

školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

RVP ZV Základní vzdělávání

Od hraní k vědě

Kompletní ŠVP

**Základní škola a mateřská škola Bolehošť, okres Rychnov nad
Kněžnou**

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika ŠVP	3
2.1	Výchovné a vzdělávací strategie školy	10
2.2	Začlenění průřezových témat	10
3	Charakteristika školy	21
4	Učební plán	25
5	Učební osnovy	29
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	29
5.1.1	Český jazyk	30
5.1.2	Anglický jazyk	54
5.2	Matematika	71
5.2.1	Matematika	72
5.3	Informační a komunikační technologie	85
5.3.1	Informatika	86
5.4	Člověk a jeho svět	92
5.4.1	Prvouka	93
5.4.2	Přírodověda	110
5.4.3	Vlastivěda	121
5.5	Umění a kultura	131
5.5.1	Hudební výchova	132
5.5.2	Výtvarná výchova	146
5.6	Člověk a zdraví	160
5.6.1	Tělesná výchova	161
5.7	Člověk a svět práce	178
5.7.1	Pracovní činnosti	179
6	Projekty	194
7	Evaluace vzdělávacího programu	195

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Motivační název	Od hraní k vědění		
Datum	1. 6. 2016	Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání
Verze	4.	vzdělávací program	RVP ZV Základní vzdělávání
Platnost	01.09.2016	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Délka studia v letech:	9		

Název školy	Základní škola a mateřská škola Bolehošť, okres Rychnov nad Kněžnou
Adresa	Bolehošť 21, 517 31
IČ	75016222
REDIZO	600097251
Ředitel	Mgr. Hana Boukalová
Telefon	494 627 148
Fax	494 627 148
Email	zs@bolehost.cz
www	obecbolehost.cz

Zřizovatel	Obec Bolehošť
Adresa	Bolehošť 10, 517 31
IČ	274 721
Telefon	494 627 134
Email	ou@bolehost.cz
www	obecbolehost.cz

Doplňující údaje

č.j. 25/2016

datum, podpis, razítko

2 Charakteristika ŠVP

Název školy	Základní škola a mateřská škola Bolehošť, okres Rychnov nad Kněžnou		
Adresa	Bolehošť 21, 517 31		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Platnost	01.09.2016	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání		Délka studia v letech: 9

Zaměření školy

Celkově je zaměření školy sestaveno tak, aby žák ZŠ měl možnost seznámit se v rozumné míře se všemi obory. Nikdo přece předem neví, jaký talent či zájem v kom dřímá. Vycházíme z myšlenky A. Einsteina : „Ze školy (pozn. - rozumí se základní školy) by měla vycházet harmonicky rozvinutá osobnost, ne specialista.“ K osvojování výše uvedeného směřuje každodenní činnost školy, tj. kvalitní naplnění cílů základního vzdělávání bez dalšího specifického zaměření, propojeného dalšími činnostmi a akcemi školy. Jestliže bychom měli vytyčit základní pilíře, na kterých je koncepce školy postavena, mohli bychom uvést tyto :

A. Zajímavá škola aneb vysvětlení názvu školního vzdělávacího programu

Škola by měla být zajímavá. Náš vzdělávací program nese název „Od hraní k vědění“. Je to možná přesnější vyjádření známé (a námi nepopírané) zásady „škola hrou“. Jasně si totiž uvědomujeme, že máme pod jednou střechou i mateřskou školu, s kterou úzce spolupracujeme. A jednak to, že hra je pro dítě vážnou prací, a že vychováváme děti od 6 do 10 let. Je rozdíl, jak si hraje prvňák, a jak páták. V podstatě platí – čím starší žáci, tím se hra stále více blíží naprosto vážné práci. Tím také narůstá podíl volní stránky, protože i při zajímavé práci nastávají okamžiky méně záživných, až otravných činností, leč pro dobrý výsledek nezbytných. Stejně tomu je i v procesu tradičního učení. Je poctivě si přiznat, že učitel musí pro úspěch svých žáků udělat mnoho, ale aspoň kousek (lépe kus) naproti musí přijít i žák.

B. Spolupráce a vzájemná pomoc

Dalším důležitým stavebním prvkem je spolupráce a vzájemná pomoc. Všichni ve škole, velcí i malí, se musí cítit jako spolupracovníci, kteří pomohou a kterým také bude pomoheno. Nesmíme zapomenout, že co neaktivnějšími spolupracovníky by se měli stát zákonní zástupci.

C. Klima školy

Velký význam pro úspěšnost školy má její atmosféra. Od estetičnosti prostředí přes mezilidské vztahy, pozitivní školní tradice a rituály, symboly až po pocit bezpečí a jistoty. Říká se, že škola je přípravou na život. Není tomu tak zcela přesně. Škola je už život sám, i když specifický, ale zvláštní je přece každé prostředí – např. atmosféra v nemocnici je jiná než v továrně atd. Proto by se ve škole mělo dít co nejméně „jako“, ale co nejvíce „skutečně, opravdu“, se vši vážností. Ač je to vlastně velká hra...

D. Všestrannost i preference

Celková koncepce vychází z toho, že ústředním cílem školy je přispět k výchově odpovědného, sociálně tolerantního občana vybaveného základními vědomostmi a hlavně dovednostmi. Základní škola je o všestrannosti. Přesto z pohledu současného světa s výhledem do budoucnosti můžeme ústřední cíl rozdělit na několik dílčích, které by škola měla sledovat a preferovat především. Naše škola klade důraz na naplnění těchto čtyř základních gramotností. Je to gramotnost občanská (politická), jazyková, informační a metodologická. Občanská gramotnost by měla přispět k výchově budoucího dobrého občana (táty, mámy, souseda, spolupracovníka ...). Jazyková část se soustřeďuje na komunikaci, začíná mateřským jazykem a pokračuje cizími jazyky. Informační gramotnost neznamená jen práci s počítači, ale výcvik ve zvládnutí informační záplavy – informace umět získat, třídit a použít, využít. Sem např. patří mj. důraz na čtení s porozuměním, ne na „hlasitou krásu“. Cíl metodologický znamená vedení k tvořivému řešení problémů, hledání různých variant řešení. Už tento stručný nástin dává tušit, že málokterá gramotnost je úkolem jen určitého předmětu, i když podíl některého je někdy někde vyšší. Tento vytyčený cíl musí prolínat prací všech předmětů a ročníků. Na druhou stranu to neznamená, že se nesmí objevit nic, co nezapadá do uvedených čtyř oblastí. I memorování má své místo, pokud je to místo rozumně vybrané (je asi rozdíl v učení se násobilce či přítokům Labe - z paměti bez mapy).

E. Škola pro všechny

Chceme stejnou péči věnovat žákům nadaným i těm, kterým to ve škole zrovna moc nejde.

Chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi).

Nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.

Chceme se starat o žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním a pokud možno je nevydělovat do samostatných skupin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence našich žáků. Výchovné a vzdělávací strategie prolínají výuku ve škole na úrovni vyučovacího předmětu i výuku mimo školu.

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy (dále ročníků, předmětů) vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a které tvoří jeho základní strategii. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

Kompetence k učení

- se žáky pracujeme tak, aby pochopili, že vzdělání je pro ně důležité a nenahraditelné
- metody a formy volíme tak, aby žáky bavily, podněcovaly k aktivitě, spolupráci a sebehodnocení
- respektujeme speciální potřeby žáků
- průběhu hodiny používáme prvky pozitivní motivace
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a tím je podněcována jejich tvořivost
- žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád
- učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly
- nabízíme takové aktivity, kde se žáci učí samostatně vyhledávat, nacházet, třídit a využívat informace z různých informačních zdrojů a náležitě je prezentovat
- výuku přibližujeme co nejvíce praktickému životu
- zadáváme takové práce, kde žáci musí uplatnit získané teoretické poznatky z více oborů současně
- zařazujeme projektové vyučování
- do výuky zařazujeme pozorování, experiment, problémové vyučování
- vytváříme přátelské prostředí, kde žáci snadněji vyjadřují svůj názor, diskutují o problémech, vyvozují závěry, hledají nová – lepší řešení a hodnotí výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme takové formy učení, které vedou žáky k rozpoznávání problémových situací, žáci se učí danou problémovou situaci s pomocí vyučujícího správně pochopit a pokusit se najít adekvátní řešení
- poskytujeme žákům dostatek času na vyřešení nabízených problémových situací podle jejich individuálních potřeb
- společně i individuálně hodnotíme úspěchy či neúspěchy při řešení problémových situací
- využíváme metod dramatické výchovy k řešení konfliktních situací
- podporujeme žáky v jejich řešeních a vedeme je tím k vytrvalosti
- motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- volíme úlohy tak, aby žáci byli nuceni samostatně využívat vědomosti a dovednosti již získané, ale i vyhledávat nové informace a cesty k řešení dané ho problému
- oceňujeme více cest, způsobů řešení
- nastolenou problémovou situaci řeší tak dlouho, až se podaří problém zvládnout
- během vyučování mají žáci možnost ověřit správnost svého úsudku a ověřit své řešení v praxi
- učivo předkládáme na důvěrně známých situacích a s využitím mezipředmětových vztahů
- v diskuzích nad řešením pomáháme žákům přemýšlet o zadaných problémech, vyjádřit jejich názor a obhájit ho
- spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a chováním, nedodržení pravidel, komunikace s jinými lidmi

Kompetence komunikativní

- předkládáme různé typy sdělení a tím umožňujeme žákovi porozumět a vhodně používat různé texty a záznamy
- ve vyučovacích hodinách pracujeme se žáky tak, aby dokázali samostatně formulovat své myšlenky, odpovídali na otázky celou větou, k vyjadřování používali spisovný jazyk, aby celkový žákův projev byl slušný a kultivovaný
- prezentujeme se na veřejných vystoupeních a kulturních akcích
- volíme takové metody ve vyučovacích hodinách, kde se žáci setkávají s technikami aktivního naslouchání, učí se je používat
- žáci se zapojují do diskuzí, učí se vhodným a správným způsobem reagovat
- snažíme se, aby žáci vyjadřovali vlastní názor vhodnou formou
- seznamujeme žáky s různými typy textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních procesů
- uplatňujeme ve výuce hraní rolí v modelových situacích, čímž rozvíjíme jejich komunikativní dovednosti
- zařazujeme do výuky kooperativní vyučování a vedeme žáky k pochopení důležitosti týmové práce

Kompetence sociální a personální

- metodami kooperativního učení jsou žáci vedeni k práci ve skupině, ke střídání rolí ve skupině a k respektování každého člena skupiny, týmu
- užíváme metody vedoucí k přijetí zodpovědnosti za společné dílo, k respektování práce druhých, ke schopnosti řídit a regulovat společnou snahu
- učíme žáky slušnému chování a vystupování ve vztahu k dospělým, úctě ke starým a handicapovaným lidem
- vedeme žáky k prozkoumávání všech pohledů a názorů na dané zadání úkolu
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel chování ve škole i mimo ni a vyžadujeme jejich důsledné plnění
- v procesu učení volíme různé formy a metody, ale i otevřenou atmosférou a tím podporujeme rozvoj sebevědomí
- vedeme žáky k tomu, aby si vzájemně pomáhali v procesu učení
- respektujeme individuální zvláštnosti a potřeby žáků
- podporujeme takové formy práce, které umožňují zapojení a uplatnění všech žáků třídy podle jejich schopností

Kompetence občanské

- snažíme se vychovávat žáky jako svobodné občany plnící své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vedeme žáky ke vzájemné komunikaci k danému úkolu
- snažíme se, aby žáci respektovali individuální rozdíly, kulturní a náboženské odlišnosti spolužáků
- probíhá vzájemná spolupráce s obcí, zákonnými zástupci
- vedeme žáky k čestnému a přímému jednání
- vychovávat osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví i za své životní prostředí
- zapojujeme žáky do různých soutěží
- vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, systematicky vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků
- snažíme se naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a pracovní postupy
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- učíme žáky chránit své zdraví při práci
- vedeme žáky k přesvědčení, že lépe se pracuje v příjemném prostředí a přátelském ovzduší
- různými formami (exkurze, film, beseda, apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi
- každou dobře vykonanou práci chválíme a odměňujeme, žádnou práci netrestáme
- nabízíme aktivity na smysluplné využití volného času
- prezentujeme výsledky práce žáků nejen v rámci třídního kolektivu, ale i v rámci celé školy a na veřejnosti

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a ředitelku školy.
 - Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou ředitelky školy. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
 - S plánem pedagogické podpory, který má písemnou podobu, seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenování potvrdí svým podpisem.
 - Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje.
- V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory ředitelky školy plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory ředitelka školy vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
 - Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
 - Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
 - Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědná ředitelka školy. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením ředitelka školy. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
 - S IVP, který má písemnou podobu, jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
 - Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
 - Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje.
- V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory ředitelky školy individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
 - Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
 - Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště tvořené těmito osobami:

- školní metodik prevence
- ředitelka školy
- třídní učitelé

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

b) v oblasti metod výuky:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smyslnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

c) v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

• Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

• V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

• K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

• Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole RVP ZV.“

• Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

d) v oblasti hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení)
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání

Všechna navrhovaná pedagogická opatření jsou vždy projednávána se zákonnými zástupci žáka a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován, neboť úkolem nás všech je podpoření žáka v možnosti být úspěšný. V naší škole má každý svou šanci, což chápeme jako nutnou podmínku pro zdravý rozvoj osobnosti.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka s možnostmi úlev
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a upravit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo zákonných zástupců. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele

a ředitelku školy.

- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou ředitelky školy. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.

- S plánem pedagogické podpory, který má písemnou podobu, seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory ředitelky školy plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory ředitelka školy vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.

- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.

- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědná ředitelka školy. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením ředitelka školy. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

- S IVP, který má písemnou podobu, jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.

- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory ředitelky školy individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje zajišťuje školní poradenské pracoviště tvořené těmito osobami:

- školní metodik prevence,
- ředitelka školy,
- třídní učitelé

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- přefazování mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Velmi důležité je také napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy

2.2 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Psaní
2. ročník	S: Sloh J: Jazyková výchova P: Psaní
3. ročník	S: Sloh J: Jazyková výchova P: Psaní
4. ročník	P: Psaní J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova
5. ročník	S: Sloh P: Psaní L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním
Matematika	
1. ročník	Geometrie Aritmetika
2. ročník	Geometrie Aritmetika
3. ročník	Geometrie

4. ročník	Aritmetika
5. ročník	Aritmetika Geometrie
Prvouka	
2. ročník	Člověk a jeho zdraví
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Rozmanitost přírody
Vlastivěda	
4. ročník	Místo, kde žijeme
Hudební výchova	
1. ročník	Poslechové činnosti Hudební nauka Vokální činnost a nácvik písní Hudebně pohybové činnosti
2. ročník	Vokální činnosti a nácvik písní Hudební nauka
3. ročník	Poslechové činnosti Hudební nauka Vokální činnost Instrumentální činnost
4. ročník	Hudební nauka Vokální činnost Poslechové činnosti
5. ročník	Poslechové činnosti Vokální činnost Instrumentální činnost
Výtvarná výchova	
1. ročník	Rozvíjení smyslové citlivosti
2. ročník	Rozvíjení smyslové citlivosti
3. ročník	Rozvíjení smyslové citlivosti
4. ročník	Rozvíjení smyslové citlivosti
5. ročník	Rozvíjení smyslové citlivosti
Tělesná výchova	
1. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

2. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
3. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
4. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
5. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Pracovní činnosti	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem
3. ročník	Příprava pokrmů Práce s drobným materiálem
4. ročník	Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem
5. ročník	Práce s drobným materiálem

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk
Matematika
Prvouka
Přírodověda
Vlastivěda
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví
Tělesná výchova
Pracovní činnosti

Sebezpoznání a sebepojetí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním
5. ročník	Poslech s porozuměním
Prvouka	
1. ročník	Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Člověk a jeho zdraví
3. ročník	Člověk a jeho zdraví
Vlastivěda	
5. ročník	Místo, kde žijeme
Hudební výchova	
3. ročník	Hudebně pohybové činnosti
4. ročník	Hudebně pohybové činnosti
5. ročník	Hudební nauka
Výtvarná výchova	
1. ročník	Ověřování komunikačních účinků Uplatňování subjektivity

	Rozvíjení smyslové citlivosti
2. ročník	Ověřování komunikačních účinků Uplatňování subjektivity Rozvíjení smyslové citlivosti
3. ročník	Ověřování komunikačních účinků Uplatňování subjektivity Rozvíjení smyslové citlivosti
4. ročník	Uplatňování subjektivity
5. ročník	Uplatňování subjektivity
Tělesná výchova	
1. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení
2. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení
3. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení
4. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
5. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
Pracovní činnosti	
4. ročník	Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem

Pokryto předmětem

Anglický jazyk
Prvouka
Vlastivěda
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví
Tělesná výchova
Pracovní činnosti

Seberegulace a sebeorganizace

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.
2. ročník	S: Sloh J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova
3. ročník	S: Sloh L: Čtení a literární výchova
4. ročník	S: Sloh L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova
5. ročník	S: Sloh L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním
5. ročník	Poslech s porozuměním

Matematika	
1. ročník	Aritmetika
2. ročník	Aritmetika
3. ročník	Aritmetika
4. ročník	Aritmetika
5. ročník	Aritmetika Geometrie
Prvouka	
1. ročník	Lidé a čas
2. ročník	Lidé a čas
3. ročník	Lidé a čas
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
Tělesná výchova	
1. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
2. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
3. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
4. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
5. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Pracovní činnosti	
4. ročník	Konstrukční činnosti

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk
Matematika
Prvouka
Přírodověda
Tělesná výchova

Psychohygiiena

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Psaní
2. ročník	P: Psaní L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova
3. ročník	P: Psaní L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova
4. ročník	S: Sloh P: Psaní L: Čtení a literární výchova
5. ročník	S: Sloh P: Psaní L: Čtení a literární výchova
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním

5. ročník	Poslech s porozuměním
Matematika	
1. ročník	Aritmetika
Prvouka	
	Člověk a jeho zdraví Lidé a čas
2. ročník	Člověk a jeho zdraví Lidé a čas
3. ročník	Člověk a jeho zdraví Lidé a čas
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Hudební výchova	
1. ročník	Poslechové činnosti
2. ročník	Poslechové činnosti Hudebně pohybové činnosti
3. ročník	Poslechové činnosti Hudebně pohybové činnosti
4. ročník	Poslechové činnosti Hudebně pohybové činnosti
5. ročník	Hudební nauka Poslechové činnosti Vokální činnost
Tělesná výchova	
1. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
2. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
3. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
4. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti ovlivňující zdraví
5. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti ovlivňující zdraví
Pracovní činnosti	
1. ročník	Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem
2. ročník	Práce s drobným materiálem
4. ročník	Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem
5. ročník	Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk
Matematika
Prvouka
Přírodověda
Hudební výchova
Tělesná výchova
Pracovní činnosti

Kreativita

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Psaní
2. ročník	P: Psaní L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova
3. ročník	P: Psaní L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova
4. ročník	S: Sloh P: Psaní
5. ročník	S: Sloh P: Psaní L: Čtení a literární výchova
Anglický jazyk	
	Poslech s porozuměním
Matematika	
	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Prvouka	
3. ročník	Místo, kde žijeme
Hudební výchova	
1. ročník	Hudebně pohybové činnosti Instrumentální činnosti
2. ročník	Hudebně pohybové činnosti Instrumentální činnosti
3. ročník	Hudebně pohybové činnosti Instrumentální činnosti
4. ročník	Hudebně pohybové činnosti Instrumentální činnosti
5. ročník	Hudební nauka Hudebně pohybové činnosti Instrumentální činnost
Výtvarná výchova	
1. ročník	Upatřování subjektivity
2. ročník	Upatřování subjektivity
3. ročník	Upatřování subjektivity
4. ročník	Ověřování komunikačních účinků Rozvíjení smyslové citlivosti
5. ročník	Ověřování komunikačních účinků Rozvíjení smyslové citlivosti
Pracovní činnosti	
3. ročník	Konstrukční činnosti
4. ročník	Příprava pokrmů Konstrukční činnosti

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk
Matematika
Prvouka
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví

Pracovní činnosti**Poznávání lidí**

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.
2. ročník	L: Čtení a literární výchova
3. ročník	L: Čtení a literární výchova
Anglický jazyk	
5. ročník	Poslech s porozuměním
Matematika	
1. ročník	Aritmetika
2. ročník	Aritmetika
3. ročník	Aritmetika
Prvouka	
1. ročník	Lidé kolem nás
2. ročník	Lidé kolem nás
Přírodověda	
5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Tělesná výchova	
1. ročník	Zdravotní tělesná výchova
4. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení
5. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk
Matematika
Prvouka
Přírodověda
Tělesná výchova

Mezilidské vztahy

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.
3. ročník	S: Sloh
4. ročník	S: Sloh L: Čtení a literární výchova
5. ročník	S: Sloh L: Čtení a literární výchova
Anglický jazyk	
	Poslech s porozuměním
Prvouka	
1. ročník	Lidé kolem nás
2. ročník	Člověk a jeho zdraví Lidé kolem nás
3. ročník	Člověk a jeho zdraví
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody

5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Hudební výchova	
3. ročník	Hudebně pohybové činnosti
4. ročník	Hudebně pohybové činnosti
Tělesná výchova	
5. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
Pracovní činnosti	
1. ročník	Konstrukční činnosti
2. ročník	Konstrukční činnosti

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk
Prvouka
Přírodověda
Hudební výchova
Tělesná výchova
Pracovní činnosti

Komunikace

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.
2. ročník	S: Sloh L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova
3. ročník	S: Sloh J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova
4. ročník	S: Sloh L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova
5. ročník	L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova S: Sloh
Anglický jazyk	
Poslech s porozuměním	
Informatika	
Zpracování a využití informací Základy práce s počítačem Vyhledávání informací a komunikace	
Prvouka	
2. ročník	Člověk a jeho zdraví
3. ročník	Člověk a jeho zdraví
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Vlastivěda	
4. ročník	Místo, kde žijeme
Hudební výchova	
1. ročník	Hudební nauka Vokální činnost a nácvik písní

2. ročník	Hudebně pohybové činnosti Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti Vokální činnosti a nácvik písní
3. ročník	Vokální činnost Hudebně pohybové činnosti
4. ročník	Vokální činnost Hudebně pohybové činnosti
5. ročník	Hudebně pohybové činnosti Hudební nauka Vokální činnost Instrumentální činnost
Výtvarná výchova	
1. ročník	Ověřování komunikačních účinků
2. ročník	Ověřování komunikačních účinků Upatřování subjektivity
3. ročník	Ověřování komunikačních účinků Upatřování subjektivity
4. ročník	Ověřování komunikačních účinků
5. ročník	Ověřování komunikačních účinků
Tělesná výchova	
1. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení
2. ročník	Zdravotní tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení
3. ročník	Činnosti podporující pohybové učení

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk
Informatika
Prvouka
Přírodověda
Vlastivěda
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví
Tělesná výchova

Kooperace a kompetice

Integrace do výuky

Český jazyk	
5. ročník	L: Čtení a literární výchova
Matematika	
1. ročník	Geometrie
2. ročník	Geometrie
3. ročník	Geometrie
4. ročník	Aritmetika
Vlastivěda	
Místo, kde žijeme	
Hudební výchova	
Instrumentální činnosti	

5. ročník	Hudebně pohybové činnosti Instrumentální činnost Hudebně pohybové činnosti
Výtvarná výchova	
1. ročník	Ověřování komunikačních účinků
2. ročník	Ověřování komunikačních účinků
3. ročník	Ověřování komunikačních účinků
Tělesná výchova	
4. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Pracovní činnosti	
1. ročník	Konstrukční činnosti
2. ročník	Konstrukční činnosti

Pokryto předmětem

Český jazyk
Matematika
Vlastivěda
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví
Tělesná výchova
Pracovní činnosti

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.
2. ročník	J: Jazyková výchova
3. ročník	J: Jazyková výchova
4. ročník	J: Jazyková výchova
5. ročník	J: Jazyková výchova
Anglický jazyk	
Poslech s porozuměním	
Matematika	
4. ročník	Geometrie Aritmetika
5. ročník	Aritmetika
Prvouka	
3. ročník	Rozmanitost přírody
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Tělesná výchova	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
Pracovní činnosti	
4. ročník	Konstrukční činnosti
5. ročník	Konstrukční činnosti

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk
Matematika

Prvouka
Přírodověda
Tělesná výchova
Pracovní činnosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.
2. ročník	S: Sloh
3. ročník	S: Sloh
Prvouka	
1. ročník	Lidé kolem nás
2. ročník	Lidé kolem nás
3. ročník	Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
Výtvarná výchova	
2. ročník	Ověřování komunikačních účinků
Tělesná výchova	
Zdravotní tělesná výchova	
Pracovní činnosti	
4. ročník	Konstrukční činnosti
5. ročník	Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem

Pokryto předmětem

Český jazyk
Prvouka
Přírodověda
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví
Pracovní činnosti

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Integrace do výuky

Vlastivěda	
4. ročník	Místo, kde žijeme
5. ročník	Lidé kolem nás
Tělesná výchova	
2. ročník	Činnosti podporující pohybové učení Činnosti ovlivňující úroveň pohybových

	dovedností
	Činnosti ovlivňující zdraví
3. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Pokryto předmětem

Vlastivěda

Tělesná výchova

Občan, občanská společnost a stát

Integrace do výuky

Prvouka	
1. ročník	Místo, kde žijeme
2. ročník	Místo, kde žijeme
3. ročník	Člověk a jeho zdraví
	Místo, kde žijeme
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Vlastivěda	
4. ročník	Lidé kolem nás
	Místo, kde žijeme
5. ročník	Lidé kolem nás

Pokryto předmětem

Prvouka

Přírodověda

Vlastivěda

Formy participace občanů v politickém životě

Integrace do výuky

Vlastivěda	
5. ročník	Lidé kolem nás

Pokryto předmětem

Vlastivěda

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Integrace do výuky

Vlastivěda	
4. ročník	Lidé kolem nás

Pokryto předmětem

Vlastivěda

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**Evropa a svět nás zajímá**

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním
5. ročník	Poslech s porozuměním
Informatika	
	Vyhledávání informací a komunikace
	Zpracování a využití informací
	Základy práce s počítačem
Vlastivěda	
	Lidé a čas
	Lidé kolem nás
	Místo, kde žijeme

Pokryto předmětem

Anglický jazyk

Informatika

Vlastivěda

Objevujeme Evropu a svět

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním
5. ročník	Poslech s porozuměním
Vlastivěda	
4. ročník	Místo, kde žijeme
5. ročník	Lidé a čas
	Lidé kolem nás
	Místo, kde žijeme

Pokryto předmětem

Anglický jazyk

Vlastivěda

Jsme Evropané

Integrace do výuky

Vlastivěda	
4. ročník	Místo, kde žijeme
5. ročník	Místo, kde žijeme
Hudební výchova	
4. ročník	Vokální činnost
5. ročník	Vokální činnost

Pokryto předmětem

Vlastivěda

Hudební výchova

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Integrace do výuky

Český jazyk	
3. ročník	L: Čtení a literární výchova
4. ročník	S: Sloh
	L: Čtení a literární výchova
5. ročník	S: Sloh
	L: Čtení a literární výchova
Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním
5. ročník	Poslech s porozuměním
Prvouka	
3. ročník	Místo, kde žijeme Člověk a jeho zdraví
Vlastivěda	
5. ročník	Místo, kde žijeme Lidé a čas
Výtvarná výchova	
4. ročník	Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků
5. ročník	Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk
Prvouka
Vlastivěda
Výtvarná výchova

Lidské vztahy

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním
5. ročník	Poslech s porozuměním
Prvouka	
1. ročník	Lidé kolem nás
2. ročník	Místo, kde žijeme
Vlastivěda	
5. ročník	Místo, kde žijeme
Výtvarná výchova	
	Ověřování komunikačních účinků

Pokryto předmětem

Anglický jazyk

Prvouka
Vlastivěda
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví

Etnický původ

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
5. ročník	Poslech s porozuměním
Vlastivěda	
	Lidé a čas Místo, kde žijeme

Pokryto předmětem

Anglický jazyk
Vlastivěda

Multikulturalita

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním
5. ročník	Poslech s porozuměním
Informatika	
	Zpracování a využití informací Vyhledávání informací a komunikace Základy práce s počítačem

Pokryto předmětem

Anglický jazyk
Informatika
Výchova ke zdraví

Princip sociálního smíru a solidarity

Integrace do výuky

Český jazyk	
2. ročník	S: Sloh
Anglický jazyk	
5. ročník	Poslech s porozuměním

Pokryto předmětem

Český jazyk
Anglický jazyk

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Integrace do výuky

Český jazyk	
4. ročník	L: Čtení a literární výchova
5. ročník	L: Čtení a literární výchova
Prvouka	
2. ročník	Rozmanitost přírody
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody

Pokryto předmětem

Český jazyk
Prvouka
Přírodověda

Základní podmínky života

Integrace do výuky

Český jazyk	
4. ročník	L: Čtení a literární výchova
5. ročník	L: Čtení a literární výchova
Prvouka	
1. ročník	Rozmanitost přírody
2. ročník	Rozmanitost přírody
3. ročník	Rozmanitost přírody
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Rozmanitost přírody
Pracovní činnosti	
1. ročník	Pěstitelské práce
2. ročník	Pěstitelské práce
4. ročník	Pěstitelské práce
5. ročník	Pěstitelské práce

Pokryto předmětem

Český jazyk
Prvouka
Přírodověda
Pracovní činnosti

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Integrace do výuky

Český jazyk	
4. ročník	L: Čtení a literární výchova
5. ročník	L: Čtení a literární výchova
Prvouka	
2. ročník	Rozmanitost přírody
3. ročník	Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
Pracovní činnosti	
1. ročník	Pěstitelské práce

2. ročník	Pěstitelské práce
3. ročník	Pěstitelské práce
4. ročník	Pěstitelské práce
5. ročník	Pěstitelské práce

Pokryto předmětem

Český jazyk
Prvouka
Přírodověda
Pracovní činnosti

Vztah člověka k prostředí

Integrace do výuky

Český jazyk	
4. ročník	L: Čtení a literární výchova
5. ročník	L: Čtení a literární výchova
Prvouka	
1. ročník	Rozmanitost přírody
2. ročník	Rozmanitost přírody
3. ročník	Místo, kde žijeme
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Rozmanitost přírody
Pracovní činnosti	
1. ročník	Pěstitelské práce
2. ročník	Pěstitelské práce
3. ročník	Pěstitelské práce
4. ročník	Pěstitelské práce
5. ročník	Pěstitelské práce

Pokryto předmětem

Český jazyk
Prvouka
Přírodověda
Pracovní činnosti

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.
2. ročník	J: Jazyková výchova
3. ročník	J: Jazyková výchova
4. ročník	S: Sloh L: Čtení a literární výchova

5. ročník	S: Sloh L: Čtení a literární výchova
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Výtvarná výchova	
4. ročník	Ověřování komunikačních účinků
5. ročník	Ověřování komunikačních účinků
Pracovní činnosti	
2. ročník	Příprava pokrmů
5. ročník	Příprava pokrmů

Pokryto předmětem

Český jazyk
Přírodověda
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví
Pracovní činnosti

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.
2. ročník	L: Čtení a literární výchova
3. ročník	L: Čtení a literární výchova
4. ročník	S: Sloh
5. ročník	S: Sloh
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Výtvarná výchova	
4. ročník	Ověřování komunikačních účinků
5. ročník	Ověřování komunikačních účinků

Pokryto předmětem

Český jazyk
Přírodověda
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví

Stavba mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk	
4. ročník	S: Sloh
5. ročník	S: Sloh

Pokryto předmětem

Český jazyk

Vnímání autora mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk	
4. ročník	S: Sloh
5. ročník	S: Sloh
Přírodověda	
4. ročník	Rozmanitost přírody
Výtvarná výchova	
	Ověřování komunikačních účinků
5. ročník	Ověřování komunikačních účinků

Pokryto předmětem

Český jazyk
Přírodověda
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví

Fungování a vliv médií ve společnosti

Integrace do výuky

Český jazyk	
1. ročník	Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.
2. ročník	J: Jazyková výchova
3. ročník	J: Jazyková výchova
5. ročník	L: Čtení a literární výchova
Hudební výchova	
4. ročník	Poslechové činnosti
5. ročník	Poslechové činnosti
Výtvarná výchova	
	Ověřování komunikačních účinků

Pokryto předmětem

Český jazyk
Přírodověda
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví

Tvorba mediálního sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk	
4. ročník	S: Sloh
	J: Jazyková výchova
5. ročník	S: Sloh
	J: Jazyková výchova
Výtvarná výchova	
4. ročník	Ověřování komunikačních účinků
5. ročník	Ověřování komunikačních účinků

Pokryto předmětem

Český jazyk
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví

Práce v realizačním týmu

Integrace do výuky

Český jazyk	
5. ročník	L: Čtení a literární výchova
Informatika	
	Vyhledávání informací a komunikace
	Zpracování a využití informací
	Základy práce s počítačem
Výtvarná výchova	
4. ročník	Ověřování komunikačních účinků
5. ročník	Ověřování komunikačních účinků

Pokryto předmětem

Český jazyk
Informatika
Výtvarná výchova
Výchova ke zdraví

3 Charakteristika školy

Název školy	Základní škola a mateřská škola Bolehošť, okres Rychnov nad Kněžnou		
Adresa	Bolehošť 21, 517 31		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Platnost	01.09.2016	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

Úplnost a velikost školy

Základní škola a mateřská škola Bolehošť, okres Rychnov nad Kněžnou je malá venkovská škola málotřídního typu, založená v roce 1864. Škola je umístěna ve středu obce, dochází sem žáci z Bolehoště, Bolehošťské Lhoty a Lipin.

Je neúplnou základní školou, která směřuje k naplnění kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělání žáků v 1. až 5. postupném ročníku. Kompetence představují soubory znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v učení i v životě a umožňují žákům efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích.

O konkrétních prostředcích a postupech, jak toho dosahovat, budou hovořit další oddíly tohoto dokumentu. V přízemí budovy se nachází mateřská škola, školní jídelna a oddělení školní družiny.

1. Mateřská škola kapacita: 24 dětí IZO: 107 585 448
2. Základní škola kapacita: 36 žáků IZO: 102 390 401
3. Školní družina kapacita: 30 žáků IZO: 117 600 083
4. Školní jídelna kapacita: 60 jídel IZO: 102 866 333

Výuka probíhá ve dvou třídách, kde se vyučují současně žáci několika postupných ročníků (přihlédnuto k rovnoměrnému počtu žáků). Výhodou je, že budova slouží dětem od mateřské školy a žákům do konce 5. ročníku základní školy. Po ukončení 5. ročníku většinou žáci přecházejí do Základní školy v Týništi n. Orlicí. Rozbory analýzy přechodu na spádovou školu za několik posledních roků ukazují, že převážná většina žáků přechází plynule a bez problémů si zvyká na nové prostředí velké městské školy. Žáci, kteří se hlásili z naší školy na víceletá gymnázia z 5. ročníku, byli po úspěšném složení přijímacích zkoušek přijati. I tento fakt je nutno brát v úvahu při práci na koncepci školy a konkrétně pak na podobě učebního plánu.

Rovněž je třeba respektovat skutečnost, že část žáků trpí vývojovými poruchami učení, že školu mohou navštěvovat žáci se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním či se sociálním znevýhodněním, ale i žáci nadaní.

Život na vesnici má svá specifika, kladná i záporná, což bere v úvahu koncepce školy (viz dále).

Nezastupitelnou roli v ní hraje školní družina, je o ní mezi žáky a zákonnými zástupci velký zájem a je schopna zajistit péči o všechny žákemce z 1. - 5. ročníku.

Charakteristika pedagogického sboru

Kolektiv pedagogického sboru je středního věku a aktivně se zapojuje do akcí školy. Pedagogické pracovníce se účastní během školního roku řady vzdělávacích akcí, které jsou jednoznačně přínosem pro práci školy a kvalitu výchovně vzdělávacího procesu. Všechny učitelky mají určitou praxi v práci v odděleních podle ročníků. Přesto je zapotřebí se stále zdokonalovat a práci co nejlépe diferencovat podle schopností a pracovního tempa jednotlivých žáků. Osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí jsou založena u ředitelky školy. Výuku učitelky zakládají převážně na aktivních činnostech žáků, čímž dochází k maximálnímu využívání vyučovacího času a k efektivitě výuky. Do vyučování zařazují nové metody, kladou důraz na tvořivost, používají alternativní učební pomůcky, sledují adaptaci integrovaných žáků. Role našich učitelek je hodně organizační a žáci jsou převážně vedeni, aby se k poznatkům dobrali na základě vlastní práce, činnosti prováděli s chutí, zájmem a aktivně spolupracovali.

Dlouhodobé projekty

V současné době ZŠ nerozvíjí žádný dlouhodobý systematický projekt. Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní,

jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem. Škola nemůže být jen o vážné práci. Mimořádné dny školního roku jsou pravidelně v kalendáři a znamenají nejen oživení školního života, ale i mnohem více.

Mezi projekty, do kterých se škola zpravidla zapojuje patří :

- Dopravní výchova
- Den Země
- Zdravé zuby
- Plavecký výcvik

Cílem našich projektů je napomáhat, aby klima ve třídách se vyznačovalo dobrými vztahy mezi učiteli a žáky a tak byly zabezpečeny základní podmínky k všeobecnému rozvoji žáků.

Žáci jsou pomocí projektů cíleně vychováni k vzájemné úctě, k vyjadřování svých názorů, respektování názorů druhých a toleranci a k rozvoji komunikativních dovedností.

Kromě toho na škole probíhají takové akce, aby vycházely z konkrétních potřeb málotřídní školy, aby pomáhaly vytvářet dobré vztahy mezi žáky, položily základy mravní, zdravotní a protidrogové výchově, podněcovaly spolupráci mezi žáky jednotlivých ročníků a aby se s jejich pomocí daly řešit základní výchovné problémy žáků. Uskutečňujeme příležitostné akce jako Dne matek, školní výlet, slavnostní zahájení a ukončení školního roku se starostou obce, návštěvy kin, divadel, výstav, exkurze, besedy, přírodovědné vycházky s mysliveckým sdružením, sportovní soutěže, plavecký výcvik aj. Dle možností a zájmu probíhají sběrové akce starého papíru, pomerančové kůry a drobného elektroodpadu.

Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Komunikace mezi učiteli a zákonnými zástupci se uskutečňuje na základě partnerství a spolupráce. Zákonným zástupcům je umožněn vstup do vyučování. Zákonní zástupci jsou podle zájmu a možností zapojováni do školních a mimoškolních činností. Důležité dokumenty a informace pro zákonné zástupce jsou vystaveny na nástěnkách na chodbě školy.

Pedagogický sbor cíleně pracuje na větší informovanosti zákonných zástupců a veřejnosti o škole. Aktuální informace o škole a její činnosti lze nalézt na www.obecbolehost.cz/skola. Škola pravidelně přispívá články do místního Zpravodaje. Zákonní zástupci dostávají na začátku školního roku letáček s informacemi o průběhu nastávajícího školního roku, jsou pravidelně zváni na akce školy. Žáci připravují pro své zákonné zástupce a občany v obci veřejná vystoupení, kde každý žák dostane šanci uplatnit své dovednosti.

Zákonní zástupci jsou o školních výsledcích svých žáků informováni prostřednictvím zápisů do notýsků a žákovských knížek, kde je zaznamenáno dostatečné množství známek. Třikrát v roce se konají společné třídní schůzky.

Škola se nachází ve středu obce a je důležitým centrem nejen vzdělávacím, ale i společenským a kulturním. Její činnost, aktivita a život jsou velmi důležité pro místní komunitu. Je nutná její otevřenost nejen k žákům a jejich zákonným zástupcům, ale i k ostatním obyvatelům obce. Projekty, které škola vymýšlí a realizuje, otevírají prostor pro vytváření dobrých vztahů na úrovni zákonný zástupce – škola, zákonný zástupce – učitel – žák. Při realizaci těchto projektů má škola možnost přibližovat a vysvětlovat zákonným zástupcům i širší veřejnosti vlastní záměry, strategie a plány. Má možnost přizvat zákonné zástupce na realizaci konkrétních úkolů a nápadů. Zapojování zákonných zástupců do činnosti školy a vnímání odpovědnosti povede k tomu, že na odborné činnosti školy bude záležet všem – žákům, zákonným zástupcům i učitelům.

Oficiální rodičovské sdružení ustaveno není. Další možnosti komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci jsou individuální konzultace se zákonnými zástupci žáků kdykoliv po domluvě.

Na škole je zřízena Školská rada. Počet členů tři (1 zástupce zvolen z řad zástupců nezletilých žáků, 1 z řad pedagogických pracovníků a 1 zvolen zastupitelstvem obce). Rada na pravidelných schůzkách hodnotí činnost a naplňování záměrů školy, podílí se na řízení školy.

Pedagogičtí pracovníci úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP a SPPC v Rychnově n. Kn., Hradci Králové, Náchodě.

Dobrá spolupráce probíhá na úrovni škola – zřizovatel. Škola reaguje na společenské dění v obci a je ochotna a schopna připravit kulturní akci na nově vzniklou situaci (viz. recitace do rozhlasu na Štědrý den, vítání nových občánků, vysazování lip v obci, oslava založení vzniku obce apod.)

Vlastní hodnocení školy

Provádí se jednou ročně a slouží jako východisko pro zpracování výroční zprávy školy.

Hodnocení školy je zaměřeno na následující oblasti :

1. Podmínky ke vzdělávání
2. Průběh vzdělávání
3. Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci, vliv vzájemných vztahů školy, žáků zákonných zástupců a dalších osob na vzdělávání
4. Výsledky vzdělávání žáků
5. Řízení školy
6. Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Dále vytváříme a pravidelně realizujeme vlastní systém vnitřního hodnocení práce školy za účelem zjištění kvality vzdělávání. Systematicky shromažďujeme informace, provádíme jejich analýzu a porovnáváme je s kritérii RVP ZV. Dále se domlouváme na dalším postupu, jak zlepšit výsledky v rámci školy.

Cílem našeho vlastního hodnocení školy je zhodnocení stavu kvality školy (jak funguje náš ŠVP ZV, škola, jaké je klima). Tyto informace nám slouží jako zpětná vazba a prostřednictvím ní vyvozujeme opatření vedoucí ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu.

Co zjišťujeme a vyhodnocujeme:

1. soulad RVP ZV s naším ŠVP ZV – neustále kontrolujeme, zda jsme neopomněli něco důležitého
2. zjištění individuálních potřeb žáků metodou dotazníku
3. jak se daří spolupráce se zákonnými zástupci – hlídáme si komunikaci s rodiči všech žáků naší školy a názory zákonných zástupců bereme v potaz, pořádáme akce pro zákonné zástupce, zapojujeme se do života v obci
4. ve výuce – zda vzdělávací výsledky odpovídají vynaloženým prostředkům a úsilí, zda je výuka dostatečně stimulující, zda žáci mají dost prostoru k vyjadřování vlastních názorů, zda výuka vede k utváření klíčových kompetencí
5. školní klima – zda je školní klima přátelské a motivující k učení a práci, zda žáci mají důvěru k učitelům a vedení školy
6. v hodnocení žáků – zda je podporováno sebehodnocení, zda žáci znají předem kritéria, podle kterých jsou jejich práce hodnoceny
7. v práci učitelů – zda učitelé podávají žákům přiměřenou pomoc, mají promyšleny cíle výuky, metody a kritéria hodnocení
8. výsledky vzdělávání – jaké jsou vědomosti, dovednosti a postoje žáků v jednotlivých vzdělávacích oblastech
9. podmínky – zda máme potřebné podmínky k naplnění cílů, které jsme si formulovali
10. vedení školy - vytvoření vhodných podmínek a klimatu ke kvalitní práci učitelů, spolupráce se zákonnými zástupci, organizacemi a úřady

Zpětná vazba

Cíle školy

Zdokonalování podmínek vzdělávání na škole

Spokojenost zákonných zástupců s prací školy, účast zákonných zástupců na školních akcích,

Individuální péče o jednotlivé žáky

Spolupráce učitelů v pedagogickém sboru, účast na sebevzdělávání učitelů

Žáci, kteří chodí do školy rádi a cítí se v ní bezpečně

Úspěchy našich žáků na soutěžích, přehlídkách, olympiádách.

Kritéria ke splnění cílů

Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy a výuky

Naplněnost školy v rámci demografie obce a individuálních možností zákonných zástupců

Postupné zlešování jednotlivých žáků

Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce, kvalita vyučovacího procesu

Dodržování školního řádu a pravidel slušného chování

Kladný přístup ke sebevzdělávání

Nástroje vlastního hodnocení

Rozhovory, skupinové diskuse, dokumentace o účasti zákonných zástupců na školních akcích a účasti učitelů na dalším vzdělávání, dotazníky pro žáky, zákonné zástupce a učitele, žákovské práce, testy školní, popřípadě testy

Scio, Cermat, Kalibro apod., miniprojekty, spolupráce učitelů při vzájemném poskytování zpětné vazby, vzájemné hospitace, hospitace vedení školy.

Časové rozvržení činností

průběžně po celý školní rok sledování výuky podle ŠVP ZV, jedná se o průběžné sledování práce učitelů
průběžně po celý školní rok zjišťování dosažených výsledků žáků, chování žáků
jednou ročně vyhodnocení srovnávacích testů (očekávané výstupy 1. období nebo očekávané výstupy 2. období)
jednou ročně zpracování Výroční zprávy o činnosti školy - do 15. září následujícího školního roku
jednou ročně vyhodnocení dotazníků pro určitou cílenou skupinu respondentů (žáci, zákonní zástupci, pedagogové)
celkové hodnocení fungování ŠVP ZV, jeho efektivitu pro naši školu, případné úpravy a změny ve ŠVP ZV, průběžně projednávány a schváleny na pedagogické a školské radě před zahájením nového školního roku

Závěr

Vlastní hodnocení na ZŠ Bolehošť se vztahuje k tomu, čeho jsme chtěli dosáhnout, tedy k cílům. Význam hodnocení našich žáků přesahuje pouhé udělení známky, ale směřuje k vytváření vědomí osobní hodnoty a postoje ke svým možnostem, neboť schopnost sebehodnocení je potřebná pro motivaci celoživotního učení a pro samostatnost každého žáka.

4 Učební plán

Název školy	Základní škola a mateřská škola Bolehošť, okres Rychnov nad Kněžnou				
Adresa	Bolehošť 21, 517 31				
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání				
Platnost	01.09.2016	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání		
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání			Délka studia v letech:	9

Učební plán ročníkový

1. stupeň

Povinné předměty

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Český jazyk	9	10	8	8	7	42
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Matematika	4	5	5	5	5	24
Informatika	-	-	-	-	1	1
Prvouka	2	2	3	-	-	7
Přírodověda	-	-	-	2	2	4
Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem základní dotace	18	18	21	22	23	102
Celkem disponibilní dotace	2	4	3	4	3	16
Celkem v ročníku	20	22	24	26	26	118

2. stupeň

Povinné předměty

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

Celkový učební plán

RVP			ŠVP		
Jazyk a jazyková komunikace			51	0	51
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	9	0	9
	Český jazyk a literatura	Český jazyk	42	0	42
Matematika			24	0	24
	Matematika	Matematika	24	0	24
Informační a komunikační technologie			1	0	1
	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	1
Člověk a jeho svět			15	0	15
	Člověk a jeho svět	Prvouka	7	0	7
	Člověk a jeho svět	Přírodověda	4	0	4
	Člověk a jeho svět	Vlastivěda	4	0	4
Umění a kultura			12	0	12
	Hudební výchova	Hudební výchova	5	0	5
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	7	0	7
Člověk a zdraví			10	0	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	10	0	10
Člověk a svět práce			5	0	5
	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	0	5
Celková dotace			102	0	102
Disponibilní dotace			16	0	16

Poznámky k učebnímu plánu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Český jazyk

Povinný předmět v 1. - 5. ročníku, jeho hodinová dotace byla navýšena pro všechny žáky o 9 hodin z disponibilní časové dotace (z 33 hodin na 42 hodin).

Anglický jazyk

Vzdělávací obor Cizí jazyk zahrnuje vyučovací předmět Anglický jazyk, který je povinný v 3. - 5. ročníku v časové dotaci 9 hodin.

MATEMATIKA

Povinný předmět v 1. - 5. ročníku, jeho hodinová dotace byla navýšena pro všechny žáky o 4 hodiny z disponibilní časové dotace (z 20 hodin na 24 hodin).

INFORMATIKA

Povinný předmět v 5. ročníku s hodinovou dotací 1 hodina týdně.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Prvouka

Povinný předmět v 1. - 3. ročníku, jeho hodinová dotace byla navýšena pro všechny žáky o 1 hodinu z disponibilní časové dotace (na 7 hodin).

Přírodověda

Povinný předmět ve 4. a 5. ročníku s 4 hodinovou dotací týdně.

Vlastivěda

Povinný předmět ve 4. a 5. ročníku, jeho hodinová dotace byla navýšena pro všechny žáky o 2 hodiny z disponibilní časové dotace (celkem na 4 hodiny).

UMĚNÍ A KULTURA

Hudební výchova

Povinný předmět v 1. - 5. ročníku s 1 hodinovou dotací , celkem 5 hodin.

Výtvarná výchova

Povinný předmět v 1. - 5. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací v 1. - 3. ročníku a dvouhodinovou dotací ve 4. a 5. ročníku, celkem 7 hodin.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Tělesná výchova

Povinný předmět v 1. 5. ročníku se základní 2 hodinovou dotací týdně pro všechny žáky, celkem 10 hodin.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Pracovní činnosti

Povinný předmět v 1. - 5. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací , celkem 5 hodin.

5 Učební osnovy

Název školy	Základní škola a mateřská škola Bolehošť, okres Rychnov nad Kněžnou		
Adresa	Bolehošť 21, 517 31		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Platnost	01.09.2016	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrozličnějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského

referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

Úroveň A2: Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa; důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

5.1.1 Český jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
7+2	7+3	7+1	6+2	6+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

V předmětu Český jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Dovednosti získané v oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou zásadní i pro úspěšné osvojování poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli ve společnosti a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsah předmětu má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do čtyř složek:

- a) Jazyková výchova
- b) Sloh (Komunikační a slohová výchova)
- c) Čtení a literární výchova (Literární výchova)
- d) Psaní (Komunikační a slohová výchova)

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je rozdělen do čtyř složek: Jazyková výchova, Sloh, Čtení a literární výchova a Psaní. Ve 4 a. 5. ročníku je složka Psaní integrována nejen do předmětu Český jazyk, ale i do ostatních předmětů. Jednotlivé složky se vzájemně prolínají.

Jazyková výchova předá žákovi vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Povede žáka k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování v ústní i písemné formě. Prohloubí obecné intelektové dovednosti, naučí porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se od počátku vzdělávání stane nástrojem získávání většiny informací, předmětem veškerého poznávání a celoživotního vzdělávání.

Sloh naučí žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, ústně se vyjadřovat, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, naučí žáka analyzovat text a kriticky posoudit jeho obsah. Naučí žáka vytvářet rozmanité stylistické žánry, posuzovat použité jazykové prostředky textové výstavby a rozumět kompozici textu.

Ve čtení a literární výchově žák pozná prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názor na literární dílo. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Získá čtenářské návyky, schopnosti interpretovat literární texty a tvořit vlastní literární produkci. Dospěje k poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jeho postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jeho duchovní život.

V psaní získá základní hygienické návyky, osvojí si techniku psaní, seznámí se s různými žánry písemného projevu a jednoduchými tiskopisy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání,

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství a jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace,
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření,
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama,
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání, k vlastní tvůrčí produkci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Českého jazyka společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Vedeme žáky zvládnout a využívat způsoby, metody a strategie efektivního učení tím, že dostanou prostor pro

naslouchání, čtení, ústní i písemný projev a tvořivé činnosti.

2. Učíme je k práci s informacemi, jejich třídění a uvádění do širších souvislostí.

3. Vedeme žáky k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, k uvádění věcí do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí.

4. Učíme žáky poznávat smysl a cíl učení tím, že jim bude poskytována možnost aktivní účasti na učení, své poznatky a dovednosti budou aplikovat do praktického života a tvůrčích činností, budou poznávat účelnost a využitelnost vzdělání u sebe, své rodiny i ve společnosti.

5. Podporujeme získávat pozitivní vztah k učení tím, že budeme rozvíjet vnitřní motivace k učení (známky a přijímací zkoušky nejsou tím nejdůležitějším), tzn. že žáci budou prakticky poznávat užitečnost vzdělání ve svém životě, budou využívat svou individualitu, budou mít možnost výběru, budou zažívat úspěchy. Posoudí vlastní pokrok v učení tím, že budou uplatňovat sebehodnocení a hodnocení spolužáků, budou pozorovat vývoj svého vzdělávání.

6. Učíme žáky být zodpovědní za své vzdělávání a připravujeme je na potřebu celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

1. Na základě poznatků a dovedností učíme žáky rozpoznat a pochopit problém, hledat jeho příčiny, vyhledávat informace o vhodných způsobech řešení, navrhnout vlastní řešení, vyslovovat svůj názor, obhajovat jej, vyvozovat závěr a uvědomovat si odpovědnost za své rozhodnutí tím, že žákovi budou předkládány simulované problémy i skutečné problémy ze života v nejrůznějších jazykových, slohových i literárních textech a při interpretaci textu se budou žáci učit problém řešit.

2. Vedeme žáky k vyhledávání problémových situacích v textech i v životních příbězích a jejich řešení při nácviu a tvorbě zpráv, rozhovorů, diskusí, kritiky, úvahy a při práci s dalšími publicistickými styly i literárními ukázkami.

3. Podporujeme organizování a řízení činnosti skupinové, projektové i dramatizační a mimoškolní aktivity - tím se budou učit prakticky řešit problémy.

Kompetence komunikativní:

1. Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně a kultivovaně v mluveném i psaném projevu, využívat informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci tím, že budou v rámci aktivního učení neustále zapojováni do rozhovorů, budou diskutovat, argumentovat, obhajovat, navrhnout, prezentovat svou práci zejména v samostatných i týmových projevech ústních i písemných, při jazykovém, slohovém i literárním poznávání, tvorbě vlastních prací, při besedách o knihách, při divadelních představeních, filmech i výstavách, při publikační činnosti, při veřejných vystoupeních ve škole i mimo ni, budou využívat širší informační systém – internet a veřejná media.

2. Učíme žáky zvládnout komunikaci s odlišnými skupinami lidí a řešit pomocí komunikace obtížné a ohrožující situace.

Kompetence sociální a personální:

1. Podporujeme práci ve skupině, kde žáci přijímají svou roli, přispívají k dobrému výsledku práce skupiny, jsou ohleduplní k práci druhých a přispívají k vytváření dobrých mezilidských vztahů tím, že budou mít možnost pracovat v týmu různými formami a ne pouze frontálně, že bude často zařazována skupinová práce jako významná forma učení v jazykové, komunikační a literární výchově.

2. Vedeme žáky k aktivitě, k sebehodnocení, plnění svěřeného úkolu, zodpovědnosti za práci celé skupiny, k podpoře ostatních členů skupiny, k empatii a altruismu vůči ostatním, zvláště ke spolužákům se specifickými vzdělávacími potřebami.

3. Vedeme žáky k zapojování se do projektových programů a tím k posilování vlastního sebevědomí a sebeúcty a zároveň k spoluvytváření přátelského třídního kolektivu.

4. Rozvíjíme schopnost žáků učit se v humanizované a demokratizované škole, kde atmosféra a partnerské vztahy s pedagogy a spolužáky budou kladně působit na žákovu osobnost.

Kompetence občanské:

1. Učíme žáky respektovat názory a přesvědčení druhých, odmítání útlatku a násilí, ocenění našeho kulturního a historického dědictví.

Vedeme žáky umět projevit pozitivní postoje k uměleckým dílům, mít smysl pro kulturu a tvořivost, zapojit se do společenského a kulturního dění tím, že v procesu učení budou poznávat osudy národů a jednotlivců (v literatuře, historii, hudbě, výtvarném umění), budou číst literární texty s občanskou tematikou, budou je interpretovat a mít tak příležitost vcítit se do nejrůznějších vztahů i dějů, poznávat různé charaktery, s kterými se můžou ztotožnit nebo je odsoudit a nechat na sebe působit příklady jejich jednání.

2. Podporujeme žáky v účasti na různých soutěžích, v možnosti publikovat v místním nebo i regionálním tisku, v možnosti účastnit se školních i mimoškolních veřejných vystoupení, zapojit se do různých forem spolupráce

s představiteli obce, policie a dalšími organizacemi.

Kompetence pracovní:

1. Využíváme získané znalosti, zkušenosti a dovednosti k vlastnímu rozvoji a přípravě na své povolání a budoucí život tím, že žáci budou vedeni k pracovitosti a zodpovědnosti, že se naučí dodržovat hygienické normy při učení, že budou výsledky své práce využívat ve svém životě, v životě třídy, školy i rodiny, že pokrok v učení a zážitky z úspěchů je přesvědčí o prospěšnosti práce.
2. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí a změnami pracovních okolností vedeme žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky.
3. Cíleně zvyšujeme náročnost práce, aby si žáci upevňovali vlastní sebevědomí, prožívali sebeuspokojení a přesvědčili se, že „bez práce nejsou koláče“.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Český jazyk

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností a poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

OSV 4 Psychohygiena: hledání pomoci při potížích, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě

OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, vztahy a naše třída

OSV 8 Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (řeč těla a slov, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci

OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

MuV Multikulturní výchova

MuV 1 Kulturní diferenciací: poznávání vlastního kulturního zakotvení

MuV 5 Princip sociálního smíru a solidarity: nekonfliktní život v multikulturní společnosti

MeV Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností

MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení a objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem; identifikace společensky významných hodnot v textu; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků

MeV 3 Stavba mediálních sdělení: příklady pravidelnosti a uspořádání sdělení zejména ve zpravodajství; příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení (skladba a výběr sdělení v časopisech pro děti)

MeV 4 Vnímání autora mediálních sdělení: identifikace názorů a postojů autora sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění při vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru sdělení

MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě jednotlivce; vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu, rozhlasu, televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Tematické okruhy produktivních činností

MeV 6 Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro místní Zpravodaj nebo rozhlas, případně televizi, či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

MeV 7 Práce v realizačním týmu: redakce místního Zpravodaje nebo rozhlasu, internetového média, případně televize; utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení cílů, časového harmonogramu, uložení úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

EV Environmentální výchova:

EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

EV 2 Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení a objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem; identifikace společensky významných hodnot v textu; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků

Stavba mediálních sdělení

příklady pravidelností a uspořádání sdělení zejména ve zpravodajství; příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení (skladba a výběr sdělení v časopisech pro děti)

Vnímání autora mediálních sdělení

identifikace názorů a postojů autora sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění při vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

role médií v každodenním životě jednotlivce; vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu, rozhlasu, televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Tvorba mediálního sdělení

uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro místní Zpravodaj nebo rozhlas, případně televizi, či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

Práce v realizačním týmu

redakce místního Zpravodaje nebo rozhlasu, internetového média, případně televize; utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení cílů, časového harmonogramu, uložení úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

Základní podmínky života

voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

Vztah člověka k prostředí

naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Princip sociálního smíru a solidarity

nekonfliktní život v multikulturní společnosti

Kulturní difference

poznávání vlastního kulturního zakotvení

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

Seberegulace a sebeorganizace

cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Psychohygiena

hledání pomoci při potížích, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Kreativita

cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; tvořivost v mezilidských vztazích

Poznávání lidí

vzájemné poznávání ve třídě

Mezilidské vztahy

péče o dobré vztahy, vztahy a naše třída

Komunikace

cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (řeč těla a slov, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Kooperace a kompetice

rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci

Hodnoty, postoje, praktická etika

dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu• **Kompetence k učení**

Vedeme žáky zvládnout a využívat způsoby, metody a strategie efektivního učení tím, že dostanou prostor pro naslouchání, čtení, ústní i písemný projev a tvořivé činnosti.

Učíme je k práci s informacemi, jejich třídění a uvádění do širších souvislostí.

Vedeme žáky k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, k uvádění věcí do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí.

Učíme žáky poznávat smysl a cíl učení tím, že jim bude poskytována možnost aktivní účasti na učení, své poznatky a dovednosti budou aplikovat do praktického života a tvůrčích činností, budou poznávat účelnost a využitelnost vzdělání u sebe, své rodiny i ve společnosti.

Podporujeme získávat pozitivní vztah k učení tím, že budeme rozvíjet vnitřní motivace k učení (známky a přijímací zkoušky nejsou tím nejdůležitějším), tzn. že žáci budou prakticky poznávat užitečnost vzdělání ve svém životě, budou využívat svou individualitu, budou mít možnost výběru, budou zažívat úspěchy.

Posoudí vlastní pokrok v učení tím, že budou uplatňovat sebehodnocení a hodnocení spolužáků, budou pozorovat vývoj svého vzdělávání.

Učíme žáky být zodpovědní za své vzdělávání a připravujeme je na potřebu celoživotního vzdělávání.

• **Kompetence k řešení problémů**

Na základě poznatků a dovedností učíme žáky rozpoznat a pochopit problém, hledat jeho příčiny, vyhledávat informace o vhodných způsobech řešení, navrhnout vlastní řešení, vyslovovat svůj názor, obhajovat jej, vyvozovat závěr a uvědomovat si odpovědnost za své rozhodnutí tím, že žákovi budou předkládány simulované problémy i skutečné problémy ze života v nejrůznějších jazykových, slohových i literárních textech a při interpretaci textu se budou žáci učit problém řešit.

Vedeme žáky k vyhledávání problémových situací v textech i v životních příbězích a jejich řešení při nácviu a tvorbě zpráv, rozhovorů, diskusí, kritiky, úvahy a při práci s dalšími publicistickými styly i literárními ukázkami.

Podporujeme organizování a řízení činnosti skupinové, projektové i dramatizační a mimoškolní aktivity - tím se budou učit prakticky řešit problémy.

• **Kompetence komunikativní**

Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně a kultivovaně v mluveném i psaném projevu, využívat informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci tím, že budou v rámci aktivního učení neustále zapojováni do rozhovorů, budou diskutovat, argumentovat, obhajovat, navrhnout, prezentovat svou práci zejména v samostatných i týmových projevech ústních i písemných, při jazykovém, slohovém i literárním poznávání, tvorbě vlastních prací, při besedách o knihách, při divadelních představeních, filmech i výstavách, při publikační činnosti, při veřejných vystoupeních ve škole i mimo ni, budou využívat širší informační systém – internet a veřejná média.

Učíme žáky zvládnout komunikaci s odlišnými skupinami lidí a řešit pomocí komunikace obtížné a ohrožující situace.

• **Kompetence sociální a personální**

Podporujeme práci ve skupině, kde žáci přijímají svou roli, přispívají k dobrému výsledku práce skupiny, jsou ohleduplní k práci druhých a přispívají k vytváření dobrých mezilidských vztahů tím, že budou mít možnost pracovat v týmu různými formami a ne pouze frontálně, že bude často zařazována skupinová práce jako významná forma učení v jazykové, komunikační a literární výchově.

Vedeme žáky k aktivitě, k sebehodnocení, plnění svěřeného úkolu, zodpovědnosti za práci celé skupiny, k podpoře ostatních členů skupiny, k empatii a altruismu vůči ostatním, zvláště ke spolužákům se specifickými vzdělávacími potřebami.

*Vedeme žáky k zapojování se do projektových programů a tím k posilování vlastního sebevědomí a sebeúcty a zároveň k spoluvytváření přátelského třídního kolektivu.
Rozvíjíme schopnost žáků učit se v humanizované a demokratizované škole, kde atmosféra a partnerské vztahy s pedagogy a spolužáky budou kladně působit na žákovu osobnost.*

- **Kompetence občanské**

Učíme žáky respektovat názory a přesvědčení druhých, odmítání útlatku a násilí, ocenění našeho kulturního a historického dědictví.

Vedeme žáky umět projevit pozitivní postoje k uměleckým dílům, mít smysl pro kulturu a tvořivost, zapojit se do společenského a kulturního dění tím, že v procesu učení budou poznávat osudy národů a jednotlivců (v literatuře, historii, hudbě, výtvarném umění), budou číst literární texty s občanskou tematikou, budou je interpretovat a mít tak příležitost vcítit se do nejrůznějších vztahů i dějů, poznávat různé charaktery, s kterými se můžou ztotožnit nebo je odsoudit a nechat na sebe působit příklady jejich jednání.

Podporujeme žáky v účasti na různých soutěžích, v možnosti publikovat v místním nebo i regionálním tisku, v možnosti účastnit se školních i mimoškolních veřejných vystoupení, zapojit se do různých forem spolupráce s představiteli obce, policie a dalšími organizacemi.

- **Kompetence pracovní**

Využíváme získané znalosti, zkušenosti a dovednosti k vlastnímu rozvoji a přípravě na své povolání a budoucí život tím, že žáci budou vedeni k pracovitosti a zodpovědnosti, že se naučí dodržovat hygienické normy při učení, že budou výsledky své práce využívat ve svém životě, v životě třídy, školy i rodiny, že pokrok v učení a zážitky z úspěchů je přesvědčí o prospěšnosti práce.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí a změnami pracovních okolností vedeme žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky.

Cíleně zvyšujeme náročnost práce, aby si žáci upevňovali vlastní sebevědomí, prožívali sebeuspokojení a přesvědčili se, že „bez práce nejsou koláče“.

1. ročník

7+2 týdně, P

1. ročník

1. Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - skládá a rozkládá slova podle sluchu - pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - používá znaménka ve slovech i větách - čte správně dlouhé a krátké samohlásky - rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat - správně odpovídá na kontrolní otázky - rozpozná členění textů - naslouchá pohádkám, příběhům, dramatizuje - vypráví svůj zážitek - vypráví podle ilustrací jednoduchý příběh - recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla - rozlišuje pojmy básnička, říkadlo, pohádka, příběh, tvoří rýmy - vyjádří prosbu, poděkování, omluvu, blahopřání, pozdrav, oslovení - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza písmena malá, velká, tiskací, psací slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné slova – čtení otevření slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací rozlišování druhů vět uspořádání slov ve větě orientace na stránce - odstavec, řádek interpunkční znaménka délka samohlásek porozumění přečteným větám nadpis, článek, řádek, odstavec poslech, vyprávění, dramatizace recitace věta, slovo, slabika, hláska prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezilidské vztahy Poznávání lidí Kreativita Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání Komunikace <i>GDPR: osobní údaje - ochrana osobních údajů před cizími lidmi (jméno, příjmení, adresa bydliště, datum narození, informace o zálibách) citlivé údaje - ochrana citlivých údajů - jejich zneužití může narušit soukromí (náboženství, zdravotní stav)</i>	Český jazyk 1. ročník Psaní Prvouka Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Lidé kolem nás Lidé a čas Místo, kde žijeme Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem	Český jazyk 1. ročník Psaní Prvouka Místo, kde žijeme Rozmanitost přírody Lidé a čas Lidé kolem nás Výtvarná výchova Ověřování komunikačních účinků
Metody	Postupy	Formy práce

1. ročník

2. Psaní

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - P: uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, psacího náčiní, umístění a sklon sešitu - P: píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - P: rozlišuje písmo psací a tiskací - P: přepíše tiskací písmo do psané podoby - P: píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - P: dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - P: píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty - P: kontroluje vlastní písemný projev - P: dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky		činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky a kresebné cviky základní hygienické návyky při psaní psaní jednotlivých prvků písmen a číslic písmo psací a tiskací psaní – písmeno, slabika, slovo diktát slov , jednoduchých vět velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty kontrola vlastního písemného projevu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Prvouka Rozmanitost přírody Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Matematika Aritmetika Hudební výchova Hudební nauka	
Metody	Postupy	Formy práce	

2. ročník

7+3 týdně, P

2. ročník

1. J: Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - J: vyjadřuje se v krátkém a souvislém projevu, sestavuje slova ve věty - J: odlišuje a zdůvodňuje druhy vět, píše jednoduché věty s náležitými znaménky - J: řadí slova ve větě tak, aby dávala smysl - J: vytváří jednoduchá souvětí, učí se vybírat spojky nebo spojovací výrazy - J: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky - J: rozlišuje výslovnost a psaní dlouhých a krátkých samohlásek, dvojhlásek - J: porovnává význam slova (slova opačná, souřadná, nadřazená, podřazená) - J: dělí slova na konci řádku podle stavby slova - J: vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - J: rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen, osob, zvířat, místních pojmenování - J: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost - J: seznamuje se slovními druhy v základním tvaru, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - J: aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami tě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - J: rozlišuje výslovnost a psaní i-í a y-ý po tvrdých a měkkých souhláskách - J: zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci slov: b - p, d - t, d' - t', z - s, ž - š, v - f, h - ch	souvislé tempo řeči věta jednoduchá a souvětí druhy vět pravopis vět, znaménka za větou interpunkční znaménka pořadí vět v textu pořádek slov ve větě slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin význam slabiky pro dělení slov slovo - slovo opačné, souřadné, nadřazené, podřazené slovní zásoba a tvoření slov abeceda vlastní jména osob, zvířat, místní pojmenování slovní druhy písmeno ě ve slovech pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách znělé a neznělé souhlásky na konci slov

Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 2. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní S: Sloh Prvouka Člověk a jeho zdraví Lidé a čas Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Hudební výchova Hudební nauka	Český jazyk 2. ročník S: Sloh P: Psaní L: Čtení a literární výchova Prvouka Člověk a jeho zdraví

Metody	Postupy	Formy práce

2. S: Sloh

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - S: užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování - S: ovládá základní pravidla slušného chování - S: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v ústním projevu - S: cvičí se ve vypravování dle obrázkové osnovy - S: cvičí se ve schopnosti popisovat věci, zvířata a lidi	základní formy společenského styku - pozdrav, oslovení, omluva, prosba děj - základ vypravování jednoduchý popis

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání Komunikace <i>GDPR: osobní údaje - ochrana osobních údajů před cizími lidmi (jméno, příjmení, adresa bydliště, datum narození, informace o zálibách, a zvyklostech, vztahy k dalším lidem) citlivé údaje - ochrana citlivých údajů - jejich zneužití může narušit soukromí (náboženství, zdravotní stav)</i>	Český jazyk 2. ročník P: Psaní J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova Prvouka Lidé kolem nás Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Ověřování komunikačních účinků	Český jazyk 2. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Výtvarná výchova Ověřování komunikačních účinků
Metody	Postupy	Formy práce

3. L: Čtení a literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - L: čte s porozuměním nahlas i potichu - L: orientuje se v textu přiměřeném jeho věku - L: soustředěně naslouchá čtenému textu - L: užívá správný slovní přízvuk - L: snaží se vyjádřit své pocity z přečteného textu a předat své znalosti a zkušenosti spolužákům - L: vypráví, dramatizuje, domýšlí příběhy, tvoří krátký mluvený projev - L: spojuje obsah textu s ilustrací, výtvarně zpracovává přečtený text - L: čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich - L: recituje básně - L: odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - L: umí se chovat při návštěvě kulturního zařízení	plynulé čtení jednoduchých textů přirozená intonace čtení hlasitě a tiše s porozuměním soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy slovní přízvuk vyprávění pohádek a povídek základy techniky mluveného projevu dramatizace text a ilustrace výtvarný doprovod poezie: báseň, verš, rým, přízvuk, přednes proza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj hádky a slovní hříčky individuální četba doporučená četba divadlo: jeviště, herec, divák, maňásky, loutky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí Kreativita Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace	Český jazyk 2. ročník S: Sloh P: Psaní J: Jazyková výchova Prvouka Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Lidé kolem nás Lidé a čas Místo, kde žijeme Hudební výchova Poslechové činnosti Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Ověřování komunikačních účinků Pracovní činnosti Konstrukční činnosti	Český jazyk 2. ročník S: Sloh P: Psaní J: Jazyková výchova Pracovní činnosti Konstrukční činnosti Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti Prvouka Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Hudební výchova Instrumentální činnosti

2. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. P: Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - P: upevňuje si psát písmena a číslice podle normy psaní - P: správně spojuje písmena a slabiky a zachovává rozestup písmen - P: učí se kontrolovat vlastní písemný projev - P: osvojuje si úpravy písemnosti - P: osvojí si psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie - P: používá znaménka ve slovech i větách - P: opisuje a přepisuje jednoduché texty - P: vštěpuje si zásady techniky psaní - P: upevňuje si základní hygienické návyky spojené se psaním	tvary písmen psací abecedy spojování písmen, slabik úhledný čitelný písemný projev umísťování diakritických znamének adresa, blahopřání, pozdrav z výletu správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem tvary psaní velkých tiskacích písmen abecedy opis přepis

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 2. ročník L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova S: Sloh Matematika Geometrie Aritmetika Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti	Český jazyk 2. ročník S: Sloh Hudební výchova Hudební nauka Český jazyk L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Prvouka Lidé kolem nás

Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

7+1 týdně, P

3. ročník

1. J: Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - J: rozliší věty a souvětí - J: spojuje věty, doplňuje souvětí - J: určí počet vět v souvětí - J: vyhledá ve větách základní skladební dvojice - J: rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - J: vyslovuje slova se správným přízvukem - J: určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky, spojky - J: skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - J: při psaní jmen měst, vesnic, hor, řek dodržuje pravidla pravopisu - J: určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - J: zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř slov: b - p, d - t, d' - t', z - s, ž - š, v - f, h - ch - J: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná, vyhledává slova souznačná a protikladná - J: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost - J: odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	věta jednoduchá a souvětí, užití vhodných spojovacích výrazů věta jednoduchá a její stavba základní skladební dvojice nauka o slově - slovo a skutečnost, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova příbuzná - kořen, část předponová, příponová hláskosloví - znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova sluchové rozlišení hlásek, správná výslovnost, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z slovní druhy - ohebné, neohebné podstatná jména - tvary slov, pádové otázky, rod, číslo vlastní jména měst, vesnic, hor a řek slovesa - pojmenování děje, tvary sloves, osoba, číslo, čas

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova S: Sloh 5. ročník L: Čtení a literární výchova Anglický jazyk 3. ročník Řečové dovednosti Prvouka Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti	Český jazyk 3. ročník S: Sloh Anglický jazyk Řečové dovednosti Český jazyk P: Psaní Přírodověda 4. ročník Rozmanitost přírody Vlastivěda Místo, kde žijeme Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova 5. ročník L: Čtení a literární výchova Vlastivěda 4. ročník Lidé a čas
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

2. L: Čtení a literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: - L: domýšlí příběhy - L: předčítá, využívá čtenářské dovednosti - L: používá četbu jako zdroj informací o světě a sobě - L: domýšlí příběhy - L: pokračuje se seznamováním se základy literatury - L: vyjádří svůj postoj k přečtenému - L: vypráví pohádky, povídky, dramatizuje - L: orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize - L: plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - L: rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	plynulé čtení, členění textu přiměřeně rychlé čtení, tiché i hlasité četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti práce s literárním textem besedy o knihách základy literatury a základní literární pojmy: - poezie: báseň s dějem, přirovnání, zosobnění, básník - próza: pověst, povídka, bajka, postava, děj, prostředí, spisovatel - divadlo: dějství, herec - využití poezie, prózy, divadla, literatury umělecké i dětské, výtvarného doprovodu a ilustrací	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí Kreativita Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace	Český jazyk 3. ročník S: Sloh P: Psaní J: Jazyková výchova Anglický jazyk Řečové dovednosti Prvouka Člověk a jeho zdraví Lidé a čas Rozmanitost přírody Hudební výchova 2. ročník Hudební nauka Poslechové činnosti 3. ročník Poslechové činnosti Hudební nauka	Český jazyk 3. ročník S: Sloh Anglický jazyk Řečové dovednosti Český jazyk J: Jazyková výchova P: Psaní Přírodověda 4. ročník Rozmanitost přírody Vlastivěda Místo, kde žijeme Hudební výchova 2. ročník Hudební nauka Poslechové činnosti 3. ročník Poslechové činnosti Hudební nauka Vokální činnost Instrumentální činnost Výtvarná výchova Ověřování komunikačních účinků Rozvíjení smyslové citlivosti Prvouka Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Lidé a čas
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

3. S: Sloh

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - S: dodržuje slovosled ve větách - S: vypravuje podle obrázků - S: sestaví nadpis a člení projev - S: požádá o informaci, podá skutečnou informaci (i telefonicky) - S: uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy - S: napíše pohlednici, krátký dopis - S: vytvoří a použije jednoduchou osnovu - S: popisuje ústně i písemně jednoduché předměty nebo činnosti - S: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - S: volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	stylizace a kompozice členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy otázky a odpovědi vypravování popis osnova společenský styk a jeho projev

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání Komunikace <i>GDPR: osobní údaje - ochrana osobních údajů před cizími lidmi (jméno, příjmení, adresa bydliště, datum narození, rodné číslo, informace o zálibách, a zvyklostech, životním stylu, vztahy k dalším lidem) citlivé údaje - ochrana citlivých údajů - jejich zneužití může narušit soukromí (náboženství, zdravotní stav)</i>	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní J: Jazyková výchova Anglický jazyk Řečové dovednosti Prvouka Lidé kolem nás Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem	Český jazyk 3. ročník J: Jazyková výchova P: Psaní Vlastivěda 4. ročník Místo, kde žijeme Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova

Metody	Postupy	Formy práce

4. P: Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - P: pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby (tvary písmen, pravopis, interpunkční znaménka) - P: píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - P: provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu - P: napíše krátký dopis, adresu - P: vyplní lístek nebo jiný formulář	základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) tvary písmen úprava zápisu kontrola vlastního projevu dopis, adresa vyplňování formulářů

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník S: Sloh J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova 4. ročník S: Sloh Anglický jazyk 3. ročník Řečové dovednosti Matematika Geometrie Aritmetika Prvouka 2. ročník Člověk a jeho zdraví Lidé a čas Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme Lidé kolem nás 3. ročník Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Místo, kde žijeme Lidé a čas Hudební výchova Poslechové činnosti Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví	Český jazyk 3. ročník S: Sloh Anglický jazyk Řečové dovednosti Český jazyk J: Jazyková výchova Přírodověda 4. ročník Rozmanitost přírody Vlastivěda Místo, kde žijeme Hudební výchova 2. ročník Hudební nauka Poslechové činnosti 3. ročník Poslechové činnosti Hudební nauka Český jazyk L: Čtení a literární výchova 4. ročník S: Sloh
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

6+2 týdně, P

4. ročník

1. J: Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - J: užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, pozvává slova citově zabarvená - slova lichotná a hanlivá - J: rozlišuje část předponovou a příponovou - J:: rozpozná část předponovou a příponovou, pravopis jejich psaní - J: uvědoměle používá i - y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - J: bezpečně najde slovní druhy ohebné, vyhledává neohebné, v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy - J: vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - J: určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - J: určuje podmět a přísudek - J: píše správně i - y v příčestí minulém - J: ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů - J: odůvodňuje a píše správně pravopis u podstatných jmen rodu mužského, ženského a středního	nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená stavba slova - kořen, předpona, přípona předložky vyjmenovaná slova b, f, l, m, p, s, v, z slovní druhy - ohebné, neohebné vzory podstatných jmen - mimo předseda, soudce infinitiv sloves, určité slovesné tvary stavba věty podmět a přísudek - podmět holý shoda přísudku s podmětem vlastní jména - zeměpisné názvy, jména ulic a jména států - jednoslovná

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 4. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní S: Sloh Anglický jazyk Poslech s porozuměním Přírodověda Rozmanitost přírody Vlastivěda Místo, kde žijeme	Český jazyk 4. ročník S: Sloh Anglický jazyk Poslech s porozuměním Český jazyk P: Psaní L: Čtení a literární výchova Tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení

Metody	Postupy	Formy práce

2. S: Sloh

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - S: užívá vhodných jazykových prostředků - S: utvoří osnovu, nadpis, člení text na odstavce - S: dodržuje následnost dějové složky - S: vypracuje popis rostliny, zvířete, věci - S: napíše dopis (včetně adresy), SMS - S: předvede dialog, telefonování v různých modelových situacích, zanechá vzkaz na záznamníku - S: uvědomuje si manipulativní komunikaci v reklamě - S: předvede náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo svého komunikačního záměru - S: uvědomuje si spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - S: určuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - S: uvědomuje si úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	stylizace a kompozice osnova, nadpis, členění projevu vypravování spisovná výslovnost na rozdíl od nespisovné popis rostliny, zvířete, věci práce s textem (nadpis, osnova, podstatné a okrajové informace v textu, úplnost či neúplnost) formy společenského styku dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku kultivované vyjadřování v běžných komunikačních situacích reklama

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kreativita Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Komunikace <i>GDPR: osobní údaje - ochrana osobních údajů před cizími lidmi (jméno, příjmení, adresa bydliště, datum narození, rodné číslo, informace o zálibách, a zvyklostech, o majetkových poměrech, o životním stylu, vztahy k dalším lidem) citlivé údaje - ochrana citlivých údajů - jejich zneužití může narušit soukromí (národnostní, rasový nebo etnický původ, náboženství, zdravotní stav)</i>	Český jazyk 3. ročník P: Psaní 4. ročník P: Psaní J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity Pracovní činnosti Konstrukční činnosti	Český jazyk 3. ročník P: Psaní Přírodověda 4. ročník Rozmanitost přírody Prvouka 3. ročník Místo, kde žijeme Vlastivěda 4. ročník Lidé a čas Lidé kolem nás Český jazyk P: Psaní L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Výtvarná výchova Ověřování komunikačních účinků Rozvíjení smyslové citlivosti
Metody	Postupy	Formy práce

3. L: Čtení a literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - L: čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu hlasu - L: vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - L: čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - L: dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí příběhy - L: vyjadřuje své pocity z četby - L: využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník - L: navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - L: objasní zadané literární pojmy - L: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - L: volně reprodukuje text podle svých schopností - L: tvoří literární text na dané téma	rozvoj techniky čtení čtení textů uměleckých a populárně naučných tiché čtení s porozuměním tvořivá práce s literárním textem práce s dětskou knihou výběr četby podle osobního zájmu divadelní a filmová představení základy literatury poezie: lyrika, epika, rytmus prózy: pověst, povídka rozhovory o knihách, besedy o ilustracích

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Ekosystémy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Mezilidské vztahy Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 4. ročník P: Psaní J: Jazyková výchova S: Sloh Vlastivěda Lidé a čas Lidé kolem nás Místo, kde žijeme Hudební výchova Vokální činnost	Přírodověda 4. ročník Rozmanitost přírody Vlastivěda Místo, kde žijeme Lidé a čas Český jazyk S: Sloh Anglický jazyk Poslech s porozuměním Vlastivěda Lidé kolem nás Český jazyk P: Psaní J: Jazyková výchova Hudební výchova Instrumentální činnosti Vokální činnost
Metody	Postupy	Formy práce

4. P: Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - P: zachází s grafickými a psacími materiály a pomůckami - P: dodržuje základní hygienické a pracovní návyky - P: píše v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma a rozeštemem - P: uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu - P: opíše a přepíše text, provádí kontrolu napsaného textu - P: vyjádří se v jednoduchých formách společenského a úředního styku	základní hygienické návyky, správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 4. ročník L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova S: Sloh Anglický jazyk Poslech s porozuměním Matematika Geometrie Přírodověda Rozmanitost přírody Vlastivěda Lidé kolem nás Místo, kde žijeme Lidé a čas	Přírodověda 4. ročník Rozmanitost přírody Vlastivěda Místo, kde žijeme Lidé a čas Český jazyk S: Sloh Anglický jazyk Poslech s porozuměním Vlastivěda Lidé kolem nás Český jazyk L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Hudební výchova Hudební nauka

4. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

6+1 týdně, P

1. J: Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - J: rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou a koncovku, vyznačuje slovo tvorné základy, jak byla slova odvozena - J: porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - J: používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si pravopis souhláskových skupin - J: rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - J: používá předložky v praxi - J: dodržuje pravopis – užívá správné koncovky - J: v praxi rozlišuje skupiny bě - bje, vě - vje, pě - J: dělí slova na konci řádku - J: využívá znalost vyjmenovaných slov, píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - J: píše pravopisně správně vlastní jména - J: určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - J: určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - J: rozpozná druhy přídavných jmen mladý, jarní, odůvodní pravopis koncovek - J: rozezná mluvnické kategorie sloves - J: používá správné tvary podmiňovacího způsobu - J: nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu, rozliší zájmena osobní - J: rozliší číslovky určité a neurčité - J: vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - J: vyhledá rozvíjející skladební dvojice - J: užívá několikanásobných podmětů ve větách - J: zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - J: vyhledá přísudek holý, rozvitý, několikanásobný - J: odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí - J: určí v souvětí počet vět, spojovací výrazy - J: užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - J: píše větné vzorce souvětí nebo podle vzorců tvoří souvětí - J: píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - J: píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	stavba slova – kořen slova, část příponová, předponová, odvozování slov předponami a příponami slova příbuzná, tvary téhož slova souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene zdvojené souhlásky – předpony s, z, vz předložky s, z skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je) dělení slov na konci řádku význam slov (slova jednoznačná a mnohoznačná/vícevýznamová, slova s citovým zabarvením, slova protikladná, souznačná, souřadná, slova významem nadřazená a podřazená, slova spisovná a nespisovná) pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) vlastní jména – víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů tvary sloví – slovní druhy mluvnické kategorie podstatných jmen přídavná jména (tvrdá, měkká) slovesa – mluvnické kategorie, způsob zájmena – jejich druhy číslovky skladba – základní a rozvíjející větné členy podmět vyjádřený a nevyjádřený podmět holý, rozvitý několikanásobný přísudek slovesný, shoda podmětů s přísudkem přísudek holý, rozvitý, několikanásobný věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy v souvětí přímá řeč – nepřímá řeč

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní S: Sloh Přírodověda Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Vlastivěda Lidé kolem nás	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním Český jazyk L: Čtení a literární výchova P: Psaní S: Sloh Informatika Zpracování a využití informací Vyhledávání informací a komunikace Hudební výchova Vokální činnost
Metody	Postupy	Formy práce

2. S: Sloh

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - S: reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - S: vypráví vlastní zážitek, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - S: popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu - S: napíše dopis (ve správném sledu jeho částí) - S: píše správně po obsahové a formální stránce omluvenku, vzkaz, inzerát, výpisek, jednoduché tiskopisy - S: volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - S: čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - S: rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a ty zaznamenává - S: posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení - S: rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - S: rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - S: píše správně po stránce obsahové o formální jednoduché komunikační žánry - S: vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - S: kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - S: sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	reprodukce/zápis jednoduchých textů/vzkazů/sdělení, spisovná výslovnost na rozdíl od nespisovné vypravování (s náležitou intonací, přízvukem, pauzou a tempem) popis (předmětu, zvířete, osoby, děje, pracovního postupu) dopis práce s textem (nadpis, osnova, hlavní myšlenka textu, klíčová slova, podstatné a nepodstatné informace pro smysl textu, výpis požadované informace, informace vyplývá/ne vyplývá z textu, třídění informací, výběr podstatných faktů, pravdivost/nepravdivost tvrzení, odpověď na zadanou otázku, závěr) sdělení (představení se, adresa, zpráva, vzkaz, příkaz, oznámení, prosba, omluva, pozvánka) s náležitou intonací, přízvukem, pauzou a tempem a jeho úplnost příběh (sestavení příběhu/sdělení z vět na základě časové a příčinné souvislosti) reklama dialog, telefonický hovor, vzkaz na záznamníku správnost zápisů po stránce obsahové o formální ve všech jednoduchých slohových a komunikačních žánrech kultivované vyjadřování v běžných komunikačních situacích

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kreativita Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání Komunikace <i>GDPR: osobní údaje - ochrana osobních údajů před cizími lidmi (jméno, příjmení, adresa bydliště, datum narození, rodné číslo, informace o zálibách, a zvyklostech, o majetkových poměrech, o životním stylu, vztahy k dalším lidem) citlivé údaje - ochrana citlivých údajů - jejich zneužití může narušit soukromí (národnostní, rasový nebo etnický původ, náboženství, zdravotní stav)</i>	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní J: Jazyková výchova Přírodověda Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Vlastivěda Lidé kolem nás Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity Pracovní činnosti Příprava pokrmů Konstrukční činnosti	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova Vlastivěda Lidé a čas Místo, kde žijeme Český jazyk P: Psaní J: Jazyková výchova Informatika Zpracování a využití informací Vyhledávání informací a komunikace Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
Metody	Postupy	Formy práce

3. L: Čtení a literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - L: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - L: předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - L: volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - L: podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - L: zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - L: objasní přiměřeně složité sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - L: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - L: tvoří vlastní literární text na dané téma - L: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů předčítání textu přednes – rým, verš, sloka volná reprodukce přečteného textu rozbor literárního textu za použití elementárních literárních pojmů tvorba vlastního textu na dané či vlastní téma besedy o knihách různých žánrů (poezie, próza, komiks, naučný text - encyklopedie, návod k použití, pohádka, bajka) poezie: lyrika, epika próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Ekosystémy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Komunikace Mezilidské vztahy Kreativita Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník J: Jazyková výchova 5. ročník P: Psaní J: Jazyková výchova S: Sloh Anglický jazyk Poslech s porozuměním Přírodověda Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Vlastivěda Lidé kolem nás Lidé a čas Místo, kde žijeme Hudební výchova Poslechové činnosti Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním Český jazyk 3. ročník J: Jazyková výchova Vlastivěda 5. ročník Lidé a čas Přírodověda Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Český jazyk P: Psaní S: Sloh J: Jazyková výchova Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
Metody	Postupy	Formy práce

4. P: Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - P: zachází s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržuje základní hygienické a pracovní návyky - P: píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma a rozestupem - P: uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu - P: opíše a přepíše text, píše diktát, provádí kontrolu napsaného textu - P: vyjádří se v jednoduchých formách společenského a úředního styku	základní hygienické návyky, správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) žánry písemného projevu (vypravování, popis, adresa, dopis, blahopřání, pozdrav z prázdnin/výletu, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, reklama, jednoduché tiskopisy...)

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova S: Sloh Anglický jazyk Poslech s porozuměním Matematika Geometrie Přírodověda Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Vlastivěda Lidé kolem nás Lidé a čas Místo, kde žijeme	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním Český jazyk L: Čtení a literární výchova Vlastivěda Lidé a čas Lidé kolem nás Místo, kde žijeme Přírodověda Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Český jazyk S: Sloh J: Jazyková výchova Hudební výchova Hudební nauka Informatika Zpracování a využití informací
Metody	Postupy	Formy práce

5.1.2 Anglický jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
		3	3	3
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

V předmětu Anglický jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru cizí jazyk. Tento obor zahrnuje receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti žáka.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu na příslušné jazykové úrovni, poslechovým cvičením. U žáků se SPU je kladen důraz především na mluvený projev a dovednost dorozumět se.

Na I. stupni ZŠ (3.- 5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci,

tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou a výtvarnou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem. Obsah předmětu má komplexní charakter. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání;
 - rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství;
 - vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů;
 - zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace;
 - samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama;
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka anglického jazyka společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Nabízíme žákům řadu aktivačních metod, např. práci s textem, cizojazyčnou beletrií, hledání ve slovníku, poslech autentického textu, dále konverzační metody, kooperativní výuku, projektovou formu výuky, tématickou výuku, motivační hry, písňe, učení a reflexe, dáváme prostor pro sledování vlastního pokroku - používáním jazykového portfolia, předkládáme různé možnosti učení slovní zásobě – např. „rodiny slov“, skládání slov, využití protikladů.

Kompetence k řešení problémů:

1. Vedeme žáky k porovnávání a odvozování problémů, např. hledáním souvislostí, společných či rozdílných znaků reálií ČR a cizojazyčných zemí, k aplikaci stávajících jazykových pravidel pro vyvozování složitějších gramatických jevů.
2. Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů o cizojazyčných zemích při práci s internetem, časopisy, výkladovými slovníky, s mapou, s autentickými materiály – prospekty atd.

Kompetence komunikativní:

1. Nabízíme a vytváříme žákům dostatek možností k mluvenému projevu prací ve dvojicích, skupinách, rozhovory v rolích, modelových situacích, tlumočením, prezentací výstupů projektu ..., ale i k četbě a poslechu.

Kompetence sociální a personální:

1. Pěstujeme v žácích národní identitu a zároveň příslušnost k EU, evropskému a světovému společenství tím, že seznamuje žáky s reáliemi, kulturními tradicemi ostatních zemí EU.
2. Rozvíjíme sebedůvěru a vědomí vlastních schopností tím, že vedeme žáky k reálnému sebehodnocení, sebereflexi prostřednictvím diskusí o jednotlivých krocích svého pokroku a vytváření jazykového portfolia.

Kompetence občanské:

1. Poskytujeme žákům dostatek modelových situací k prokázání praktických jazykových dovedností, k prokázání hrdosti na svoji zemi a odstranění jazykových bariér při tématické výuce, tlumočení.
2. Využíváme vlastních zkušeností žáků z cestování při diskusích.

Kompetence pracovní:

1. Vedeme žáky k propojení jednotlivých jazykových znalostí a dovedností k praktickému ovládnutí jazyka tím,

že vytváříme prostor pro tlumočení, pro setkání s rodiči a spolužáky, zpracování referátů, zpracování tematických prací.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: informace o mé osobě

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního chování

OSV 4 Psychohygiena: hledání pomoci při potížích, dovednosti pro pozitivní naladění a dobrý vztah k sobě samému

OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech

OSV 7 Mezilidské vztahy: vztahy a naše skupina/třída

OSV 8 Komunikace: komunikace v různých situacích

Morální rozvoj

OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku daného předmětu

MuV Multikulturní výchova

MuV 1 Kulturní diference: zvyky a tradice, písně a poezie anglicky mluvících zemí, poznávání vlastního kulturního zakotvení

MuV 2 Lidské vztahy: tolerantní vztahy s jinými lidmi - příběhy dětí

MuV3 Etnický původ: odlišnost lidí, ale i jejich rovnocennost, naslouchání druhým

MuV 4 Multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání

MuV 5 Princip sociálního smíru a solidarity: nekonfliktní život v multikulturní společnosti

VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: Zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé

VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: vzdělávání mladých Evropanů

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kulturní diference

zvyky a tradice, písně a poezie anglicky mluvících zemí, poznávání vlastního kulturního zakotvení

Lidské vztahy

tolerantní vztahy s jinými lidmi - příběhy dětí

Etnický původ

odlišnost lidí, ale i jejich rovnocennost, naslouchání druhým

Multikulturalita

význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání

Princip sociálního smíru a solidarity

nekonfliktní život v multikulturní společnosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

Zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé

Objevujeme Evropu a svět

vzdělávání mladých Evropanů

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti, vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Sebepoznání a sebepojetí

informace o mé osobě

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

hledání pomoci při potížích, dovednosti pro pozitivní naladění a dobrý vztah k sobě samému

Kreativita

cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Poznávání lidí

rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech

Mezilidské vztahy

vztahy a naše skupina/třída

Komunikace

komunikace v různých situacích

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

zvládání učebních problémů vázaných na látku daného předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
Nabízíme žákům řadu aktivačních metod, např. práci s textem, cizojazyčnou beletrii, hledání ve slovníku, poslech autentického textu, dále konverzační metody, kooperativní výuku, projektovou formu výuky, tématickou výuku, motivační hry, písňe, učení a reflexe, dáváme prostor pro sledování vlastního pokroku - používáním jazykového portfolia, předkládáme různé možnosti učení slovní zásobě – např. „ rodiny slov“, skládání slov, využití protikladů.
- **Kompetence k řešení problémů**
Vedeme žáky k porovnávání a odvozování problémů, např. hledáním souvislostí, společných či rozdílných znaků reálií ČR a cizojazyčných zemí, k aplikaci stávajících jazykových pravidel pro vyvozování složitějších gramatických jevů. Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů o cizojazyčných zemích při práci s internetem, časopisy, výkladovými slovníky, s mapou, s autentickými materiály – prospekty atd.
- **Kompetence komunikativní**
Nabízíme a vytváříme žákům dostatek možností k mluvenému projevu prací ve dvojicích, skupinách, rozhovory v rolích, modelových situacích, tlumočením, prezentací výstupů projektu ..., ale i k četbě a poslechu.

- **Kompetence sociální a personální**

Pěstujeme v žácích národní identitu a zároveň příslušnost k EU, evropskému a světovému společenství tím, že seznamuje žáky s realitami, kulturními tradicemi ostatních zemí EU.

Rozvíjíme sebedůvěru a vědomí vlastních schopností tím, že vedeme žáky k reálnému sebehodnocení, sebereflexi prostřednictvím diskusí o jednotlivých krocích svého pokroku a vytváření jazykového portfolia.

- **Kompetence občanské**

Poskytujeme žákům dostatek modelových situací k prokázání praktických jazykových dovedností, k prokázání hrdosti na svoji zemi a odstranění jazykových bariér při tématické výuce, tlumočení.

Využíváme vlastních zkušeností žáků z cestování při diskusích.

- **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k propojení jednotlivých jazykových znalostí a dovedností k praktickému ovládnutí jazyka tím, že vytváříme prostor pro tlumočení, pro setkání s rodiči a spolužáky, zpracování referátů, zpracování tematických prací.

3. ročník

3 týdne, P

3. ročník

1. Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozdraví kamaráda a představí se • pomenuje základní barvy • počítá od 1 do 20 • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně • označí běžné školní potřeby • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • čte velmi krátký komiksový příběh, rozumí jeho obsahu • zeptá se a odpoví na dotaz na barvu • zeptá se a odpoví na dotaz na věk • podá základní informace o sobě • pojmenuje a jednoduchým způsobem popíše běžná domácí zvířátka (mazlíčky) • klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu • rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho • vyjádří svou náladu a pocity, i pocity druhých • používá zdvořilostní fráze a pozdravy • jednoduchým způsobem popíše vzhled osoby • porozumí tématu krátkého textu • vyjmenuje členy své rodiny • podá základní informace o své rodině • zadá a plní základní pokyny užívané při hře • pojmenuje základní části lidského těla • vyhledá určité informace v krátkém textu odpověďmi na "ano/ne" otázky • pojmenuje základní oblečení • zeptá se a odpoví na vlastnictví věcí • čte a předvede dialogy hry • jednoduchým způsobem si objedná jídlo • vyjádří libost a nelibost k jídlům • vyhledá konkrétní informace z rozhovoru dvou lidí • popíše jednoduchý obrázek • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • popíše umístění předmětů • odpoví na "ano/ne" otázky k popisu místnosti • získá určité informace z krátkého, čteného textu • hláskuje slova • pojmenuje dny v týdnu a měsíce v roce • užívá výrazy spojené se svátky Halloween, Vánoce a Velikonoce • pojmenuje sousední státy • užívá základní zeměpisné výrazy a otázky • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Komunikační situace - pozdravy - pokyny ve škole - pokyny doma - zdvořilá žádost - osobní údaje - dotazy a krátké odpovědi - příkazy - objednávka jídla Témata slovní zásoby - čísla 1 - 20 - barvy - školní potřeby - nábytek - domácí zvířata (mazlíčci), zvířata v ZOO - nálady a pocity - obličej a tělo - rodina - oblečení - jídlo - hračky Mluvnice - rozkazovací způsob - tázací zájmena - sloveso „být“ v kladné větě a v otázce - kladná a negativní odpověď - přídavná jména - sloveso „mít“ v otázce a odpovědi - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací pád - sloveso „mít rád“ v kladné větě a otázce - vazba „there is/there are“ - otázka na množství Reálie - dny a měsíce - základní místní informace - svátky Halloween, Vánoce, Velikonoce ve Velké Británii a u nás - zeměpisné názvy sousedních zemí - česká a britská škola

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Lidské vztahy Kulturní diference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní J: Jazyková výchova Matematika 2. ročník Aritmetika 3. ročník Aritmetika Prvouka Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Vlastivěda 5. ročník Místo, kde žijeme Hudební výchova 3. ročník Vokální činnost Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem	Český jazyk 3. ročník S: Sloh J: Jazyková výchova P: Psaní L: Čtení a literární výchova
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

3 týdně, P

4. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména s vizuální oporou	Témata poslechu - pozdravy - hudební nástroje - sport - místnosti v bytě - zdraví a nemoci - obchody a místa ve městě - činnosti o dovolené - počasí - čas, škola, školní rozvrh hodin - televizní pořady - záliby, volný čas - divoká zvířata - pravěká zvířata, části lidského těla a těla zvířat Mluvnice - sloveso „umět“ v kladných větách - sloveso „umět“ v otázce a v záporu - předložky ve spojení s umístěním předmětů - kladné a záporné příkazy - otázky na zjištění polohy, předložky ve spojení s lokalizací míst - přítomný čas průběhový - přídavná jména ve spojení s počasím - určení času, sloveso „mít“ - určování času, otázky na čas v souvislosti s TV pořady - plnovýznamová slovesa a přítomný čas prostý, kladná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná - přítomný čas prostý, kladná věta, otázka a zápor ve 3. os.j.č. - minulý čas sloves „být“, „mít“, klad a zápor Reálie - čísla 10, 20, ... 100 - řadové číslovky a datum - Vánoce, novoroční zvyky, sv. Valentýn - příprava jídla podle receptu - mapa Spojeného království Velké Británie a Severního Walesu - využití znalostí v divadelním představení

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Lidské vztahy Kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Sebezpoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 4. ročník P: Psaní J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova Matematika Aritmetika Prvouka 2. ročník Člověk a jeho zdraví Přírodověda 4. ročník Rozmanitost přírody Vlastivěda 5. ročník Místo, kde žijeme Výtvarná výchova 4. ročník Uplatňování subjektivity Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem	Český jazyk 4. ročník P: Psaní J: Jazyková výchova Hudební výchova Vokální činnost
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

2. Mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák:	• zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, jeho rodiny, školy, volného času a osvojovaných témat • určí a pojmenuje některé hudební nástroje • zapojí se do rozhovoru o dovednostech hrát na hudební nástroj • zapojí se do rozhovoru o sportovních dovednostech • pojmenuje místnosti v bytě • popíše a zeptá se na umístění předmětů • popíše dům a byt • zeptá se a odpoví na otázku o zdravotním stavu • pojmenuje běžné nemoci • zadá kladné i záporné příkazy týkající se léčby • popíše místa ve městě • zeptá se na cestu a na polohu místa budov • popíše, jak se někam dostat • zapojí se do rozhovoru o aktuální činnosti nebo na dané téma • popíše a zeptá se na počasí • zeptá se a odpoví na údaje o čase • popíše školu a pojmenuje vyučovací předměty • pojmenuje běžné typy pořadů v TV • určí čas • orientuje se v programech a v kanálech TV • pojmenuje prostředí, ve kterém divoká zvířata žijí • pojmenuje, co zvířata jedí a stručně popíše, jak žijí • popíše pravěká zvířata • vede interaktivní rozhovor v divadelním představení • nakupuje v eurech • počítá po desítkách do 100 • vyjádří správně datum • pojmenuje části UK • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • pokládá otázky na osvojovaná témata	Komunikační situace - zdvořilostní otázky - rozhovory o dovednostech - popis místnosti - rady, jak být zdravý - popis cesty - psaní pohlednice - popis počasí podle mapy počasí, názvy anglických měst - dotaz na čas, rozhovory o škole a vyučovacích hodinách - oblíbenost TV pořadů a kanálů, „Co je v TV - co dávají v TV?“ - psaní dopisu - rozhovory o životě zvířat - jednotky délkové míry Témata slovní zásoby - pozdravy - hudební nástroje - sport - místnosti v bytě - zdraví a nemoci - obchody a místa ve městě - činnosti o dovolené - počasí - čas, škola, školní rozvrh hodin - televizní pořady - záliby, volný čas - divoká zvířata - pravěká zvířata, části lidského těla a těla zvířat Mluvnice - sloveso „umět“ v kladných větách - sloveso „umět“ v otázce a v záporu - předložky ve spojení s umístěním předmětů - kladné a záporné příkazy - otázky na zjištění polohy, předložky ve spojení s lokalizací míst - přítomný čas průběhový - přídavná jména ve spojení s počasím - určení času, sloveso „mít“ - určování času, otázky na čas v souvislosti s TV pořady - plnovýznamová slovesa a přítomný čas prostý, kladná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná - přítomný čas prostý, kladná věta, otázka a zápor ve 3. os.j.č. - minulý čas sloves „být“, „mít“, klad a zápor
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:
	Matematika	
	4. ročník	
	Aritmetika	
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí krátkému komiksovému příběhu a zdramatizuje ho - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - porozumí mapě předpovědi počasí - čte jednoduchou báseň s porozuměním		Témata čtení s porozuměním - pozdravy - hudební nástroje - sport - místnosti v bytě - zdraví a nemoci - obchody a místa ve městě - činnosti o dovolené - počasí - čas, škola, školní rozvrh hodin - televizní pořady - záliby, volný čas - divoká zvířata - pravěká zvířata, části lidského těla a těla zvířat - práce se slovníkem Mluvnice - sloveso „umět“ v kladných větách - sloveso „umět“ v otázce a v záporu - předložky ve spojení s umístěním předmětů - kladné a záporné příkazy - otázky na zjištění polohy, předložky ve spojení s lokalizací míst - přítomný čas průběhový - přídavná jména ve spojení s počasím - určení času, sloveso „mít“ - určování času, otázky na čas v souvislosti s TV pořady - plnovýznamová slovesa a přítomný čas prostý, kladná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná - přítomný čas prostý, kladná věta, otázka a zápor ve 3. os.j.č. - minulý čas sloves „být“, „mít“, klad a zápor	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
Metody	Postupy	Formy práce	

4. ročník

4. Produktivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: • rozumí krátkému komiksovému příběhu a zdramatizuje ho • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		Témata jednoduchých krátkých textů - pozdravy - hudební nástroje - sport - místnosti v bytě - zdraví a nemoci - obchody a místa ve městě - činnosti o dovolené - počasí - čas, škola, školní rozvrh hodin - televizní pořady - záliby, volný čas - divoká zvířata - pravěká zvířata, části lidského těla a těla zvířat Mluvnice - sloveso „umět“ v kladných větách - sloveso „umět“ v otázce a v záporu - předložky ve spojení s umístěním předmětů - kladné a záporné příkazy - otázky na zjištění polohy, předložky ve spojení s lokalizací míst - přítomný čas průběhový - přídavná jména ve spojení s počasím - určení času, sloveso „mít“ - určování času, otázky na čas v souvislosti s TV pořady - plnovýznamová slovesa a přítomný čas prostý, kladná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná - přítomný čas prostý, kladná věta, otázka a zápor ve 3. os.j.č. - minulý čas sloves „být“, „mít“, klad a zápor	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
Metody	Postupy	Formy práce	

4. ročník

5. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše a zeptá se na umístění předmětů - popíše dům a byt - popíše místa ve městě - popíše, jak se někam dostat - napiše krátký text s použitím jednoduchých slovních spojení, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - pohlednici z prázdnin - popíše a zeptá se na počasí - popíše školu a pojmenuje vyučovací předměty - napiše krátký text s použitím jednoduchých vět, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - dopis - popíše pravěká zvířata	Tematické okruhy - pozdravy - hudební nástroje - sport - místnosti v bytě - zdraví a nemoci - obchody a místa ve městě - činnosti o dovolené - počasí - čas, škola, školní rozvrh hodin - televizní pořady - záliby, volný čas - divoká zvířata - pravěká zvířata, části těla zvířat - popis místností - popis cesty - psaní pohlednice - popis počasí podle mapy počasí, názvy anglických měst - psaní dopisu Mluvnice - sloveso „umět“ v kladných větách - sloveso „umět“ v otázce a v záporu - předložky ve spojení s umístěním předmětů - kladné a záporné příkazy - otázky na zjištění polohy, předložky ve spojení s lokalizací míst - přítomný čas průběhový - přídavná jména ve spojení s počasím - určení času, sloveso „mít“ - určování času, otázky na čas v souvislosti s TV pořady - plnovýznamová slovesa a přítomný čas prostý, kladná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná - přítomný čas prostý, kladná věta, otázka a zápor ve 3. os.j.č. - minulý čas sloves „být“, „mít“, klad a zápor

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

3 týdně, P

5. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - na základě slyšeného textu zobrazí postavu - rozumí hlavní myšlence krátkého příběhu a dramaticky ho ztvární - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	Témata poslechu - abeceda - číselky 1 - 100 - názvy zemí - já, moje rodina a moji kamarádi - dny v týdnu, každodenní činnosti, zájmové činnosti a povolání - čas a časové údaje - běžné technické vybavení domácností - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - nábytek, části domu - místa a budovy ve městě - části lidského a zvířecího těla - domácí mazlíčci - oblečení Mluvnice - neurčitý člen - rozkazovací způsob - množné číslo podstatných jmen - vazba "there is/there are" - sloveso „být“ v kladné a záporné větě, v otázce, ve ztažené formě - osobní a přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád - otázky s tázacími zájmeny - sloveso „mít“ v kladné a záporné větě, v otázce - postavení přídavných jmen ve větě - předložky s časovými údaji - přítomný čas prostý - předložky při popisu umístění - sloveso "mohu"/ "umím" - přítomný čas průběhový - otázka na cenu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Mezilidské vztahy Poznávání lidí Kreativita Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebepojetí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity Etnický původ Kulturní difference Multikulturalita Lidské vztahy	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní J: Jazyková výchova Matematika 2. ročník Aritmetika Informatika 5. ročník Základy práce s počítačem Prvouka 3. ročník Člověk a jeho zdraví Přírodověda 5. ročník Člověk a jeho zdraví Vlastivěda Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Hudební výchova Vokální činnost Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova Vlastivěda Místo, kde žijeme Český jazyk P: Psaní

5. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - představí se, pozdraví, rozloučí, poděkuje - popíše jednoduchým způsobem předměty a obrázky - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí číslům a běžným údajům - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - pojmenuje dny v týdnu - požádá o běžné věci a reaguje na podobnou žádost kamaráda - pojmenuje barvy - pojmenuje vyučovací předměty - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - popíše svůj denní režim - uveče svoje nejoblíbenější vyučovací předměty - popíše stručně lidi a jejich aktuální činnosti - popíše velmi jednoduše místo, kde bydlí - popíše svůj domov, pokoj a umístění nábytku a věcí v něm - popíše umístění významných budov ve městě - zeptá se odpoví na dotazy lokalizace důležitých míst a obchodů ve městě - zeptá se kamaráda, co umí a co neumí dělat - popíše ústně i písemně jednoduchým způsobem vzhled osob - na základě slyšeného textu zobrazí postavu - pojmenuje aktuální činnost osob - pojmenuje běžné oblečení, popíše, co má na sobě - pojmenuje nejznámější evropské a světové státy - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Komunikační situace - krátké rozhovory, krátké jednoduché texty, ústní a písemný popis na tyto situace: - setkání - udílení pokynů - dotazy na čísla a číselné údaje - dotaz na slovo v angličtině - popis obrázku - osobní dotazy při seznamování se - narozeniny - uvedení nového žáka do kolektivu - telefonování do rozhlasu - hry s otázkami a odpovědi „ano/ne“ - popis a porovnání obrázků - porovnání školních rozvrhů - volný čas a povolání - dotazy na čas, na začátek a konec aktivity - typický den školáka - v bytě/ v domě - ve městě, dopravní prostředky - popis pokoje - dotazy na dovednosti - esej: „Co můj kamarád umí“ - porovnání vzhledu, popis osoby - v obchodě - vyprávění o svém způsobu života – ústně i písemně - texty a informace v autentických materiálech Témata slovní zásoby - abeceda - číslovky 1 - 100 - názvy zemí - já, moje rodina a moji kamarádi - dny v týdnu, každodenní činnosti, zájmové činnosti a povolání - čas a časové údaje - běžné technické vybavení domácnosti - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - nábytek, části domu - místa a budovy ve městě - části lidského a zvířecího těla - domácí mazlíčci - oblečení Mluvnice - neurčitý člen - rozkazovací způsob - množné číslo podstatných jmen - vazba „there is/there are“ - sloveso „být“ v kladné a záporné větě, v otázce, ve ztažené formě - osobní a přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád - otázky s tázacími zájmeny - sloveso „mít“ v kladné a záporné větě, v otázce - postavení přídavných jmen ve větě - předložky s časovými údaji - přítomný čas prostý - předložky při popisu umístění - sloveso „mohu“/ „umím“ - přítomný čas průběhový - otázka na cenu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • hláskuje jména a slova • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • porovnává dva obrázky a vyjmenuje rozdíly • rozumí školnímu rozvrhu • rozumí běžným osobním informacím při turistickém výletě • rozliší opakovaný děj od aktuálního • používá dvojazyčný slovník • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovanému tématu		Témata čtení s porozuměním - abeceda - číslovky 1 - 100 - názvy zemí - já, moje rodina a moji kamarádi - dny v týdnu, každodenní činnosti, zájmové činnosti a povolání - čas a časové údaje - běžné technické vybavení domácností - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - nábytek, části domu - místa a budovy ve městě - části lidského a zvířecího těla - domácí mazlíčci - oblečení - práce se slovníkem Mluvnice - neurčitý člen - rozkazovací způsob - množné číslo podstatných jmen - vazba "there is/there are" - sloveso „být“ v kladné a záporné větě, v otázce, ve ztažené formě - osobní a přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád - otázky s tázacími zájmeny - sloveso „mít“ v kladné a záporné větě, v otázce - postavení přídavných jmen ve větě - předložky s časovými údaji - přítomný čas prostý - předložky při popisu umístění - sloveso "mohu"/ "umím" - přítomný čas průběhový - otázka na cenu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
Metody	Postupy	Formy práce	

5. ročník

4. Produktivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí školnímu rozvrhu • rozumí běžným osobním informacím při turistickém výletě		Témata jednoduchých krátkých textů - abeceda - číslovky 1 - 100 - názvy zemí - já, moje rodina a moji kamarádi - dny v týdnu, každodenní činnosti, zájmové činnosti a povolání - čas a časové údaje - běžné technické vybavení domácností - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - nábytek, části domu - místa a budovy ve městě - části lidského a zvířecího těla - domácí mazlíčci - oblečení Mluvnice - neurčitý člen - rozkazovací způsob - množné číslo podstatných jmen - vazba "there is/there are" - sloveso „být“ v kladné a záporné větě, v otázce, ve ztažené formě - osobní a přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád - otázky s tázacími zájmeny - sloveso „mít“ v kladné a záporné větě, v otázce - postavení přídavných jmen ve větě - předložky s časovými údaji - přítomný čas prostý - předložky při popisu umístění - sloveso "mohu"/ "umím" - přítomný čas průběhový	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
Metody	Postupy	Formy práce	

5. ročník

5. Psaní

Očekávané výstupy žák: - napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře		Učivo Tematické okruhy psaní - abeceda - číselky 1 - 100 - názvy zemí - já, moje rodina a moji kamarádi - dny v týdnu, každodenní činnosti, zájmové činnosti a povolání - čas a časové údaje - běžné technické vybavení domácností - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - nábytek, části domu - místa a budovy ve městě - části lidského a zvířecího těla - domácí mazlíčci - oblečení - popis obrázku - popis a porovnání obrázků - porovnání školních rozvrhů - popis pokoje - esej: „Co můj kamarád umí“ - porovnání vzhledu, popis osoby - vyprávění o svém způsobu života Mluvnice - neurčitý člen - rozkazovací způsob - množné číslo podstatných jmen - vazba “there is/there are” - sloveso „být“ v kladné a záporné větě, v otázce, ve ztažené formě - osobní a přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád - otázky s tázacími zájmeny - sloveso „mít“ v kladné a záporné větě, v otázce - postavení přídavných jmen ve větě - předložky s časovými údaji - přítomný čas prostý - předložky při popisu umístění - sloveso “mohu”/ “umím” - přítomný čas průběhový - otázka na cenu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.2 Matematika

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1 Matematika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4	4+1	4+1	4+1	4+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

V předmětu Matematika je realizován obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, oboru Matematika a její aplikace.

Matematické vzdělávání v prvním období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Při výuce matematiky nelze stanovit přesnou hranici mezi etapou vytváření konkrétních představ a mezi etapou vytváření pojmů. Je to hlavně proto, že přechod k abstrakci trvá téměř u všech žáků dlouho a neprobíhá u všech stejně. Činnostní výuka matematice i v druhém období umožňuje, aby si žáci matematické pojmy osvojovali správně a s co nejmenší námahou. Proces abstrakce usnadňují žákům pomůcky, kterými si znázorňují, stejně jako v minulých letech, nové a dosud neosvojené početní situace. Proces abstrakce urychlují též nákresy, náčrty a geometrická zobrazení, ukazující vztahy mezi údaji v úloze.

Mnoho pojmů se i v tomto druhém období utváří ve vědomí žáků postupně, na základě soustavně prováděných činností, neustálým obohacováním dosavadních představ. Ve vzájemné souvislosti se přitom rozvíjí celá řada

pojmu současně: pojem čísla, pojem desítkové soustavy, pojem početních výkonů. Přitom se více dbá e na praktické použití pojmů než na vyslovování definicí (v tomto období není nutné po žácích definice požadovat). Jde hlavně o to, aby se představy žáků o číslech obohacovaly, aby chápali význam desítkové soustavy, aby dovednost početních výkonů s přirozenými čísly využívali při řešení slovních úloh a početních situací z běžného života a dovedli dobře úsudkově rozlišovat, kdy který početní výkon použít. Tyto dovednosti pak můžeme rozvíjet předkládáním různých výhod v počtech a zjednodušováním výpočtů. V celém 2. období jsou žáci ve výuce matematiky podněcováni k sebedůvěře, učí se různými způsoby kontrolovat výpočty, uvažovat o možnostech výsledků, odhadovat. Jsou tak soustavně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, a to jak v aritmetice tak v geometrii.

Ve vzdělávacím předmětu matematika směřujeme výuku ještě specificky k :

- porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- rozvíjení pozornosti, přesnosti, vytrvalosti
- rozpoznávání různých typů změn na jejichž základě se učí uvažovat, svoji práci kontrolovat, srovnávat
- učení sebedůvěře, sebekázně a vzájemným vztahům ve skupině, třídě, škole
- uplatnění logického myšlení na základě řešení problémových situací, jejichž obtížnost je závislá na rozumové vyspělosti žáků, logické uvažování může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní
- využívání prostředků výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používání některých dalších pomůcek, které umožňují přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v základech rýsovacích technik

Vzdělávací oblast matematika je tvořena třemi tématickými okruhy:

- a) Aritmetika (Číslo a početní operace, Závislosti a vztahy a práce s daty)
- b) Geometrie (Geometrie v rovině a prostoru)
- c) Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Aritmetika se vyučuje ve všech ročnících 1. a 2. období. Část geometrická prolíná aritmetikou v 1. a 2. ročníku, od 3. roč. je doporučena 1 hodina týdně. Nestandardní aplikované úlohy prolínají aritmetikou a geometrií v 5. ročníku.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
 - rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
 - rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
 - rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
 - vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
 - vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
 - provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
 - přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
 - rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
 - rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovedností vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů
- Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí
 Výuka matematiky vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Učíme žáky využívat matematiku v praktických činnostech tím, že seznamujeme žáky s několika různými postupy řešení a při výuce používáme matematické termíny, znaky, symboly.
2. Rozvíjíme kreativitu a učební dovednosti žáků, potřebné k samostatnému učení (makety peněz, matematické pomůcky).
3. Používá vhodné učební pomůcky (rýsovací potřeby, obrazový materiál, pracovní listy)
4. Věnujeme se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů:

1. Učíme žáky řešit problémové situace a úlohy běžného života tím, že žáci ověřují správnost řešení problémů, pokud možno prakticky.
2. Volíme vhodné postupy, přiměřené věku tím, že žákům předkládáme dostatečné množství vyřešených úloh a zadáváme dostatek úloh k samostatnému řešení.
3. Zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností, individuálního přístupu k problémům, znalosti kreativity při jejich řešení.
4. Předkládáme modely matematických postupů a vedeme žáky k jejich porozumění a správnému používání.

Kompetence komunikativní:

1. Učíme žáky užívat matematický jazyk včetně symboliky a na úrovni věku jej používat při řešení praktických příkladů a slovních úloh.
2. Vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování v matematice.
3. Učíme stručně, přehledně sdělovat postup tím, že dáváme prostor pro samostatné řešení zadaných problémů a jejich ústní a písemnou obhajobu.
4. Učíme žáky aplikovat matematické postupy v praxi.

Kompetence sociální a personální:

1. Vedeme žáky k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
2. Pracujeme ve skupině.
3. Pozitivně ovlivňujeme řešení matematických úloh a učíme vzájemně spolupracovat se všemi žáky ve třídě, škole.
4. Vytváříme pozitivní představu o sobě samém tím, že zadáváme dostatek úloh pro skupinu žáků a dáváme žákům prostor objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu.
5. Vytváříme partnerské vztahy učitel-žák a vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky.
6. Uplatňujeme individuální přístup jak talentovaným žákům, tak i žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské:

1. Učíme žáky poznávat realitu života tím, že žáky vedeme k uvědomění si odpovědnosti sám k sobě samému a rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu, k respektování věkových intelektových, sociálních a etnických zvláštností žáků.

Kompetence pracovní:

1. Učíme žáky zpracovávat data získaná pozorováním a měřením tím, že žáky seznámíme s různými metodami zápisu naměřených hodnot.
2. Vedeme žáky k samostatnosti, k vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu k jejich ověřování.
3. Rozvíjíme smysl pro povinnost (příprava na výuku).

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání

OSV 4 Psychohygiena: hledání pomoci při potížích

OSV 5 Kreativita: pružnost řešení úloh

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí

OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence
Morální rozvoj
OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

Seberegulace a sebeorganizace

cvičení sebekontroly, sebeovládání

Psychohygiena

hledání pomoci při potížích

Kreativita

pružnost řešení úloh

Poznávání lidí

vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí

Kooperace a kompetice

rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
*Učíme žáky využívat matematiku v praktických činnostech tím, že seznamujeme žáky s několika různými postupy řešení a při výuce používáme matematické termíny, znaky, symboly.
Rozvíjíme kreativitu a učební dovednosti žáků, potřebné k samostatnému učení (makety peněz, matematické pomůcky).
Používá vhodné učební pomůcky (rýsovací potřeby, obrazový materiál, pracovní listy)
Věnujeme se dovednosti autokorekce chyb.*
- **Kompetence k řešení problémů**
*Učíme žáky řešit problémové situace a úlohy běžného života tím, že žáci ověřují správnost řešení problémů, pokud možno prakticky.
Volíme vhodné postupy, přiměřené věku tím, že žákům předkládáme dostatečné množství vyřešených úloh a zadáváme dostatek úloh k samostatnému řešení.
Zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností, individuálního přístupu k problémům, znalosti kreativity při jejich řešení.
Předkládáme modely matematických postupů a vedeme žáky k jejich porozumění a správnému používání.*
- **Kompetence komunikativní**
*Učíme žáky užívat matematický jazyk včetně symboliky a na úrovni věku jej používat při řešení praktických příkladů a slovních úloh.
Vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování v matematice.
Učíme stručně, přehledně sdělovat postup tím, že dáváme prostor pro samostatné řešení zadaných problémů a jejich ústní a písemnou obhajobu.
Učíme žáky aplikovat matematické postupy v praxi*

- **Kompetence sociální a personální**

Vedeme žáky k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.

Pracujeme ve skupině.

Pozitivně ovlivňujeme řešení matematických úloh a učíme vzájemně spolupracovat se všemi žáky ve třídě, škole.

Vytváříme pozitivní představu o sobě samém tím, že zadáváme dostatek úloh pro skupinu žáků a dáváme žákům prostor objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu.

Vytváříme partnerské vztahy učitel-žák a vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky.

Uplatňujeme individuální přístup jak talentovaným žákům, tak i žákům s poruchami učení

- **Kompetence občanské**

Učíme žáky poznávat realitu života tím, že žáky vedeme k uvědomění si odpovědnosti sám k sobě samému a rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu, k respektování věkových intelektových, sociálních a etnických zvláštností žáků.

- **Kompetence pracovní**

Učíme žáky zpracovávat data získaná pozorováním a měřením tím, že žáky seznámíme s různými metodami zápisu naměřených hodnot.

Vedeme žáky k samostatnosti, k vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu k jejich ověřování.

Rozvíjíme smysl pro povinnost (příprava na výuku).

1. ročník

4 týdne, P

1. Aritmetika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • doplní chybějící číslo v řadě • zobrazí číslo na číselné ose • запиše a přečte čísla 0-20 • podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně • porovná přirozená čísla ($>$ $<$ $=$) • řeší a tvoří slovní úlohy s porovnáváním čísel • spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně) • vytvoří skupinu s daným počtem prvků • sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20 • provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace • rozkládá čísla • počítá „číselné řetězce“ v oboru do 20 • doplňuje tabulky a posloupnosti čísel • používá záměnu sčítanců • řeší a tvoří slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu: $o x - \text{více (méně)}$ v oboru do 20 • pokouší se sčítat a odčítat s přechodem desítky	- počítání předmětů v daném oboru - vytváření souboru s daným počtem prvků - čtení čísel - orientace na číselné ose - čtení a psaní čísel 0-20 - porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno (znaménka $>$ $<$ $=$) - řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel - součet a rozdíl čísel bez přechodu desítky - komutativnost sčítání - řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahů $o n - \text{více}$, $o n - \text{méně}$ - základy sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 1. ročník Psaní Prvouka Lidé kolem nás Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem	Hudební výchova 1. ročník Instrumentální činnosti Tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Metody	Postupy	Formy práce

2. Geometrie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole • porovná předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší • rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní geometrická tělesa		orientace v prostoru - vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole geometrické pojmy - menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký základní útvary v rovině - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh základní útvary v proro-ru - kvádr, krychle, koule, válec
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Koope-race a kompetice Rozvoj schopností poznávání	Pracovní činnosti 1. ročník Konstrukční činnosti	
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

4+1 týdně, P

2. ročník

1. Aritmetika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (8+6, 16-9, ...) - spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - orientuje se na číselné ose, přečte a zapíše čísla do 100 - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 - porovná čísla do 100, používá symboly $>$ $<$ $=$, řadí čísla podle velikosti - zaokrouhlí dané číslo na desítky - rozkládá čísla na desítky a jednotky - sčítá a odčítá násobky deseti - sčítá a odčítá dvojčíselné a jednocíselné číslo v oboru do 100 bez i s přechodem přes desítku - počítá příklady se závorkami - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahů: o x – více, o x – méně, v oboru do 100 - užívá spoje násobek 2, 3, 4, 5, 10 - dělí v oboru násobek 2, 3, 4, 5, 10 - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x – krát více, x – krát méně - rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídani, oběda, večeře, délku spánku apod.		sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel zaokrouhlování čísel na desítky sčítání a odčítání násobků deseti sčítání a odčítání bez i s přechodem přes desítku v oboru do 100 počítání s použitím závorek řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny náznorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů násobení jako opakované sčítání násobilky 2, 3, 4 a 5, 10, automatizace násobek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobek řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobek řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x -krát, x -krát více orientace v čase, den – 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta – 60 sekund
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Matematika 5. ročník Aritmetika Prvouka 2. ročník Lidé kolem nás Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním Český jazyk 2. ročník P: Psaní Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti Anglický jazyk 3. ročník Řečové dovednosti
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

2. Geometrie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - rozliší pojem kreslení a rýsování - osvojuje si správné návyky při rýsování - kreslí křivé a rovné čáry - rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky - změří délku úsečky (m, dm, cm) - označí body a úsečky - rozezná geometrická tělesa v praxi, uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí - sestrojí model krychle, kvádru, válce - pojmenuje stranu rovinného obrazce a změří její délku - vyznačí a pojmenuje polopřímku		práce s pravítkem přímka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar rýsování úseček, délka úsečky, měření délky úsečky jednotky centimetr, decimetr, metr označení bodů a úseček tělesa – krychle, kvádr, koule, válec modelování těles strana rovinného obrazce, délka strany polopřímka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 2. ročník Místo, kde žijeme Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti Pracovní činnosti Konstrukční činnosti	Český jazyk 2. ročník P: Psaní Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
Metody	Postupy	Formy práce

3. Rozšiřující učivo

Očekávané výstupy		Učivo
žák: násobí a dělí v oboru násobílek 6, 7, 8, 9		násobilka 6, 7, 8, 9
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 3. ročník Aritmetika	
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

4+1 týdně, P

3. ročník

1. Aritmetika

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - čte a píše trojčíferná čísla - počítá po stovkách, desítkách, jednotkách - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce - rozkládá čísla do 1 000 v desítkové soustavě - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - sčítá a odčítá násobky sta - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla - řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy $o\ x - \text{více}$, $o\ x - \text{méně}$, užívá jednoduché rovnice - provádí kontrolu svého výpočtu - užívá spoje všech násobílek malé násobílk - odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užítí vztahů $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$ - násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel, užívá závorek - násobí zpaměti dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých případech (16×4, 2×17) - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíferného čísla jednocíferným a dělení dvojčíferného čísla jednocíferným - dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek ($15 : 4$, $51 : 6$, $40 : 9$, $87 : 8$, ...) - provádí jednoduché převody jednotek času - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - popisuje jednoduché závislosti z praktického života		Číselná řada 0-1000, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách znázornění trojčíferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíferných čísel porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy zaokrouhlování čísel na stovky a desítky rozklad čísla v desítkové soustavě součet a rozdíl čísel písemné algoritmy sčítání a odčítání řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užítí jednoduchých rovnic odhad a kontrola výsledku násobílk 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony násobení a dělení dvojčíferných čísel jednocíferným dělení se zbytkem, součin, podíl, zbytek jednotky času tabulky, schémata, posloupnost čísel	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 3. ročník Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme Lidé a čas	Anglický jazyk 3. ročník Řečové dovednosti Český jazyk P: Psaní Hudební výchova Hudební nauka Matematika 2. ročník Rozšiřující učivo	
Metody	Postupy	Formy práce	

3. ročník

2. Geometrie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - označí správným písmenem bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek a přímku - narýsuje přímku - rýsuje polopřímku - převede jednotky délky: km na m; m na dm, cm, mm; dm na cm, mm; cm na mm - provede odhad délky vzdálenosti - změří délku úsečky s přesností na milimetry - rozliší rovinné obrazce - kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti - změří délku strany čtverce, obdélníku, trojúhelníku - pozná souměrný tvar - pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádra, krychle apod.		bod, přímka, úsečka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky, kolmice rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek polopřímka jednotky délky: milimetr, kilometr, převody jednotek délky provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností měření úseček s přesností na milimetry rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti měření délek stran rovinných obrazců souměrné tvary modelování staveb tvaru kvádra, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 3. ročník Rozmanitost přírody Pracovní činnosti Konstrukční činnosti	Český jazyk 3. ročník P: Psaní Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
Metody	Postupy	Formy práce

3. Rozšiřující učivo

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - sestrojí libovolnou kružnici - měří poloměr dané kružnice - rýsuje trojúhelník podle daných stran - určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran		rýsování úsečky dané délky, např. v centimetrech a milimetrech kružnice, kruh střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem rýsování trojúhelníku výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika 4. ročník Geometrie	
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

4. ročník

4+1 týdně, P

1. Aritmetika

Očekávané výstupy žák: - čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$ - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě např. $3757=3\times1000 + 7\times100+5\times10+7\times1$ - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různě od 0, např. $8400 - 6200$, - písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - provádí kontrolu pomocí kalkulačky - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o $x -$ více (méně), $x -$ krát více (méně) - řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony, používá závorky - zapiše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 - zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram - rozliší celek, část, vyjádří část zlomkem - názorně vyznačí polovinu, třetinu, čtvrtinu, pětinu a desetinu celku - řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku - sečte a odečte zlomky se stejným jmenovatelem - vyhledává, sbírá a třídí data	Učivo čtení a zápis čísel 0-1 000 000, číselná osa zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících porovnávání čísel do 1000 000, řešení jednoduchých nerovnic zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různě od 0 např. $2\,700 + 4\,600$, vztahy mezi sčítáním a odčítáním násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením pamětné násobení a dělení jednociferným číslem písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením práce s kalkulačkou, provádění kontroly slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o $x -$ více, méně, $x -$ krát více, méně pořadí početních výkonů, užívání závorek římské číslice diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu celek, část, zlomek polovina, čtvrtina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku řešení a vytváření slovních úloh k určení poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem práce s tabulkou	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetice Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	přesahy do učebních bloků: Matematika 4. ročník Aritmetika Přírodověda Rozmanitost přírody Vlastivěda Lidé a čas Místo, kde žijeme	přesahy z učebních bloků: Anglický jazyk 4. ročník Mluvení Poslech s porozuměním Hudební výchova Instrumentální činnosti Matematika Aritmetika
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

2. Geometrie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - určí vzájemnou polohu dvou přímek - vyznačí průsečík různoběžek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - pozná souměrný útvar - nakreslí souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním - narýsuje úsečku dané délky - sčítá a odčítá graficky úsečky - narýsuje kružnici, vyznačí její střed, určí poloměr a průměr - sestrojí libovolný trojúhelník - rozliší rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - rysuje čtverec a obdélník - rysuje libovolný rovnoběžník - vypočítá obvod rovinných obrazců sečtením délek stran - nakreslí síť kváдру a krychle - vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě - určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě, rozliší jednotky obsahu		vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary rýsování úseček dané délky grafický součet a rozdíl úseček kružnice, její střed, poloměr, průměr konstrukce trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník čtverec, obdélník rovnoběžník obvod rovinných obrazců síť kváдру a krychle, modelování kváдру a krychle ze sítě, síť kváдру a krychle rozložením krabičky jednotky obsahu: cm ² , mm ² , m ²
Přřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Vlastivěda 4. ročník Místo, kde žijeme Pracovní činnosti Konstrukční činnosti	Český jazyk 4. ročník P: Psaní Matematika 3. ročník Rozšiřující učivo Výtvarná výchova 4. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

4+1 týdně, P

5. ročník

1. Aritmetika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - vyhledá číslo na číselné ose - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - porovná přirozená čísla do miliardy - řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (příklady typu $6\,300 + 7\,500\,000$, $2\,300\,000 - 6\,000$) - pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost, kontrola kalkulačkou - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení - přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak - vyhledává, sbírá a třídí data - doplňuje řady čísel, tabulky - čte a sestaví sloupkový diagram - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše a znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - zaokrouhlí desetinné číslo (řádu desetin) na celé číslo - sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin - násobí a dělí desetinné číslo deseti - užívá desetinné číslo v praktických situacích - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovnává celá čísla v rozmezí -100 až $+100$ - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě - teploměr		posloupnost přirozených čísel 0-1 000 000 000, číselná osa čtení a zápis čísel do miliardy porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel, celých čísel, desetinných čísel, zlomků se stejným základem pamětné násobení a dělení přirozených čísel písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel, celých čísel písemné odčítání dvou přirozených čísel písemné násobení až čtyřciferným činitelem písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem zaokrouhlování desetinných čísel písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin násobení a dělení desetinných čísel 10 praktické modely desetinných čísel (peníze) záporná čísla - 100 / $+100$ - teploměr
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Přírodověda 5. ročník Rozmanitost přírody Vlastivěda Lidé a čas Místo, kde žijeme Lidé kolem nás	Matematika 2. ročník Aritmetika Přírodověda 5. ročník Rozmanitost přírody Hudební výchova Instrumentální činnost Matematika Geometrie
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

2. Geometrie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • sestrojí rovnoběžky a kolmice • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) • užívá jednoduché konstrukce • rozliší pravý a přímý úhel • určí souřadnice bodů • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě • užívá základní jednotky obsahu m², dm², cm², mm² • vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku • vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn • řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádru a krychle		rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku konstrukce obdélníku a čtverce úhlopříčky ve čtverci a obdélníku úhel souřadnice bodů výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce další jednotky obsahu: a, ha, km ² , mm ² výpočet povrchu krychle a kvádru sečtením obsahů jejich podstav a stěn
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Matematika 5. ročník Aritmetika Přírodověda Rozmanitost přírody Vlastivěda Místo, kde žijeme	Český jazyk 5. ročník P: Psaní Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
Metody	Postupy	Formy práce

3. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky • doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje • rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány • doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice		slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	Vlastivěda 5. ročník Lidé kolem nás	
Metody	Postupy	Formy práce

5.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení

si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.3.1 Informatika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
				1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

V předmětu Informatika je realizován obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, oboru Informatika.

Hlavním cílem je, aby všichni žáci získali základní dovednosti při ovládnutí výpočetní techniky a moderními informačními technologiemi, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívali je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Žáci:

se učí dovednosti zacházet s výpočetní technikou, pracovat s informacemi a využívat je v praxi při zpracování informací využívají vědomosti o jednotlivých počítačových programech a jejich charakteristických vlastnostech díky rychlejší aktualizaci poznatků a dostupnosti informací vhodně doplňují učební texty a materiály pro většinu vzdělávacích oblastí k prověřování vědomostí využívají různé výukové programy prostřednictvím Internetu realizují metodu “učení kdekoli a kdykoli” díky Internetu jsou motivováni k poznávání i mimo proces vyučování, Internet jim nabízí možnost pro celoživotní vzdělávání

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na Internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Informatiky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Učíme žáky vyhledávat a třídit informace, interpretovat je na základě pochopení jejich obsahu a významu.
2. Učíme žáky ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikovat při řešení praktických problémů v různých předmětech, vyhledávat informace podle pokynů vyučujícího, dané informace zpracovávat v konkrétních pracích.
3. Učíme žáky dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, využívat je v ostatních vzdělávacích oblastech.
4. Vedeme žáky používat tištěné i digitální dokumenty jako zdroje informací.
5. Podporujeme nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů.
6. Podporujeme využívání informační a komunikační technologie jako prostředek racionalizace práce.

Kompetence k řešení problémů:

1. Učíme žáky získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
2. Učíme žáky ověřovat věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzovat jejich závažnost a vzájemnou návaznost tím, že informace budeme vyhodnocovat, zpracovávat, při vyhledávání používat vhodné cesty.

Kompetence komunikativní:

1. Učíme žáky naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, využívat k tomu informační a komunikační prostředky (mail, chat, diskuse).
2. Učíme žáky komentovat výsledky své práce (především při prezentaci).
3. Učíme žáky odeslat a přijmout zprávu s přílohou, uložit informace z webu a dále je zpracovat. - Vedeme žáky k využívání úsporných a formalizovaných způsobů komunikace a prezentace, tím podporuje logicky uspořádané a přesné způsoby vyjadřování.
4. Podporujeme využívání informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací.

Kompetence sociální a personální:

1. Vedeme žáky ke spolupráci v pracovní skupině podle svých schopností a na základě poznání nebo přijetí své role je učíme schopnosti vyjednávat a hledat kompromisní řešení.
2. Podporujeme žáky, aby pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce.
3. Učíme žáky třídit a zpracovávat informace tím, že řeší jednoduché pracovní úkoly za pomoci vhodně vybraného programu, promýšlí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku a volí odpovídající technologie.

Kompetence občanské:

1. Učíme žáky rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, respektovat přesvědčení druhých lidí a učit se zodpovědnosti tím, že dodržujeme informační etiku.

Kompetence pracovní:

1. Seznámíme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, zdravého pracovního prostředí a důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností.
2. Učíme žáky adaptovat se na změněné nebo nové podmínky.
3. Učíme žáky využívat získané znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

MeV Mediální výchova

Tematické okruhy produktivních činností

MeV 3 Práce v realizačním týmu: redakce místního Zpravodaje

OSV Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

OSV 8 Komunikace: písemná komunikace v různých situacích

VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů

MuV Multikulturní výchova

MuV 4 Multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Práce v realizačním týmu

redakce místního Zpravodaje

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Multikulturalita

význam užívání cizího jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Komunikace

písemná komunikace v různých situacích

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
Učíme žáky vyhledávat a třídit informace, interpretovat je na základě pochopení jejich obsahu a významu.
Učíme žáky ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikovat při řešení praktických problémů v různých předmětech, vyhledávat informace podle pokynů vyučujícího, dané informace zpracovávat v konkrétních pracích.
Učíme žáky dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, využívat je v ostatních vzdělávacích oblastech.
Vedeme žáky používat tištěné i digitální dokumenty jako zdroje informací.
Podporujeme nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů.
Podporujeme využívání informační a komunikační technologie jako prostředek racionalizace práce.
- **Kompetence k řešení problémů**
Učíme žáky získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
Učíme žáky ověřovat věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzovat jejich závažnost a v zájmovou návažnost tím, že informace budeme vyhodnocovat, zpracovávat, při vyhledávání používat vhodné cesty.
- **Kompetence komunikativní**
Učíme žáky naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, využívat k tomu informační a komunikační prostředky (mail, chat, diskuse).
Učíme žáky komentovat výsledky své práce (především při prezentaci).
Učíme žáky odeslat a přijmout zprávu s přílohou, uložit informace z webu a dále je zpracovat. - Vedeme žáky k využívání úsporných a formalizovaných způsobů komunikace a prezentace, tím podporuje logicky uspořádané a přesné způsoby vyjadřování.
Podporujeme využívání informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací.
- **Kompetence sociální a personální**
Vedeme žáky ke spolupráci v pracovní skupině podle svých schopností a na základě poznání nebo přijetí své role je učíme schopnosti vyjednávat a hledat kompromisní řešení.
Podporujeme žáky, aby pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce.
Učíme žáky třídit a zpracovávat informace tím, že řeší jednoduché pracovní úkoly za pomoci vhodně vybraného programu, promýšlí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku a volí odpovídající technologie.
- **Kompetence občanské**
Učíme žáky rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, respektovat přesvědčení druhých lidí a učit se zodpovědnosti tím, že dodržujeme informační etiku.
- **Kompetence pracovní**
Seznámíme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, zdravého pracovního prostředí a důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností.
Učíme žáky adaptovat se na změněné nebo nové podmínky.
Učíme žáky využívat získané znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost.

5. ročník

5. ročník

1 týdně, P

1. Základy práce s počítačem

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - vysvětlí pojmy informatika, informace - uvede příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních), z nichž se informace získávají - pozná tyto části počítače: monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna, ví k čemu slouží - správně zapne a vypne počítač, ví, kdy má zapnout a vypnout monitor - používá kliknutí a dvojklik, předvede práci s myší - používá důležité klávesy Enter, Esc, šipky, číslice, mezerník, Shift, Delete,... - najde tlačítka star, hodiny, hledanou ikonu na ploše - podle návodu učitele spustí a vypne program - zavírá okno křížkem, zmenšuje a zvětšuje okno - podle návodu učitele dokáže prohlédnout soubor, vytvořit novou složku, přesunout složku, přejmenovat složku, soubor, vytvořit kopii, vyhodit kopii do koše - nezapojuje přístroj do zástrčky - nazasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periferií - uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače - pod vedením učitele запиše adresu do správného pole, používá pole Zpět, Vpřed, Přejít, Zastavit, Domů - pojmenuje přídatná vstupní a výstupní zařízení a uvede, k čemu se využívají - orientuje se v základním uživatelském prostředí operačního systému Windows, pozná a označí základní prvky operačního systému - provede základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření)		Informatika - základní pojmy Bezpečnost práce a rizika, prevence rizik Péče o počítač, závady, poruchy Struktura, funkce a popis počítače Přídatná zařízení - vstupní, výstupní Klávesnice, funkce kláves, práce s klávesnicí Myš, práce s myší Operační systém a jeho funkce Základní pojmy a prvky - ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel Základní principy ovládání operačního systému - operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	Přírodověda 5. ročník Člověk a jeho zdraví	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním	
Metody	Postupy	Formy práce	

5. ročník

2. Vyhledávání informací a komunikace

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: • spustí program Internet Explorer • s pomocí učitele vyhledá požadovanou informaci • chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit • pod vedením učitele navštěvuje stránky vhodné pro svou věkovou skupinu • s pomocí učitele založí svoji e-mailovou adresu • předvede komunikaci pomocí chatu, e-mailu, mobilního telefonu - volání, SMS apod. • napíše do adresového řádku internetového prohlížeče danou adresu a stránku otevře • předvede práci s internetovým prohlížečem		Internet jako zdroj informací Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) Vývojové trendy informačních technologií (historie a budoucnost) Základy práce s internetovým prohlížečem Vyhledávání informací na internetu Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>GDPR: zásady pro práci s osobními údaji – zachovávat mlčenlivost před cizími lidmi, respektovat soukromí druhých, umět hledat radu a pomoc u rodičů či ve škole ochrana soukromí ve virtuální realitě, na internetu - poukázat na možná rizika zneužití osobních údajů mobilní telefony ve škole (pořizování zvukových a obrazových záznamů osob učitel - žák bez jejich svolení je v rozporu s občanským zákoníkem § 84 a § 85)</i>	Český jazyk 5. ročník J: Jazyková výchova S: Sloh	Výtvarná výchova 5. ročník Ověřování komunikačních účinků	
Metody	Postupy	Formy práce	

3. Zpracování a využití informací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • podle návodu učitele spustí a vypne program • pracuje sám s výukovými programy pro svou věkovou skupinu • vloží do dokumentu obrázek • označí blok textu, blok zformátuje • otevře jednoduchý grafický program, nakreslí v něm obrázek, uloží ho a vytiskne • nakreslí zadaný obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro kreslení geometrických tvarů • napíše jednoduchý text v textovém editoru, opraví případné chyby, dokáže text smazat • použije ozdobné prvky (ozdobné písmo, tloušťka, náklon a podtržení písma) • textový dokument uloží a vytiskne • náhledem na text se podívá	Výukové programy a práce s nimi Grafický editor Textový editor: základy psaní a editace textu označování bloků formátování textu vkládání obrázků grafické prvky (ozdobné písmo, obrázky, symboly, kliparty aj.) tisk a úpravy před tiskem

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	Český jazyk 5. ročník P: Psaní J: Jazyková výchova S: Sloh Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků Rozvíjení smyslové citlivosti	Výtvarná výchova 5. ročník Ověřování komunikačních účinků
Metody	Postupy	Formy práce

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio - psycho - sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při

jejich ochraně

- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích

ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1 Prvouka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2+1		
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

V předmětu Prvouka je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.

Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Výchova a vzdělání dětí v tomto předmětu má připravit do života lidi, kteří budou dobře zorientováni ve světě, tj. budou schopni nalézt své místo v rodině, zaměstnání, společenském životě. Budou umět pečovat o své zdraví, využít svůj volný čas a žít stylem, který umožní život i dalším generacím. Při vymezení témat se v žádném případě nejedná o jejich vymezení časové. Časový plán si sestavuje učitel sám, využívá možností projektů, vycházek a exkurzí.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo jsou problémy globálními. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti, orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně

vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí, objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

- poznávání podstaty zdraví i příčin nemoci, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Cíle v oblasti postojů:

- jsem školák
- pozitivní vztah ke vzdělání, ke spolužákům, učitelům a škole jako instituci
- negativní vztah k nežádoucím formám chování, jako je podlost, lež, krádež a násilí
- chci se chovat správně
- pozitivní vztah k přírodě a její ochraně
- staří a postižení lidé, malé děti, těhotné ženy a slabí jedinci si zaslouží ochranu a pozornost.
- chování ve škole je v určitých ohledech odlišné od chování doma nebo venku
- zdraví a rodina má vysokou nenahraditelnou hodnotu.

Cíle v oblasti dovedností a schopností:

- sdělit svoji adresu
- používat prakticky základní formy společenského styku
- připravit si své pracovní místo, plnit své základní školní povinnosti
- zapsat počasí pomocí dohodnutých značek
- umět správně pojmenovat části svého těla včetně intimních částí
- provádět základní úkony osobní hygieny
- pozorovat jevy v přírodě a pozorování jednoduchým způsobem sdělit
- zapojit se do her s ostatními dětmi
- napsat svoji adresu a adresu školy
- orientovat se bezpečně v kalendář
- přečíst na hodinách čas na hodiny a minuty
- dovést pečovat o pokojové rostliny
- zhotovit jednoduché krmítko a doplňovat ho krmivem
- pohybovat se podle pravidel pro chodce v okolí školy a bydliště
- umět určit hlavní světové strany
- dodržovat dopravní kázeň, připravovat se na roli cyklisty
- třídit odpady
- pozorovat lupou a pořídit jednoduchý nákres pozorování
- podle instrukce provést jednoduchý pokus
- měřit délku a teplotu
- přiložit na ránu náplast a jednoduchý obvaz, změřit si teplotu

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Prvouky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Vedeme žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
2. Nabízíme různé zdroje informací a tím vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...).
3. Jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádíme výklad a tím vedeme žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádíme věci do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů:

1. Nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím vedeme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřujeme.
2. Společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňujeme žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní:

1. Nabízíme různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňujeme žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu.
2. Poskytujeme žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vedeme žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

1. Umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla.
2. Poskytujeme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učíme žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu.
3. Jsme žákům rádci a tím vedeme žáka k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
4. Umožňujeme žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů.

Kompetence občanské:

1. Uznáváme možnost volby při rozhodování a tím umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností.
2. Rovněž umožňujeme dávat věci, jevy do souvislostí a vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím je učíme chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní:

1. Poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel.
2. Předkládáme různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

OSV 2 Sebeznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení

OSV 4 Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

OSV 5 Kreativita: nápady, originalita, tvořivost

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě

OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

OSV 8 Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích

Morální rozvoj

OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

VDO Výchova demokratického občana

VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

MuV Multikulturní výchova

MuV 1 Kulturní difference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

MuV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

EV Environmentální výchova

EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

EV 2 Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

Průřezová témata pokrývaná předmětem

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

Základní podmínky života

voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

Vztah člověka k prostředí

naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní difference

jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

Lidské vztahy

právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občan, občanská společnost a stát

přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

Sebepoznání a sebepojetí

moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

Seberegulace a sebeorganizace*organizace vlastního času, plánování učení***Psychohygiena***dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích***Kreativita***nápady, originalita, tvořivost***Poznávání lidí***vzájemné poznávání ve třídě***Mezilidské vztahy***chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc***Komunikace***řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích***Řešení problémů a rozhodovací dovednosti***zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů***Hodnoty, postoje, praktická etika***vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování***Výchovné a vzdělávací strategie předmětu**

- **Kompetence k učení**
*Vedeme žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
Nabízíme různé zdroje informací a tím vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...).*
Jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádíme výklad a tím vedeme žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádíme věci do souvislost
- **Kompetence k řešení problémů**
Nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím vedeme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřujeme.
Společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňujeme žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.
- **Kompetence komunikativní**
Nabízíme různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňujeme žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu.
Poskytujeme žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vedeme žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- **Kompetence sociální a personální**
Umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla.
Poskytujeme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učíme žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu.
Jsme žákům rádi a tím vedeme žáka k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
Umožňujeme žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů.
- **Kompetence občanské**
Uznáváme možnost volby při rozhodování a tím umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností.
Rovněž umožňujeme dávat věci, jevy do souvislostí a vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím je učíme chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí

a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

- **Kompetence pracovní**

Poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel.

Předkládáme různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

1. ročník

2 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pojmenuje obec v níž žije • uvede svoji adresu a nejdůležitější spojení na rodiče • orientuje se v členění domu, zná funkce jednotlivých prostorů domu a bytu • rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje • rozpozná svoji školu a spolužáky • určí svoje pracovní místo • dokáže se připravit na vyučování • popíše bezpečnou cestu do školy a charakterizuje nebezpečná místa • aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni • rozliší nesprávné chování jiných i u sebe • na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu při cestě do školy a ze školy (ovládá chůzi po chodníku, zná zásady bezpečného přecházení) • uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce • pozná bezpečná místa pro hry a trávení volného času • ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 • rozezná a používá bezpečnou cestu do školy • uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici • učí se bezpečně přecházet • prokáže znalost správného cestování autem • rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru	domov – prostředí domova bydliště – adresa, telefon dům – jednotlivé místnosti, jejich funkce a vybavení orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy bezpečnost v dopravním provozu dopravní výchova: • silniční provoz - kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky), pojmy v silničním provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky) • chodník - na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku) • silnice - na silnici (co se děje na silnici, chůze po chodníku) • místo pro hru - kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) • přecházení - přecházení silnice bez přechodu a po přechodu • cestování - jízda autem (základní pravidla - autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup) • cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace)

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pracovní činnosti Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Matematika Aritmetika Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Pracovní činnosti Pěstitelské práce Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti ovlivňující zdraví
Metody	Postupy	Formy práce

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - seřadí členy rodiny podle věku - vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí - uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci - aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni - správně pozdraví, přivítá se se známou osobou, představí se osobě, se kterou se setkává poprvé, rozloučí se - rozliší nesprávné chování jiných i u sebe - vypráví o práci rodičů - pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	rodina - postavení jedince v rodině, role členů blízké příbuzenské vztahy mezigenerační vztahy chování lidí – vlastnosti lidí pravidla slušného chování zaměstnání, nákupy a peníze

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Poznávání lidí	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Výtvarná výchova Upatřování subjektivity	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Matematika Aritmetika Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Výtvarná výchova Upatřování subjektivity
Metody	Postupy	Formy práce

1. ročník

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - vyjmenuje dny v týdnu - určí celé hodiny - uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti - uvede svůj režim dne - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny		orientace v čase – dny, celé hodiny určování času denní režim roční doby Vánoce Velikonoce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti Pracovní činnosti Příprava pokrmů	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní
Metody	Postupy	Formy práce

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - rozliší den a noc - rozpozná roční období - zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období - popíše základní části rostlin - pozná dané rostliny - vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků - porovná chování živočichů v závislosti na ročním období - rozpozná živočichy domácí a volně žijící - dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm		den a noc změny v přírodě v ročních obdobích rostliny a živočichové – znaky života ohleduplné chování k přírodě, rizika v přírodě
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Pracovní činnosti Pěstitelské práce Práce s drobným materiálem	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Matematika Aritmetika Český jazyk Psaní Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Pracovní činnosti Pěstitelské práce Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem Výtvarná výchova Upatřování subjektivity

1. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozpozná základní části lidského těla - uveče základní zásady osobní hygieny - vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz - v modelových příkladech předvede první pomoc a uvede způsoby léčby běžných onemocnění - na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby - zjistí, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit - objasní, proč nesmí bez svolení nikam odejít, především s neznámou osobou, zůstat sám s cizí osobou, brát cokoli od neznámého apod. - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu při cestě do školy a ze školy (ovládá chůzi po chodníku, zná zásady bezpečného přecházení) - pozná bezpečná místa pro hry a trávení volného času	- lidské tělo – základní stavba a funkce - péče o zdraví – pitný a pohybový režim, vhodná skladba stravy, nemoce a úraz, prevence, první pomoc, osobní hygiena - osobní bezpečí – ochrana proti zneužívání - krizové situace, situace hromadného ohrožení - bezpečné chování - bezpečnost silničního provozu - základní dopravní značky - čísla tísňového volání, správný způsob volání

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygieny Sebepoznání a sebepojetí	Výtvarná výchova 1. ročník Upatřování subjektivity Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví Pracovní činnosti Příprava pokrmů	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Tělesná výchova Zdravotní tělesná výchova Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví Pracovní činnosti Příprava pokrmů

Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

2 týdně, P

2. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - orientuje se v okolí školy a svého bydliště - uveče základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce - rozliší různé dopravní prostředky - pojmenuje důležité dopravní značky - uveče plnou adresu a telefon, ví, že ho není vhodné sdělovat - objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství - dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy - uveče příklady správného chování chodce a cyklisty - přivolá pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí, učí se zachovat rozvahu a klid, nezmatkuje - uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uveče možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 - rozezná účastníky silničního provozu a vztahy mezi nimi - používá pravidla chůze po chodníku a stezkách pro chodce - učí se používat reflexní prvky pro svou dobrou viditelnost - učí se přecházet bez přechodu, s přechodem, se světelnými signály - bezpečně cestuje autem, zná význam a techniku poutání - rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru - vnímá dopravní situaci všemi smysly, uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky - rozeznává vybrané značky pro chodce - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy		orientace v místě bydliště a okolí školy cesta na určené místo, dopravní značení - riziková místa a situace dopravní výchova: - silniční provoz - vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky) - chodník a stezka pro chodce - na chodníku a stezkách (základní pravidla, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách), značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen) - silnice - na silnici (základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky, krajnice a její nástrahy) - místo pro hru - kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře), na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka, ochrana - přilba a chrániče) - přecházení - přecházení silnice bez přechodu, po přechodu a se světelnými signály - cestování - jízda autem (pravidla bezpečné jízdy - autosedačka a zadržené systémy, výstup a nástup), cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy), vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích - cesta do školy (pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí), poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	Hudební výchova 2. ročník Vokální činnosti a nácvik písní Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Pracovní činnosti Konstrukční činnosti	Matematika 2. ročník Aritmetika Český jazyk 3. ročník P: Psaní 2. ročník L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Hudební výchova Vokální činnosti a nácvik písní Matematika Geometrie
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - zapiše datum narození - uvede a popíše povolání rodičů - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti - vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost - objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy	Život a funkce rodiny práce fyzická a duševní, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Poznávání lidí	Český jazyk 2. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Hudební výchova Vokální činnosti a nácvik písní Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Pracovní činnosti Příprava pokrmů	Český jazyk 2. ročník S: Sloh Matematika Aritmetika Český jazyk 3. ročník P: Psaní 2. ročník L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Pracovní činnosti Příprava pokrmů Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Hudební výchova Vokální činnosti a nácvik písní

Metody	Postupy	Formy práce

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - orientuje se v čase – na příkladech porovná minulost a současnost - rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity - porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti	současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby průběh lidského života kalendář

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace	Hudební výchova 2. ročník Vokální činnosti a nácvik písní Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Pracovní činnosti Konstruktivní činnosti	Český jazyk 3. ročník P: Psaní 2. ročník L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Hudební výchova Vokální činnosti a nácvik písní

Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

4. Rozmanitosti přírody

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce - třídí živočichy na domácí a volně žijící - vysvětlí jejich význam pro člověka - určí a roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě		roční období a změny v přírodě živá příroda ochrana přírody – odpovědnost lidí rizika v přírodě - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Ekosystémy	Český jazyk 2. ročník L: Čtení a literární výchova Hudební výchova Vokální činnosti a nácvik písní Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem Pěstitelské práce	Matematika 2. ročník Aritmetika Český jazyk 3. ročník P: Psaní 2. ročník L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Pracovní činnosti Pěstitelské práce Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti Hudební výchova Vokální činnosti a nácvik písní Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
Metody	Postupy	Formy práce

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - dodržuje základní hygienické návyky - popíše základní části lidského těla a vnitřních orgánů - zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví - rozeznává nemoc a úraz - popíše prevenci nemocí a úrazů - předvede ošetření drobného poranění - uvede příklady správného chování chodce a cyklisty - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnost situace - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby - přivolá pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí, učí se zachovat rozvahu a klid, nezmatkuje - používá nejdůležitější telefonní čísla na záchranou službu, policii, hasiče a dokáže telefonicky přivolat jejich pomoc - uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158	lidské tělo péče o zdraví – drobné úrazy a poranění - první pomoc osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek čísla tísňového volání, správný způsob volání

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Mezilidské vztahy Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí	Český jazyk 2. ročník J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví Pracovní činnosti Příprava pokrmů	Tělesná výchova 2. ročník Zdravotní tělesná výchova Český jazyk 3. ročník P: Psaní 2. ročník L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Pracovní činnosti Příprava pokrmů Pěstitelské práce Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti podporující pohybové učení Anglický jazyk 4. ročník Poslech s porozuměním
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

2+1 týdně, P

3. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - začlení svou obec do příslušného kraje - vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo - vysvětlí význam barev na mapě - objasní nebezpečí osamocení pohybu v krajině – srážy, vodní toky a plochy, rozsáhlost lesů, proměnlivost počasí, sněh apod. - ukáže přírodní a umělé prvky v okolní krajině - vyjádří různými způsoby estetickou hodnotu a rozmanitost přírody - popíše změny v nejbližším okolí, v místě kde žije - doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, služby, sport - uvede příklady možnosti využití různých dopravních prostředků v nejbližším regionu a zdůvodní jejich přednosti - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění - ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty - seznamuje se s krizovými situacemi a učí se dbát na vlastní bezpečí - vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) - řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích - určí světové strany v přírodě - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - používá etické zásady, slušného chování, ohleduplnost - rozezná účastníky silničního provozu a vztahy mezi nimi v roli chodce - využívá osvojená pravidla chůze po chodníku a stezkách a uplatňuje je - uplatňuje bezpečné chování při chůzi po silnici - používá reflexní doplňky pro svou dobrou viditelnost - bezpečně přechází bez přechodu, s přechodem, silnici se světelnými signály, s více jízdními pruhy - bezpečně cestuje v hromadných dopravních prostředcích, chová se s respektem k ostatním - ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je - uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách - rozeznává vybrané dopravní značky	orientace v místě bydliště a okolní krajině cesta z domova do školy obec, místní krajina – její části, poloha v krajině minulost a současnost obce význačné budovy dopravní síť - riziková místa a situace naše vlast - domov, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly dopravní výchova: - silniční provoz - kdo je chodec (brusle, koloběžka apod.) , nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách), značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen) - silnice - pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny, vidět a být viděn - reflexní doplňky), nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj), značky (Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice) - místo pro hru - silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře), hřiště a cesta na něj, obytná zóna a její pravidla, na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka, ochrana - přílba a chrániče) - přecházení - přecházení silnice bez přechodu, po přechodu s více pruhy, po přechodu se světelnými signály, přecházení mezi zaparkovanými vozy, přecházení po přechodu s jízdním kolem - cestování autem- pravidla chování na parkovišti, nástup a výstup, odpovídající místo k sezení, pravidla chování mezi cestujícími v autě, zádržné systémy - autosedačka a poutání - cesta dopravními prostředky - druhy dopravních prostředků a jejich specifika, pravidla chování na zastávce - cesta do školy - poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	Český jazyk 4. ročník S: Sloh Výtvarná výchova 3. ročník Upatřování subjektivity Pracovní činnosti Konstrukční činnosti	Český jazyk 3. ročník S: Sloh P: Psaní Matematika Aritmetika
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení • vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz • používá etické zásady, slušného chování, ohleduplnost • učí se zvládat vlastní emocionalitu a předcházet konfliktům • odvodí význam a potřebu různých povolání a různých činností		pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastních emocí předcházení konfliktům koníčky a povolání práce fyzická a duševní hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk 3. ročník S: Sloh
Metody	Postupy	Formy práce

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • určí čas jako fyzikální veličinu • přesně určí jakýkoli čas • orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce • vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu • seznámí se s pověstmi daného regionu • konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast		čas jako fyzikální veličina regionální památky – péče o památky pověsti a báje regionu, významné události, rodáci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova	Český jazyk 3. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Matematika Aritmetika
Metody	Postupy	Formy práce

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • uvede základní vlastnosti látek • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek • určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti • změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů • hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život • rozlišuje prvky živé a neživé přírody • uvede příklady využití hornin a nerostů • rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin • vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy • uvede živočichy a rostliny žijící ve svém okolí • uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů		látky a jejich vlastnosti – změny skupenství látek, vlastnosti látek, měření životní podmínky - voda a vzduch - vlastnosti půda – význam, složení některé hospodářsky významné horniny a nerosty rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka ochrana životního prostředí – likvidace odpadů rizika v přírodě

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova Výtvarná výchova Upatřování subjektivity	Český jazyk 3. ročník S: Sloh Anglický jazyk Řečové dovednosti Český jazyk J: Jazyková výchova P: Psaní L: Čtení a literární výchova Hudební výchova Vokální činnost Pracovní činnosti Pěstitelské práce Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Matematika Aritmetika Geometrie
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje • využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku • zdůvodní význam správného držení těla • navrhne správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma • popíše správnou volbu oblečení a obuvi pro různé modelové situace • vysvětlí význam péče o zdraví, otužování • sestaví svůj režim dne • dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění • ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty • uvede zásady správného chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích • seznamuje se s krizovými situacemi a učí se dbát na vlastní bezpečí • v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky • v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany • dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji • vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) • řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích • prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty • uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá		stavba těla, základní funkce a projevy lidské tělo – životní potřeby člověka péče o zdraví – intimní a duševní hygiena, denní režim, zdravý životní styl osobní bezpečí – rizikové situace, rizikové chování mimořádné události a rizika - postup v případě ohrožení dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Mezilidské vztahy Sebepoznání a sebepojetí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví	Tělesná výchova 3. ročník Zdravotní tělesná výchova Anglický jazyk Řečové dovednosti Český jazyk J: Jazyková výchova Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním Český jazyk 3. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti podporující pohybové učení Pracovní činnosti Příprava pokrmů
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

5.4.2 Přírodověda

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			2	2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

V předmětu Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápou organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti, orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí, objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Cíle v oblasti postojů:

- pozitivní vztah k ochraně přírody a životního prostředí
- technika musí člověku sloužit, ne ho ovládat, člověk je odpovědný za techniku
- při práci odpovídám za bezpečnost svou i svých spolupracovníků
- planeta Země je nepatrnou součástí vesmíru, která je značně ohrožena současným způsobem rozvoje civilizace

civilizace

Cíle v oblasti dovedností a schopností:

- poznávat domácí zvířata, některé typické rostliny a živočichy volně žijící
- poznávat nejběžnější nerosty a horniny vyskytující se v regionu
- opsat známého živočicha, nalézt jeho zobrazení v atlasu, totéž u známých rostlin
- změřit teplotu těla, přivolat pomoc, přiložit obvaz, uložit raněného do stabilizované polohy
- měřit délku, hmotnost, objem, čas, teplotu
- zaznamenat jednoduchá pozorování, zpracovat údaje do tabulky, pořídit jednoduchý nákres
- pozorovat lupou
- určit živočicha či rostliny s použitím atlasu
- v přiměřené míře třídit informace
- účastnit se práce ve skupině, vyřešit dílčí úkol, spolupracovat s ostatními
- používat základní úkony první pomoci
- sestavit podle návodu jednoduchý pokus

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Přírodovědy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Vedeme žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
2. Nabízíme různé zdroje informací a tím vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...).
3. Jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádíme výklad a tím vedeme žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádíme věci do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů:

1. Nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím vedeme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřujeme.
2. Společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňujeme žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní:

1. Nabízíme různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňujeme žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu.
2. Poskytujeme žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vedeme žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

1. Umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla.
2. Poskytujeme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učíme žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu.
3. Jsme žákům rádci a tím vedeme žáka k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
4. Umožňujeme žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů.

Kompetence občanské:

1. Uznáváme možnost volby při rozhodování a tím umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností.
2. Rovněž umožňujeme dávat věci, jevy do souvislostí a vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím je učíme chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní:

1. Poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel.
2. Předkládáme různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu**OSV Osobnostní a sociální výchova****Osobnostní rozvoj**

OSV 1 Rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení

OSV 4 Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání lidí ve skupině

OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

OSV 8 Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích

Morální rozvoj

OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

VDO Výchova demokratického občana:

VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

EV Environmentální výchova

EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

EV 2 Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

MeV Mediální výchova**Tematické okruhy receptivních činností**

MeV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hledání rozdílů mezi různými druhy sdělení, chápání podstaty mediálního sdělení

MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot

MeV 3 Vnímání autora mediálních sdělení: identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky

MeV 4 Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv a role médií v každodenním životě

Průřezová témata pokrývaná předmětem**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA****Tematické okruhy****Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení***hledání rozdílů mezi různými druhy sdělení, chápání podstaty mediálního sdělení*

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot

Vnímání autora mediálních sdělení

identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky

Fungování a vliv médií ve společnosti

vliv a role médií v každodenním životě

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

Základní podmínky života

voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

Vztah člověka k prostředí

naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občan, občanská společnost a stát

přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

Seberegulace a sebeorganizace

organizace vlastního času, plánování učení

Poznávání lidí

vzájemné poznávání lidí ve skupině

Mezilidské vztahy

chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti*zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu***Hodnoty, postoje, praktická etika***vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování***Psychohygiena***dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích***Komunikace***řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích***Výchovné a vzdělávací strategie předmětu**

- **Kompetence k učení**
*Vedeme žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
Nabízíme různé zdroje informací a tím vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...).*
Jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádíme výklad a tím vedeme žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádíme věci do souvislostí.
- **Kompetence k řešení problémů**
*Nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím vedeme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřujeme.
Společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňujeme žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.*
- **Kompetence komunikativní**
*Nabízíme různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňujeme žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu.
Poskytujeme žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vedeme žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.*
- **Kompetence sociální a personální**
*Umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla.
Poskytujeme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učíme žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu.
Jsme žákům rádi a tím vedeme žáka k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
Umožňujeme žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů.*
- **Kompetence občanské**
*Uznáváme možnost volby při rozhodování a tím umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností.
Rovněž umožňujeme dávat věci, jevy do souvislostí a vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím je učíme chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.*
- **Kompetence pracovní**
*Poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel.
Předkládáme různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.*

4. ročník

2 týdne, P

4. ročník

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí pojmy živá a neživá příroda, uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost - objasní princip rovnováhy přírody - roztřídí dané látky pomocí smyslů a měřením - určí, které látky nelze zkoumat některými smysly, tvrzení zdůvodní - rozšiřuje si poznatky o významu vody a vzduchu pro život - roliší vybrané horniny a nerosty, zná jejich využití - vysvětlí pojem zvětvávání, uvede příklady zvětvávání a vyjmenuje faktory, které ho způsobují - uvede, jak vzniká půda, jaký má význam pro život na Zemi - na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody - založí jednoduchý pokus, vyhodnotí, vysvětlí a zaznamená výsledky svého pozorování - v encyklopediích vyhledá a seznamuje se s problematikou Země - blíže objasní zákonitosti střídání dne a noci a čtvero ročních období - pozoruje, porovnává a zaznamenává rozmanitost v závislosti na ročních obdobích a na rozmanitosti životních podmínek - zachází s kompasem a magnety a využívá je v praxi (např. při pochodu terénem, při dělení směsí) - uvede znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla konkrétních rostlin a živočichů - vyhodnotí význam živočichů a rostlin pro člověka - hovoří o přípravě živočichů rostlin na zimu (hmyz, obratlovci, ryby, zimní spánek, odpad listů, oddenky, hlízy) - s pomocí jednoduchých klíčů a atlasů prakticky třídí organismy do známých skupin - roztřídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, uvede zástupce - uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku - charakterizuje jednotlivá přírodní společenstva, vyvozuje a konkretizuje vzájemné vztahy mezi organismy ve vybraných lokalitách, shody a rozdíly, přizpůsobení organismů prostředí, význam pro člověka - vysvětlí odpovědnost lidstva za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin a živočichů - v rámci svých možností se aktivně zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat - zajímá se o způsob likvidace odpadu - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují - uvědomuje se a uvede příklady živelných pohrom, ekologických katastrof, shromažďuje informace ze sdělovacích prostředků a z vyprávění pamětníků - uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka - roliší vybrané jedovaté a jedlé druhy hub - uvede rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub - roliší vybrané kulturní a plané rostliny (z nich některé jednoleté, dvouleté a vytrvalé byliny) - roliší některé keře, listnaté a jehličnaté stromy - roliší jedovaté rostliny (zná jejich nebezpečí), léčivky a běžné plevele (podle místních podmínek) - uvede příklady kulturních rostlin - využívá jednoduché atlasy a klíče - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná	- rozmanitost přírodnin - výrobky a přírodniny - jedinec a druh - rozmanitost letní a podzimní přírody - rozmanitost rostlin a hub na podzim, poznávání stavby těla (orgány) a způsobu života, životní podmínky, přizpůsobování změnám prostředí, závislost výskytu na podmínkách prostředí - výživa rostlin - rostlina kulturní a planá, bylina jednoletá, dvouletá, vytrvalá - dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté) - rostliny jedovaté, užitkové, léčivé - plevele a jejich poznávání - houby jedlé a nejedlé, jedovaté - příprava živočichů na zimu - stopy zvířat - měření vlastností látek - praktické uplatňování a využívání poznatků a dovedností - magnet, magnetická síla, kompas - vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů, půdy (opakování a rozšiřování vědomostí) - změny neživé přírody (roční období, délka dne) - domácí zvířata - kočka, pes (etologie, chov) - živočichové v přírodě v zimě - rostliny v přírodě v zimě - rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích (např. les, potok, rybník, louka, zahrada, pole) - příklady nejčastějších jarních rostlin, živočichů a hub ve sledovaných přírodních celcích a společenstvech, jejich poznávání - vzájemná závislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech - význam přírodních celků pro člověka - vycházka a pozorování polních prací, života lesa, rybníka apod. - rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi

4. ročník

1. Rozmanitost přírody

místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Ekosystémy VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kommunikace Mezilidské vztahy Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník P: Psaní J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova 4. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní S: Sloh Vlastivěda Místo, kde žijeme	Vlastivěda 4. ročník Místo, kde žijeme Anglický jazyk Poslech s porozuměním Český jazyk P: Psaní J: Jazyková výchova Pracovní činnosti Pěstičské práce Matematika Aritmetika
Metody	Postupy	Formy práce

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování - charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním - zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole - popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě - charakterizuje postavení cyklisty v silničním provozu - zvládá techniku jízdy na kole, základní manévry cyklisty - volí bezpečnou trasu jízdy na kole - jako cyklista používá správné reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola - rozeznává vybrané dopravní značky - naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky - prokáže znalost chování v krizové situaci	první pomoc při drobných poraněních přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví mimořádné události a rizika - integrovaný záchranný systém dopravní výchova: - výbava jízdního kola a cyklisty - povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilba, její funkce a použití, reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu), odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu - způsob jízdy na jízdním kole - technika jízdy, přeprava zavazadel - bezpečná cesta - místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna) - cyklista na silnici - problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek), znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění, vedení kola, vyjíždění do silnice, přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu, kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře), značky - cyklista na křižovatce - druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jíždě, odbočování), vztahy mezi účastníky silničního provozu - rodinný cyklistický výlet - plánování trasy a výbava na cestu, cyklista v dopravních prostředcích, způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu) - v ohrožení - zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení) - cesta do školy - poslouchaj, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Tělesná výchova 4. ročník Zdravotní tělesná výchova
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

2 týdně, P

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - popíše postavení Země ve vesmíru - objasní střídání dne a noci, ročních období - charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede (odhadne) význam těchto symbolů - ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce - vysvětlí důležitosti základních podmínek pro život na Zemi - uvede příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa - vysvětlí příčiny přizpůsobování organismů vnějším podmínkám - samostatně vyhledává organismy žijící v různých částech světa - zdůvodní si nutnost ochrany životního prostředí - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - třídí organismy na skupiny podle diakritických znaků - rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné, živočichy na bezobratlé a obratlovce - určí zástupce bezobratlých a obratlovců - využívá jednoduché klíče a atlasy - pozná vybrané horniny a nerosty a zná jejich využití - umí popsat vznik a složení půdy - dokáže popsat výrobu některých produktů (papír) - přijímá informace pomocí moderních technologií - umí popsat princip jednoduchých strojů - chrání své životní prostředí - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany	Slunce a sluneční soustava Země ve vesmíru - pohyby Země gravitační síla střídání dne a noci, roční období práce s globusem základní oblasti Země a rozdíly života v těchto oblastech podnebí, počasí rozmanitost přírody v Evropě a ve světě botanické a zoologické zahrady třídění organismů – výtrusné a semenné rostliny (stavba těla, rozmnožování, byliny, dřeviny), třídění živočichů podle jejich příbuznosti a podobnosti (bezobratlí a obratlovců) člověk a neživá příroda - nerosty, horniny, půda rozmanitost přírody v ČR člověk a lidské výtvořky - výrobky přijímání informací jednoduché stroje zdravé životní prostředí a jeho ochrana, rizika v přírodě

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní Matematika Aritmetika Vlastivěda Místo, kde žijeme	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova Vlastivěda Lidé kolem nás Místo, kde žijeme Český jazyk P: Psaní S: Sloh J: Jazyková výchova Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti Pracovní činnosti Pěstítecké práce Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity Hudební výchova Vokální činnost Matematika Geometrie Aritmetika
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka - pojmenuje správně základní části lidského těla - orientuje se v základech lidské reprodukce - popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života - na konkrétních příkladech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví - objasní význam osobní a intimní hygieny a režimu dne - sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy - uvede příklady stresových situací, navrhne, jak stresu čelit a předcházet, účelně plánuje svůj volný čas - na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života - uvede, jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.) - v modelové situaci určí život ohrožující zranění - vnímá, vyhodnocuje a vyvozuje závěry z dopravních situací pro své chování jako chodec a cyklista - na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 156) - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování - bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty - rozeznává další dopravní značky - poznává vztahy účastníků silničního provozu - odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení - zná ohleduplné chování a osvojuje si ho - snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu	stavba těla funkce a projevy některých orgánů a orgánových soustav životní potřeby člověka partnerství, manželství, rodičovství základy sexuální výchovy - rodina a vztahy v rodině vývoj jedince základy sexuální výchovy - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou péče o zdraví - zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsob uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim osobní, intimní a duševní hygiena sociálně patologické jevy návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií bezpečné chování v rizikovém prostředí situace hromadného ohrožení - požáry drobné úrazy a poranění, prevence úrazů a nemocí, první pomoc při drobných poraněních nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) dopravní výchova: - na chodníku - shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu - výbava jízdního kola a cyklisty - potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty (reflexní doplňky a ostaní doplňky pro bezpečnou jízdu), odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu - chodec a cyklista na silnici - shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici, pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce, pravidla jízdy za snížené viditelnosti, základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici), pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek - bezpečná jízda - technika jízdy, pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici - cyklista na křižovatce - pravidla pro bezpečné překonání křižovatky, vztahy mezi účastníky silničního provozu - volný čas a sportovní aktivity - druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit) - přecházení silnice - shrnutí základních pravidel překonání silnice (vztahy mezi účastníky silničního provozu) - cesta dopravními prostředky - shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky, pravidla při jízdě autem (zádržné systémy), vztahy mezi cestující a účastníky hromadné dopravy - prázdniny - zásady bezpečného chování v době volna a cestování - nebezpečí - krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení) - cesta do školy - dopravní značky (odpovídající značky pro jednotlivé celky), v silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce)

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Mezilidské vztahy Poznávání lidí Psychohygiena	Český jazyk 5. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví	Tělesná výchova 5. ročník Zdravotní tělesná výchova Anglický jazyk Poslech s porozuměním Český jazyk L: Čtení a literární výchova Vlastivěda Lidé kolem nás Český jazyk P: Psaní S: Sloh J: Jazyková výchova Informatika Základy práce s počítačem Pracovní činnosti Příprava pokrmů
Metody	Postupy	Formy práce

5.4.3 Vlastivěda

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			1+1	1+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných třech okruzích z pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy.

Cíle v oblasti postojů

- mám rád místo, kde žiji, vážím si tradic rodiště, regionu i celé vlasti

- patřím k svému národu, jsem na něj hrdý
- vážím si tradic a kultury ostatních národů a etnik, respektuji jejich svobodu a nezávislost
- mám úctu k lidským právům a demokracii

Cíle v oblasti dovedností a schopností

- pomocí jednoduchých měřičských pomůcek nakreslit plán okolí školy, domu, zahrady
- použít kompasu a směrové růžice k orientaci v krajině a na mapě podle světových stran hlavních i vedlejších
- pracovat s mapami jako hlavním zdrojem informací o určitém území - vyhledávat informace v literatuře, časopisech, novinách, - orientovat se v jízdním řádu, telefonním seznamu, poštovních směrovacích číslech
- poskytnout základní informace o místě, ve kterém žijí, a o svém regionu

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně i přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Vlastivědy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Vedeme žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
2. Nabízíme různé zdroje informací a tím vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...).
3. Jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádíme výklad a tím vedeme žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádíme věci do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů:

1. Nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím vedeme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřujeme.
2. Společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňujeme žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní:

1. Nabízíme různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňujeme žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu.
2. Poskytujeme žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vedeme žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

1. Umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla.
2. Poskytujeme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učíme žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu.
3. Jsme žákům rádci a tím vedeme žáka k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
4. Umožňujeme žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů.

Kompetence občanské:

1. Uznáváme možnost volby při rozhodování a tím umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností.
2. Rovněž umožňujeme dávat věci, jevy do souvislostí a vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím je učíme chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní:

1. Poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel.
2. Předkládáme různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu**OSV Osobnostní a sociální výchova****Osobnostní rozvoj**

OSV 1 Rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, vzornosti a soustředění, řešení problémů

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

Sociální rozvoj

OSV 8 Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích

OSV 9 Kooperace: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

VDO Výchova demokratického občana

VDO 1 Občanská společnost a škola: škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství

VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

VDO 3 Participace občanů v politickém životě: volební systémy a demokratické volby a politika

VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie

MuV Multikulturní výchova

MuV 1 Kulturní difference: respektování zvláštností různých etnik

MuV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

MuV 3 Etnický původ: různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa

VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé

VMEGS 2 Jsme Evropané: naše vlast a Evropa

VMEGS 3 Objevujeme Evropu a svět: vzdělávání mladých Evropanů

Průřezová témata pokrývaná předmětem**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA****Tematické okruhy****Lidské vztahy***právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)***Etnický původ***různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa*

Kulturní difference

respektování zvláštností různých etnik

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé

Objevujeme Evropu a svět

vzdělávání mladých Evropanů

Jsme Evropané

naše vlast a Evropa

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občan, občanská společnost a stát

přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

Formy participace občanů v politickém životě

volební systémy a demokratické volby a politika

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

principy demokracie

Občanská společnost a škola

škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

Sebepoznání a sebepojetí

moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

Komunikace

řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích

Kooperace a kompetice

rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
*Vedeme žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
Nabízíme různé zdroje informací a tím vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...).*
Jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádíme výklad a tím vedeme žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádíme věci do souvislostí.

- **Kompetence k řešení problémů**

Nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím vedeme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřujeme.

Společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňujeme žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

- **Kompetence komunikativní**

Nabízíme různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňujeme žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu.

Poskytujeme žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vedeme žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

- **Kompetence sociální a personální**

Umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla.

Poskytujeme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učíme žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu.

Jsme žákům rádi a tím vedeme žáka k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Umožňujeme žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů.

- **Kompetence občanské**

Uznáváme možnost volby při rozhodování a tím umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností.

Rovněž umožňujeme dávat věci, jevy do souvislostí a vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím je učíme chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

- **Kompetence pracovní**

Poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel.

Předkládáme různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

4. ročník

1+1 týdně, P

4. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy			Učivo		
žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě a podle mapy - rozliší náčrt, plán a základní typy map - vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky - předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR v Evropě, polohu sousedních států - orientuje se na mapě i v přírodě podle světových stran - uvede základní informace a jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapě ČR - vyhledá na mapě hlavní toky, pohoří a nížiny ČR - pohovoří o Praze - hlavním městě ČR - vyhledá největší města ČR a stručně uvede, čím jsou známá - uvede surovinové zdroje ČR, zemědělskou výrobu - sleduje a porovnává osídlení, hospodářství a kulturu v regionech ČR, jednoduše posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického - uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - rozpozná symboly našeho státu a jejich význam			způsoby řízení našeho státu - základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR místní oblast, region poloha a povrch ČR grafické znázornění povrchu - mapy, plány orientační body a linie vodstvo ČR hory a pohoří ČR města ČR surovinové zdroje, výroba, služby a obchod památná místa naší vlasti		
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Občanská společnost a škola OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Komunikace Rozvoj schopností poznávání			přesahy do učebních bloků: Český jazyk 3. ročník S: Sloh P: Psaní J: Jazyková výchova L: Čtení a literární výchova 4. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Přírodověda Rozmanitost přírody		
			přesahy z učebních bloků: Přírodověda 4. ročník Rozmanitost přírody Český jazyk P: Psaní L: Čtení a literární výchova J: Jazyková výchova Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity Matematika Geometrie Aritmetika		
Metody			Postupy		
			Formy práce		

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy			Učivo		
žák: - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) - vysvětlí pojem "kultura" na konkrétních příkladech ze svého okolí - uvede různé podoby a projevy kultury - uvede konkrétní příklady kulturních institucí			právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, principy demokracie práva a povinnosti žáků školy protiprávní jednání právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti hmotný a nehmotný majetek, peníze hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení korupce reklamace banka, úspory, půjčky kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce masová kultura a subkultura		

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Občan, občanská společnost a stát	Český jazyk 4. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní S: Sloh	Český jazyk 4. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Hudební výchova Vokální činnost
Metody	Postupy	Formy práce

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: - vyjmenuje některá památná místa naší vlasti - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života v různých etapách historie - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost - porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života předků na našem území v minulosti a současnosti - konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu , sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti - objasní historické důvody státních svátků a významných dnů - využije regionálních bájí, mýtů a pověstí pro rozšíření svých vědomostí	orientace v čase a časový řád určování času dějiny jako časový sled událostí báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj památná místa naší vlasti nejstarší osídlení naší vlasti způsob života Slovanů staré pověsti české a historická skutečnost první státní útvary na našem území: Velká Morava, český přemyslovský stát, počátky křesťanství, Cyril a Metoděj, svatý Václav, počátky českého království český stát za vlády Karla IV., hospodářský rozkvět, rozvoj vzdělanosti a kultury, způsob života lidí české země a způsob života v době husitství a v době Jiřího z Poděbrad české země a způsob života habsburské monarchie, nejvýznamnější události a osobnosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Český jazyk 3. ročník J: Jazyková výchova 4. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní S: Sloh	Český jazyk 4. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Matematika Aritmetika
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

1+1 týdně, P

5. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu a povrch Evropy - ukáže polohu sousedních států, charakterizuje vybrané státy - vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města - vysvětlí pojmy: Evropská unie, rozliší znak EU; uvede některé výhody členství ČR v EU - vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR - vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR - vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hosp. a kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického - vysvětlí grafiku map a používá vysvětlivky - orientuje se podle mapy a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí Evropa a svět – kontinenty poloha a povrch Evropy vodstvo a podnebí Evropy sousedé ČR a evropské státy Evropská unie – evropský občan, cestování poloha a povrch ČR místní oblast, region – zdroje, výroba, služby zvláštnosti krajů a oblastí ČR mapy obecně zeměpisné a tematické

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Kulturní difference Etnický původ OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznání a sebepojetí	Český jazyk 5. ročník S: Sloh P: Psaní Anglický jazyk Poslech s porozuměním Přírodověda Rozmanitost přírody	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním Český jazyk L: Čtení a literární výchova Přírodověda Rozmanitost přírody Český jazyk P: Psaní Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity Hudební výchova Vokální činnost Matematika Geometrie Aritmetika Anglický jazyk 3. ročník Řečové dovednosti 4. ročník Poslech s porozuměním

Metody	Postupy	Formy práce

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: uvede některý významný globální (lokální, společenský apod.) problém a navrhne způsob jeho řešení	základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě Občan, občanská společnost a stát Občanská společnost a škola	Český jazyk 5. ročník P: Psaní Přírodověda Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním Český jazyk L: Čtení a literární výchova P: Psaní S: Sloh J: Jazyková výchova Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví Hudební výchova Vokální činnost Matematika Nestandardní aplikační úlohy a problémy Aritmetika
Metody	Postupy	Formy práce

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území • vyjmenuje významné regionální památky • z vlastních zkušeností zpracuje informace o chráněných částech přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • orientuje se bezpečně v časové přímce • zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději • upevňuje si již získané znalosti o způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích a rozšiřuje si je • konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti • stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin • objasní historické důvody státních svátků a významných dnů	proměny způsobu života v našem regionu regionální památky – péče o památky české země a způsob života v barokní době české země a způsob života v době osvícenství počátky utváření novodobého českého národa, národní obrození a jeho významní představitelé české země ve druhé polovině 19. století první světová válka, vznik Československé republiky způsob života mezi válkami druhá světová válka, české země v období nacistické okupace poválečná léta, období totality, obnova demokratického vývoje vznik České republiky státní svátky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní S: Sloh	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní Tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení Matematika Aritmetika
Metody	Postupy	Formy práce

5.5 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepcce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukcí i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.5.1 Hudební výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace;

- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot;
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností;
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života;
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka hudební výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení, k vytváření si pozitivního vztah k učení, žáky seznamujeme se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové).

Kompetence k řešení problémů:

1. Učíme žáky nenechat se odradit počátečním nezdarem tím, že se snažíme najít příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáháme odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince. Podporujeme ho důvěrou.

Kompetence komunikativní:

1. Vedeme žáky k dialogu se spolužáky, s učitelem, učíme je rozumět a používat komunikační prostředky hudby tím, že: je učíme porozumět a pracovat s notovým záznamem, vysvětlit a na konkrétních příkladech ukázat, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé.

Kompetence sociální a personální:

1. Vedeme žáky k uvědomování si osobní zodpovědnosti v rámci kolektivu, aktivnímu se zapojování se do kolektivních činností tím, že vybíráme vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko melodickým doprovodem, připravujeme různé soutěže, kvízy, které vyžadují práci ve skupině, pomáháme žákovi získat pocit potřebnosti, důležitosti, sebedůvěry.

Kompetence občanské:

1. Vedeme žáky k uvědomování si svých povinností i svých práv, k vytváření svého osobního vztah k instituci, kterou je škola, obec tím, že navštěvujeme se žáky hudební besedy, divadelní představení, zajistíme návštěvu koncertu v ZUŠ, připravíme se žáky veřejná vystoupení pro rodiče, pro děti z mateřské školky, pro staré lidi v domech s pečovatelskou službou apod.

Kompetence pracovní:

1. Učíme žáky osvojit si základní hygienické, pracovní návyky, tím, je seznamujeme se základy hlasové hygieny, učíme je správnému držení těla při zpěvu, demonstrujeme jim možnosti práce s lidským hlasem.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální vývoj

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů

OSV 2 Sebeznání a sebepojetí: já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje vztahy k druhým lidem

OSV 4 Psychohygieny: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.

OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

Sociální

rozvoj

OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré

vztahy

OSV 8 Komunikace: řeč

těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)

OSV 9 kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 3 Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace

MeV Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností

MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Fungování a vliv médií ve společnosti

role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

Jsme Evropané

kořeny a zdroje evropské civilizace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství

Sebepoznání a sebepojetí

já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem

Psychohygiena

dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Kreativita

cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

Mezilidské vztahy

chování podporující dobré vztahy

Komunikace

řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)

Kooperace a kompetice*rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence***Výchovné a vzdělávací strategie předmětu**

- **Kompetence k učení**
Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení, k vytváření si pozitivního vztah k učení, žáky seznamujeme se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové).
- **Kompetence k řešení problémů**
Učíme žáky nenechat se odradit počátečním nezdarem tím, že se snažíme najít příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáháme odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince. Podporujeme ho důvěrou.
- **Kompetence komunikativní**
Vedeme žáky k dialogu se spolužáky, s učitelem, učíme je rozumět a používat komunikační prostředky hudby tím, že: je učíme porozumět a pracovat s notovým záznamem, vysvětlit a na konkrétních příkladech ukázat, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé.
- **Kompetence sociální a personální**
Vedeme žáky k uvědomování si osobní zodpovědnosti v rámci kolektivu, aktivnímu se zapojoování se do kolektivních činností tím, že vybíráme vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko melodickým doprovodem, připravujeme různé soutěže, kvízy, které vyžadují práci ve skupině, pomáháme žákovi získat pocit potřeby, důležitosti, sebedůvěry.
- **Kompetence občanské**
Vedeme žáky k uvědomování si svých povinností i svých práv, k vytváření svého osobního vztah k instituci, kterou je škola, obec tím, že navštěvujeme se žáky hudební besedy, divadelní představení, zajistíme návštěvu koncertu v ZUŠ, připravíme se žáky veřejná vystoupení pro rodiče, pro děti z mateřské školky, pro staré lidi v domech s pečovatelskou službou apod.
- **Kompetence pracovní**
Učíme žáky osvojit si základní hygienické, pracovní návyky, tím, je seznamujeme se základy hlasové hygieny, učíme je správnému držení těla při zpěvu, demonstrujeme jim možnosti práce s lidským hlasem.

1. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnost a nácvik písní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - osvojí si alespoň 10 písní, projevuje zájem o zpěv, intonačně a rytmicky správně zpívá ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná z paměti - správně dýchá a tvoří hlasový tón - dodržuje zásady hlasové hygieny - zopakuje zpívané nebo hrané rytmickomelodické motivy - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře	osvojení nových písní zpěv ve skupině s oporou učitele nebo melodick. nástroje správné tvoření tónu správná výslovnost (otvírání úst, brumendo, neurčitý vokál) uvolňovací cviky hlasová hygiena intonační a rytmické schopnosti

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 1. ročník Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Lidé kolem nás Lidé a čas Místo, kde žijeme Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti Upatřování subjektivity	Prvouka 1. ročník Místo, kde žijeme Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem Prvouka Rozmanitost přírody Lidé a čas Lidé kolem nás Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře • správně zvolí improvizované nástroje dle charakteru písně a použije je rytmicky správně	jednoduché nástroje Orffova instrumentáře improvizované nástroje k doprovodu zpěvu rytmizace a melodizace říkanek

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	Matematika 1. ročník Aritmetika Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Tělesná výchova 1. ročník Činnosti podporující pohybové učení
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • předvede alespoň 2 pohybové hry • doprovází zpěv pleskáním, tleskáním, luskáním, atd • rozlišuje hudbu mírnou a ráznou • pochoduje na počítání, se zpěvem i na hudbu • na hudbu přednese různé druhy chůze • předvede pokus o balet, tanec na populární hudbu	hudebně pohybové hry prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod ukolébavka, pochod různé druhy chůze s hudebním doprovodem pohybové reakce na znějící hudbu - pantomima, improvizace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kreativita Rozvoj schopností poznávání	Tělesná výchova 1. ročník Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Pracovní činnosti 1. ročník Práce s drobným materiálem Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Metody	Postupy	Formy práce

1. ročník

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - rozlišuje tón, zvuk, zpěvní hlas, vokální a nástrojovou hudbu, vlastnosti tónu - podle poslechu rozpozná 5 nejznámějších hud. nástrojů		rozlišování tón x zvuk, zvuk x hlas, řeč x zpěv rozlišování sluchem vlastnosti tónu - vysoký, nízký, dlouhý, krátký, silný, slabý hlas mužský, ženský, dětský sólista x sbor píseň x nástrojová skladba poslech skladeb různých žánrů - výchova k toleranci nejznámější hudební nástroje - flétna, housle, klavír
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiene Rozvoj schopností poznávání	Výtvarná výchova 1. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
Metody	Postupy	Formy práce

5. Hudební nauka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - používá notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a notu celou - píše notu celou správně na linkách i v mezerách		notová osnova, taktová čára houslový klíč nota celá
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 1. ročník Psaní Výtvarná výchova Upatřování subjektivity	
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

1. Vokální činnosti a nácvik písní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - osvojí si alespoň 15 písní, dle svých individuálních možností zpívá intonačně a rytmicky správně ve skupině, sólo (dobrovolně), pokusí se o kánon, texty písní zná z paměti - správně dýchá - zaspívá vzestupnou i sestupnou řadu, zvládne volný nástup od 1. a 5. stupně a opakovaný tón - melodizuje texty, reaguje na předejru, mezihru a dohru - reaguje na dirigenta		osvojení nových písní, kánon zpěv podle pokynů učitele (jednotný začátek, tempo) zpěv sólo, skupiny, sboru, správná artikulace, měkké nasazení, hlavový tón hlasová hygiena, správné dýchání hlasový rozsah rozšiřovat dle individuálních možností žáků, upevňovat ho písně do rozsahu oktávy vzestupná, sestupná a lomená řada na různé texty 2/4; 3/4 hudební rytmus dynamika (p - mf - f), zeslabování x zesilování, zrychlování x zpomalování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 2. ročník Lidé a čas Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme Lidé kolem nás	Výtvarná výchova 2. ročník Upatřování subjektivity Prvouka Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas Rozmanitost přírody
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - správně zvolí nástroje dle charakteru písně a použije je rytmicky správně - vytleská rytmus (čtvrtové a osminové hodnoty), vytuká tempo		práce s nástroji Orffova instrumentáře, improvizované nástroje rytmická cvičení, rytmizace říkadel a básniček rytmické doprovody písní
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	Český jazyk 2. ročník L: Čtení a literární výchova Tělesná výchova Činnosti podporující pohybové učení	
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - aktivně se zapojí alespoň do 3 hudebně pohybových her - doprovodí zpěv nebo poslech prvky hry na tělo - dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby (balet, lidové tance, disko) - zatančí mazurku, kvapík (pata, špička)		hudebně pohybové hry hra na tělo vzestupná a sestupná řada, ukončení - pohybové vyjádření poskočný krok, držení rukou v tanečním postavení mazurka, kvapík (pata - špička), pochod taktování 2/4 takt

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kreativita Psychohygiena	Český jazyk 2. ročník L: Čtení a literární výchova Matematika Aritmetika Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Výtvarná výchova 2. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • dovede v klidu vyslechnout ukázkou hudby různých žánrů • rozliší melodii stoupající a klesající, rozliší vyšší tón od nižšího • vysvětlí rozdíl ve stavbě a hře na různé hudební nástroje • rozpozná sluchem základní hudební nástroje		práce s nejméně 4 poslechovými skladbami píseň lidová x umělá písmě pro děti, hudba k tanci skladby různých žánrů - tolerance další hudební nástroje - trubka, klarinet, pozoun, buben, kontrabas
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Psychohygiena	Český jazyk 3. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Výtvarná výchova 2. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova 2. ročník L: Čtení a literární výchova
Metody	Postupy	Formy práce

5. Hudební nauka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - při zpěvu se řídí dynamickými znaménky - správně napíše houslový klíč - čte a píše noty podle hodnot		dynamické značky p - mf - f, zasilování, zaslabování grafické vyjádření - houslový klíč, nota půlová, čtvrtová osminová notová řada melodie vzestupná, sestupná a lomená repetice volný nástup 5. stupně
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 2. ročník P: Psaní 3. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova 2. ročník J: Jazyková výchova
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

3. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • zazpívá alespoň 5 písní z paměti • sjednocuje a rozšiřuje si hlasový rozsah c1 -c2 • správně se nadechuje v pauze, mezi frázemi, užívá hlasovou hygienu • orientuje se ve složitějších melodizacích textů		práce s písní v dur i moll lidová, umělá a populární píseň pro děti rozezpívání a hlasová hygiena další pěvecké dovednosti - dýchání, frázování, pauza, měkké nasazení motiv, předvětí, závětí průprava k dvojhlasu, kánon změny dynamiky a tempa rytmizace a melodizace ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova Prvouka Rozmanitost přírody	Anglický jazyk 3. ročník Řečové dovednosti
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • osvojuje si doprovody s použitím souzvuku 2 tónů • rytmicky správně doprovodí zpěv svůj i spolužáků		rytmické doprovody ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu rytmizace říkadel rytmus, metrum
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - aktivně se zapojí alespoň do 3 hudebně pohybových her - dle svých možností předvede taneční kroky polky, sousedské, menuet, polonéza - pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek hudby - taktuje 2/4 a 3/4 takt		hudebně pohybové hry taneční kroky - třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuný krok tance ve dvojicích i moderní vyjádření těžkých a lehkých dob
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Mezilidské vztahy Kreativita Psychohygiena Sebezpoznaní a sebezpojetí	Tělesná výchova 3. ročník Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Tělesná výchova 3. ročník Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - v klidu vyslechne skladby symfonické i nástrojové - rozlíší sluchem hru na další hudební nástroje - rozezná hudbu určenou ke slavnostním příležitostem a hudbu populární		práce s nejméně 4 poslechovými skladbami sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby rozlíšení tempových, dynamických změn, barvy hudebního nástroje epizody ze života skladatelů poslouchané hudby další hudební nástroje: violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo (spinet), syntetizátor, činely hudba dříve a dnes (menuet, polonéza, rock, disco) slavnostní hudba orchestr x sólo
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova P: Psaní Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti	Český jazyk 3. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Metody	Postupy	Formy práce

5. Hudební nauka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - taktuje 2/4 a 3/4 takt - vyhledá a označí, čte a napíše pomlku celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou - rozezná a pojmenuje noty v rozsahu c1 - a1	tak 4/4 = C hodnoty not a pomlky noty v rozsahu c1 - a1, psaní not pojmy - repetice, legato, zesilovat, zeslabovat taktování 2/4, 3/4 takt

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník P: Psaní L: Čtení a literární výchova Matematika Aritmetika	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • zazpívá intonačně čistě nejméně 10 písní ve sboru, 5 písní sólo • ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii • aplikuje další prvky pěvecké techniky • zapojuje se aktivně do her s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze • při zpěvu sleduje obrys melodie		práce s minimálně 10 písněmi v moll i v dur (lidové, umělé, starší i moderní, z oblasti populární hudby) hymna ČR, zpěv a základní údaje sjednocování hlasového rozsahu dle individuálních schopností v rozsahu c1 -d2, transpozice do zpěvní polohy prvky pěvecké techniky - stacato, legato, vázání technika dýchání - prodlužování výdechu stupnice dur půltóny a celé tóny melodizace a rytmizace textů, obměňování modelů orientace v notovém zápise průprava dvojhlasu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 4. ročník L: Čtení a literární výchova Anglický jazyk Poslech s porozuměním Vlastivěda Lidé kolem nás	Český jazyk 4. ročník L: Čtení a literární výchova
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - aktivně se zapojí alespoň do 4 pohybových her - technicky správně a rytmicky vhodě používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře, používá správně improvizované hudební nástroje - zahraje melodii v rozsahu sexty - správně taktuje 2/4 a 3/4 takt	hra na jednoduché nástroje Orffova instrumentáře přehrání melodie jednoduchých lidových písní doptovod T a D čtyřtaktová předehra, mezihra a dohra dirigentská gesta - nástup, ukončení, taktování

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Kreativita	Český jazyk 4. ročník L: Čtení a literární výchova Matematika Aritmetika	
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: - improvizuje na hudbu - rozpozná hudbu, na kterou předvede taneční kroky - správně taktuje 2/4 a 3/4 takt	práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci tance - mazurka, menuet, polky, figury populární hudby taneční kroky - poskočný, svalový, se zhoupnutím taneční improvizace, hra na tělo, taktování na 2 a 3 doby	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Komunikace Mezilidské vztahy Kreativita Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí	Tělesná výchova 4. ročník Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Tělesná výchova 4. ročník Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: - v klidu vyslechne skladby symfonické i nástrojové - projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům - rozezná zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů - rozpozná dílo v malých hudebních formách - podle ukázky pozná hudební nástroje - poslechem rozpozná dur a moll hudební ukádku	práce s nejméně 8 poslechovými skladbami hymna ČR pochod, polka, valčík, menuet, rondo hudba k různým příležitostem - vánoční: koledy, písně, pastorela, populární ván. hudba rozlišování melodie od doprovodu druhy pěveckých sborů dílo v hudbě - a, b; a, b, a seznámení s hudebními nástroji - pikola, hoboj, fagot, saxofon, tuba odlišování mollového a durového tónorodu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Výtvarná výchova 4. ročník Uplatňování subjektivity	
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

5. Hudební nauka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - správně taktuje 2/4 a 3/4 takt - najde, čte, napíše noty v rozsahu c1 - h2 - správně píše posuvky - určí, co je stupnice, napíše ji i zazpívá - C-dur - vyjmenuje tóny		takování noty h1 - d2 pomocné linky pod i nad notovou osnovou, procvičování notového písma předznamenání, posuvky nota s tečkou, osminová nota stupnice obecně + C dur
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 4. ročník P: Psaní	
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - zazpívá intonačně čistě nejméně 10 písní z paměti ve sboru i sólo, 5 písní sólo - ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii, umí se chovat při hymně - samostatně uvědoměle používá vokální dovednosti a používá hlasovou hygienu - pokouší se o dvojhlas, trojhlas, polyfonní zpěv - zazpívá stupnici a kvindakord v dur i moll		práce s minimálně 10 písněmi v dur i moll (lidové, umělé, starší, populární hudba) hymna ČR - zpěv, historie, chování upevňování vokálních dovedností dýchání - střídavý dech upevňování pěveckého rozsahu počátky dvojhlasu, trojhlasový kánon, polyfonní zpěv synkopa, triola stupnice a kvindakord dur a moll rytmická cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 5. ročník J: Jazyková výchova Přírodověda Rozmanitost přírody Vlastivěda Lidé kolem nás Místo, kde žijeme	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

2. Instrumentální činnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje - Orffova instrumentace podle jednoduchého notového (grafického) záznamu - improvizuje při hudbě, vyjádří pohybem výraz a náladu hudby		doprovod pomocí Orffových nástrojů upevňování dovedností z nižších ročníků hra doprovodu podle notového záznamu, improvizace doprovodu T a D rytmizace textu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperační a kompetice Komunikace Kreativita Rozvoj schopností poznávání	Matematika 5. ročník Aritmetika	
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - ovládá kroky k základním tancům - správně taktuje i hudební produkci na 2, 3, 4 doby		práce s alespoň 4 pohybovými hrami nebo tanci skupinové vyjádření polyfonní hudby pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární, lidové tance společenské tance procvičování pohybových prvků z nižších ročníků taktování 4/4 tak
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperační a kompetice Komunikace Kreativita	Tělesná výchova 5. ročník Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Tělesná výchova 5. ročník Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - v klidu ale aktivně vyslechne krátké synfonické, komorní a nástrojové koncertní skladby, je tolerantní k hudebním žánrům - poslechem i pohledem pozná hudební nástroje - seznámí se se životem a dílem známých hudebních skladatelů - vysvětlí princip variace		práce s 8 poslechovými skladbami rozlišování hudby polyfonní a homofonní (vokální a instrumentální) hudební nástroje - harfa, varhany lidová a rocková kapela, symfonický orchestr hudba dříve a dnes významní hudební skladatelé, život a jejich tvorba princip variace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Výtvarná výchova 5. ročník Uplatňování subjektivity	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

5. Hudební nauka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - správně taktuje i hudební produkci na 2, 3, 4 doby - čte i píše noty v rozsahu c1 -g2 i s posuvkami - vysvětlí značky a cizí slova běžně používané v notových zápisech - používá notové písmo v žádoucích tvarech - předvede rytmus říkadel nebo jednoduchých textů - zachytí rytmus a melodii notovým záznamem		seznámení s oktávou nad i pod dosud používaným rozsahem synkopa, triola posuvky v předznamenání, stupnice Gdur a Fdur akord basový klíč, nota šestnáctinová rytmická cvičení vlastní notový záznam
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kreativita Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí	Český jazyk 5. ročník P: Psaní	
Metody	Postupy	Formy práce

5.5.2 Výtvarná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	2	2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

V předmětu Výtvarná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávání předmětu Výtvarná výchova přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nenverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti

a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka výtvarné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívat v procesu učení (poznávání), v tvůrčích činnostech a praktickém životě tím, že je vedeme k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života.
2. Učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí; tím, že přivádíme žáky do světa vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců, učíme je porovnávat různé druhy vizuálního vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení, vřazovat poznatky ze světa výtvarného umění a širší vizuální kultury do vlastního systému chápání a užívání symbolické výtvarné řeči a na základě toho jim pomáháme si vytvářet komplexnější pohled především na společenské a kulturní jevy.
3. Učíme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k tomu, že získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti; vedeme žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování.

Kompetence k řešení problémů:

1. Učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat řešení; tím že budeme vést žáky k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik.
2. Předkládáme žákům vhodné způsoby řešení problémů, užívání při řešení empirické a tvořivé postupy; pobízíme k experimentování a k nacházení osobitého a individuálního řešení zadaného úkolu.
3. Vedeme žáky ke sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů, učíme je obhájit vlastní řešení, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit; tím, že vedeme žáky k vědomí odpovědnosti za vlastní dílo jako součásti osobní výpovědi.

Kompetence komunikativní:

1. Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu; tím, že je vedeme k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu.
2. Učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat; tím, že rozvíjíme dovednost vyslechnout v diskusi názor ostatních a vyslovit a obhájit vlastní názor na práci druhého i na díla a produkty z oblasti výtvarného umění a obecné vizuální kultury.
3. Učíme žáky rozumět obrazům a jiným vizuálním vyjádřením, gestům a jiným komunikačním prostředkům, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění; tím je vedeme k vědomému využívání postupů, technik a materiálů z široké oblasti vizuálního vyjadřování pro vlastní tvůrčí vyjádření v rámci zadaných úkolů pro vyjádření vlastní osobní výpovědi.
4. Učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem; tím, že je vedeme k tvořivému hledání různých způsobů vizuálního vyjádření a jejich kombinací.

Kompetence sociální a personální:

1. Učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce; tím, že žáky vedeme k práci ve dvojici i ve skupině, učíme žáky vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině, učíme je ocenit svůj přínos ke zdatu společné práce.
2. Vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívali k diskusi v malé

skupině i k debatě celé třídy. Aby chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska tím, že je učíme vyslovit a obhájit svůj názor a stanovisko a současně přijmout, pochopit a respektovat odlišný názor druhého.

3. Učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj tím, že žákům poskytujeme prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru, i když je v rozporu se stanoviskem většiny, učíme žáky přijmout i kritiku a nesouhlas.

Kompetence občanské:

1. Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, být schopni vcítit se do situací ostatních lidí, tím, že je učíme v diskusích i přímo vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z mnoha možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké, jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost.

2. Učíme žáky respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění; tím, že je učíme vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce, propojující naši současnou kulturu s jejím historickým základem.

Kompetence pracovní:

1. Učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály a nástroje určené k samostatné tvorbě ve vyučovacích hodinách tím, že žákům vytváříme možnosti pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální vývoj

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem

OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

Sociální rozvoj

OSV 8 Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)

OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky

Morální rozvoj

OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevův chování lidí

MuV Multikulturní výchova

MuV 1 Kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik

MuV 2 Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

MeV Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

MeV 1 Kritické vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu k reklamě; hodnotící prvky ve sdělení (výběr záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

MeV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)

MeV 4 Vnímání autora mediálních sdělení: identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci;

prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

MeV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Tematické okruhy produktivních činností:

MeV 6 Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

MeV 7 Práce v realizačním týmu: redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

pěstování kritického přístupu k reklamě; hodnotící prvky ve sdělení (výběr záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezájatého postoje

Vnímání autora mediálních sdělení

identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

Fungování a vliv médií ve společnosti

role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Tvorba mediálního sdělení

uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

Práce v realizačním týmu

redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Lidské vztahy

vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Kulturní difference

jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů

Sebepoznání a sebepojetí

já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem

Kreativita

cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

Komunikace

Kooperace a kompetice

rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky

Hodnoty, postoje, praktická etika

analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevův chování lidí

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**

Učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívat v procesu učení (poznávání), v tvůrčích činnostech a praktickém životě tím, že je vedeme k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života.

Učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislosti, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí; tím, že přivádíme žáky do světa vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců, učíme je porovnávat různé druhy vizuálního vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení, vřazovat poznatky ze světa výtvarného umění a širší vizuální kultury do vlastního systému chápání a užívání symbolické výtvarné řeči a na základě toho jim pomáháme si vytvářet komplexnější pohled především na společenské a kulturní jevy.

Učíme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k tomu, že získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti; vedeme žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat řešení; tím že budeme vést žáky k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik.

Předkládáme žákům vhodné způsoby řešení problémů, užívání při řešení empirické a tvořivé postupy; pobízíme k experimentování a k nacházení osobitého a individuálního řešení zadaného úkolu.

Vedeme žáky ke sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů, učíme je obhájit vlastní řešení, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit; tím, že vedeme žáky k vědomí odpovědnosti za vlastní dílo jako součástí osobní výpovědi.

- **Kompetence komunikativní**

Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu; tím, že je vedeme k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu.

Učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat; tím, že rozvíjíme dovednost

vyslechnout v diskusi názor ostatních a vyslovit a obhájit vlastní názor na práci druhého i na díla a produkty z oblasti výtvarného umění a obecné vizuální kultury.

Učíme žáky rozumět obrazům a jiným vizuálním vyjádřením, gestům a jiným komunikačním prostředkům, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění; tím je vedeme k vědomému využívání postupů, technik a materiálů z široké oblasti vizuálního vyjadřování pro vlastní tvůrčí vyjádření v rámci zadáných úkolů pro vyjádření vlastní osobní výpovědi.

Učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem; tím, že je vedeme k tvořivému hledání různých způsobů vizuálního vyjádření a jejich kombinací.

- **Kompetence sociální a personální**

Učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce; tím, že žáky vedeme k práci ve dvojici i ve skupině, učíme žáky vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině, učíme je ocenit svůj přínos ke zdaru společné práce.

Vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy. Aby chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska tím, že je učíme vyslovit a obhájit svůj názor a stanovisko a současně přijmout, pochopit a respektovat odlišný názor druhého.

Učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj tím, že žákům poskytujeme prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru, i když je v rozporu se stanoviskem většiny, učíme žáky přijmout i kritiku a nesouhlas.

- **Kompetence občanské**

Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, být schopni vcítit se do situací ostatních lidí; tím, že je učíme v diskusích i přímo vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z mnoha možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké, jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost.

Učíme žáky respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění; tím, že je učíme vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce, propojující naši současnou kulturu s jejím historickým základem.

- **Kompetence pracovní**

Učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály a nástroje určené k samostatné tvorbě ve vyučovacích hodinách tím, že žákům vytváříme možnosti pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci.

1. ročník

1 týdně, P

1. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - seznamuje se se základními návyky a postupy při práci s barvami, učí se organizovat si práci - pozná a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude i nadále pracovat - osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny při výtvarných činnostech - používá techniku malby a kresby vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami; rozlišuje pojem kresba x malba - zkouší míchat barvy, experimentuje - používá vhodné druhy štětců dle uživatelské techniky a druhu malby - rozliší studené a teplé odstíny barev - pozná vlastnosti barev - husté x řídké, světlé x tmavé a využívá jich v praxi - rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření - barvy, tvary, objety - kreslí měkkým materiálem - dřívko, špejle, tužka - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a pro řešení plochy a využitím barevných a geometrických prvků - užívá techniku modelování z modelíny, zjišťuje vlastnosti materiálů při modelování - uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace, rozvíjí svůj cit pro prostor - pomocí barev vyjadřuje události vnímané různými smysly - aplikuje techniku jednoduché koláže		příprava pracovního místa a pomůcek, bezpečnost práce malba - teorie barvy - základní a doplňkové barvy, teplé a studené odstíny a jejich výrazové vlastnosti kresba - výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektů do celků reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly modelování práce s papírem - koláž	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání		Hudební výchova 1. ročník Vokální činnost a nácvik písní	
		přesahy z učebních bloků: Hudební výchova 1. ročník Vokální činnost a nácvik písní Poslechové činnosti Prvouka Lidé a čas	
Metody		Postupy	
		Formy práce	

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - v tvorbě uplatňuje své životní zkušenosti - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, objekty, barvu, texturu - aplikuje techniku jednoduché koláže - výtvarně zpracovává přírodní materiály nalepování, dotváření, tisk, otisk, atd. - rozezná známé ilustrace - J. Lada, Z. Miler, H. Zmatlíková; porovnává je a pozná různé vyjadřovací prostředky		- fantazijní představy, hra s barvou, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - kombinace neobvyklých předmětů, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - koláž - další výtvarné techniky - ilustrátoři dětské knihy	

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Sebepoznání a sebezpojetí	Prvouka 1. ročník Rozmanitost přírody Lidé kolem nás	Matematika 1. ročník Aritmetika Prvouka Místo, kde žijeme Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Hudební nauka Prvouka Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Lidé kolem nás
Metody	Postupy	Formy práce

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své i druhých, toleruje jejich způsob výtvarného vyjádření • na základě svých zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytvořil • vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Komunikace Sebepoznání a sebezpojetí	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova.	
Metody	Postupy	Formy práce

Aktivity, pomůcky, soutěže

Aktivity

- Sběr přírodnin

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - využívá v praxi znalosti o barvách a vlastnostech materiálů - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci - rozumí pojmům barvy teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé; umí je využít v praxi, zvládá přiměřené míchání a ředění barev - osvojuje si dovednosti práce s linií, využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar - rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor - prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách - sám si vybírá vhodné pomůcky a nástroje pro danou výtvarnou činnost - ztvárňuje vlastní prožitky a představy na základě rozvíjející se pozorovací schopnosti - pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádky nebo příběhu - rozlišuje tvary a funkce předmětů, snaží se o jejich ztvárnění v různých prostředích - výtvarně ztvární jednoduché proporce postavy - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky, uvědomuje si podíl zraku - aktivně porovnává ilustrace, popisuje obrázky, seznamuje se s dalšími ilustrátory - A. Born a Z. Smetana	malba a kresba - pojmenování jednotlivých vizuálních obrazových elementů a jejich vztahy; rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlosti a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

Přřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 2. ročník L: Čtení a literární výchova Prvouka Rozmanitosti přírody Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti Pracovní činnosti Příprava pokrmů	Hudební výchova 2. ročník Poslechové činnosti Český jazyk P: Psaní Pracovní činnosti Příprava pokrmů Matematika Geometrie

Metody	Postupy	Formy práce

2. Upatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - užívá pojmy hračka, loutka, maňásek - citlivě vnímá výtvarná díla, dává je do celků - modeluje z modelíny, hlíny DAS, moduritu, tvaruje papír - uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - používá další výtvarné techniky - koláž a frotáž	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebepojetí	Prvouka 2. ročník Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Hudební výchova Vokální činnosti a nácvik písní Tělesná výchova Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Český jazyk 2. ročník S: Sloh L: Čtení a literární výchova Prvouka Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody
Metody	Postupy	Formy práce

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - získává základní znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích - rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání - zdůvodňuje a obhájí své výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě druhých a toleruje ji - citlivě vnímá výtvarná díla, dává je do celků	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Kooperace a kompetice Komunikace Sebepoznání a sebepojetí	Český jazyk 2. ročník S: Sloh	Český jazyk 2. ročník S: Sloh L: Čtení a literární výchova
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

1 týdně, P

3. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozná základní barvy, jejich vlastnosti a výrazové schopnosti, vhodně jich využije v praxi • užívá různé druhy linie • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus • rozlišuje neobvyklé nástroje a materiály, které neobvykle výtvarně dotváří podle svých představ • seznamuje se s proporcemi těla, ztvární hlavu pohádkové bytosti • experimentuje s barvami, dokáže je míchat a překrývat • výtvarně se umí vyjádřit na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá různými smysly a uvědomuje si podíl zraku na vnímání • používá techniku modelování z modelíny, hlíny DAS, moduritu, tvaruje papír • vymodelováním vytváří objem • poznává vlastnosti plastických materiálů	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlosti a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova	Český jazyk 3. ročník S: Sloh Anglický jazyk Řečové dovednosti Český jazyk J: Jazyková výchova Hudební výchova Poslechové činnosti
Metody	Postupy	Formy práce

2. Upatřování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus • rozlišuje neobvyklé nástroje a materiály, které neobvykle výtvarně dotváří podle svých představ • dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky • seznamuje se s dalšími výtvarnými technikami • sestavuje předměty do neobvyklých souvislostí, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty • užívá výraz ilustrace, její funkci; seznamuje se s dalšími ilustrátory - R. Pilař, J. Trnka • rozpozná výtvarnou hodnotu hračky a loutky • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění - malířství, sochařství atd	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebepojetí	Prvouka 3. ročník Rozmanitost přírody	Prvouka 3. ročník Místo, kde žijeme Rozmanitost přírody
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení školního prostředí		- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperační a kompetice Komunikace Sebezpoznaní a sebezpojetí	Český jazyk 3. ročník L: Čtení a literární výchova	
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

2 týdne, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace		prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 4. ročník S: Sloh Matematika Geometrie	
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)		- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí	Vlastivěda 4. ročník Místo, kde žijeme	Český jazyk 4. ročník S: Sloh Anglický jazyk Poslech s porozuměním Hudební výchova Poslechové činnosti
Metody	Postupy	Formy práce

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kreativita	Český jazyk 4. ročník S: Sloh	
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

5. ročník

2 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy		prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Rozvoj schopností poznávání	Přírodověda 5. ročník Rozmanitost přírody	Informatika 5. ročník Zpracování a využití informací
Metody	Postupy	Formy práce

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)		- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí	Český jazyk 5. ročník S: Sloh Přírodověda Rozmanitost přírody Vlastivěda Místo, kde žijeme	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním Český jazyk L: Čtení a literární výchova S: Sloh Informatika Zpracování a využití informací Hudební výchova Poslechové činnosti

5. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Přířezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Vnímání autora mediálních sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Kulturní difference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kreativita	Informatika 5. ročník Vyhledávání informací a komunikace Zpracování a využití informací	Informatika 5. ročník Zpracování a využití informací

Metody	Postupy	Formy práce

5.6 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují

a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení -

v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě,

z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.6.1 Tělesná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu

V předmětu Tělesná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, oboru Tělesná výchova. Předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žákův problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování - bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy, aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Příležitostí pro pozitivní hodnocení bez ohledu na míru pohybového nadání je vyrovnávání žáka s přiměřenou zátěží, nutnou k dosažení efektu superkompenzace jako způsobu zvyšování výkonnosti a odolnosti organismu při sportovním i pracovním výkonu.

(Princip „diskomfortem ke komfortu“ přináší rekreační efekt endorfinů)

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako důležitá hodnota v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Výuka tělesné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a zdraví přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Vedeme žáky zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva.
2. Podporujeme práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“.

Kompetence k řešení problémů:

1. Využíváme disproporci mezi okamžitou a očekávanou úrovní R.S.O.V. (Rychlost, Síla, Obratnost, Vytrvalost) a řešíme s žáky dle nabídky variant vlastním výběrem možností a racionální přizpůsobením pohybového režimu i mimo hodiny TV.

Kompetence komunikativní:

1. Učíme žáky neverbální komunikaci, která je nutná ke splnění pohybového úkolu žáka či skupiny, vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení, ke zpětnovazební komunikaci mezi žákem a učitelem, která pomáhá vnímat a předávat jednoznačné informace.

Kompetence sociální a personální:

1. Vedeme žáky k tomu, aby střídali různé role ve dvojici i ve skupině v rámci svých možností, respektovali vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny.
2. Učíme žáky, že vynaložené úsilí může znamenat posun pozice v družstvu, že akceptuje roli odpovídající svým možnostem a snaží se ocenit spektrum ostatních členů v jejich rolích za pomoci učitele.

Kompetence občanské:

1. Vedeme žáky ke schopnosti domluvy a respektováním individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit, k pocitu a smyslu týmového ducha i vlastní sebeúcty, který je přenosný ze sportu do společenské a pracovní sféry.

Kompetence pracovní:

1. Pomáháme žákům k překonávání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu s ohledem na individuální parametry. R.S.O.V. (Rychlost, Síla, Obratnost, Vytrvalost) jsou schopnosti nutné jak pro sportovní, tak pro pracovní výkon a při psychické zátěži je jejich rozvoj důležitým kompenzačním prvkem. Toto pochopení a „zvnitřnění“ je úspěchem společné práce žáka a učitele.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: informace o mé osobě

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního chování

OSV 4 Psychohygiena: sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích.

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/ třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.

OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, podpora, pomoc.

OSV 8 Komunikace: cvičení

pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci. Morální rozvoj.

OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Morální rozvoj

OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci

VDO Výchova demokratického občana

VDO 1 Občanská společnost a škola: škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občanská společnost a škola

škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí

informace o mé osobě

Seberegulace a sebeorganizace

regulace vlastního chování

Psychohygiena

sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích

Poznávání lidí

vzájemné poznávání se ve skupině/ třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.

Mezilidské vztahy

péče o dobré vztahy, podpora, pomoc.

Komunikace

cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.

Kooperace a kompetice

rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
*Vedeme žáky zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva.
Podporujeme práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“.*
- **Kompetence k řešení problémů**
Využíváme disproporci mezi okamžitou a očekávanou úrovní R.S.O.V. (Rychlost, Síla, Obratnost, Vytrvalost) a řešíme s žáky dle nabídky variant vlastním výběrem možnosti a racionální přizpůsobením pohybového režimu i mimo hodiny TV.
- **Kompetence komunikativní**
Učíme žáky neverbální komunikaci, která je nutná ke splnění pohybového úkolu žáka či skupiny, vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení, ke zpětnovazební komunikaci mezi žákem a učitelem, která pomáhá vnímat a předávat jednoznačné informace.
- **Kompetence sociální a personální**
*Vedeme žáky k tomu, aby střídali různé role ve dvojici i ve skupině v rámci svých možností, respektovali vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny.
Učíme žáky, že vynaložené úsilí může znamenat posun pozice v družstvu, že akceptuje roli odpovídající svým možnostem a snaží se ocenit spektrum ostatních členů v jejich rolích za pomoci učitele.*
- **Kompetence občanské**
Vedeme žáky ke schopnosti domluvy a respektováním individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit, k pocitu a smyslu týmového ducha i vlastní sebeúcty, který je přenosný ze sportu do společenské a pracovní sféry.
- **Kompetence pracovní**
Pomáháme žákům k překonávání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu s ohledem na individuální parametry. R.S.O.V. (Rychlost, Síla, Obratnost, Vytrvalost) jsou schopnosti nutné jak pro sportovní, tak pro pracovní výkon a při psychické zátěži je jejich rozvoj důležitým kompenzačním prvkem. Toto pochopení a „vnitřnění“ je úspěchem společné práce žáka a učitele.

1. ročník

1. ročník

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - zařadí základní přípravu před pohybovými činnostmi, užívá protahovací a napínací cviky pro zahřátí a uvolnění - dbá na správné držení těla i na provádění cviků, správně dýchá - používá vhodné oblečení i obuv na danou činnost - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - užívá kompenzační a rekreační cviky		význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace	Prvouka 1. ročník Člověk a jeho zdraví Místo, kde žijeme Tělesná výchova 2. ročník Činnosti ovlivňující zdraví	Český jazyk 1. ročník Psaní Prvouka Člověk a jeho zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce	

1. ročník

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - provede jednoduchý taneční krok s hudbou - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - provádí přihrávku jednoruč a obouruč - využívá k pohybové hře improvizované předměty - zná a dodržuje stanovená pravidla - uvědomuje si jejich porušení a následků - aplikuje základní techniku běhu, hodů a skoku do dálky, zná základní pojmy s nimi související, reaguje na smluvené signály a gesta učitele - užívá techniku polovysokého startu - dodržuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - dle svých individuálních možností předvede chůzi po lavičce, kladince, přeskoky - cvičí jednoduchá cvičení na žebřinách - bezpečně předvede kotoul vpřed a stoj na lopatkách, ovládá techniku kotoulu vzad - skáče přes švihadlo, probíhá lano - ovládá techniku šplhu na tyči, snaží se vyšplhat s dopomocí - používá základy gymnastického odrazu - snaží se zlepšovat dosažených výsledků - dokáže překonat přírodní překážky, respektuje ochranu životního prostředí - adapтуje se na vodní prostředí	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, akrobacie - kotoul vpřed a vzad rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly - přetahy a přetlaky základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování, chůze v terénu, ochrana přírody plavání - základní plavecká výuka bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě další pohybové činnosti - podle podmínek školy a zájmu žáků

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	Matematika 1. ročník Aritmetika Prvouka Místo, kde žijeme Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti	Prvouka 1. ročník Místo, kde žijeme Hudební výchova Poslechové činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti
Metody	Postupy	Formy práce

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, respektuje zásady fair-play - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování - fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Sebezpoznání a sebepojetí	Matematika 1. ročník Aritmetika Hudební výchova Instrumentální činnosti	

1. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - snaží se o dodržování správných základních cvičebních poloh - zapojuje se do jednoduchých speciálních cvičení	konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim vhodné oblečení a obuv pro ZTV zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení nevhodná cvičení - kontraindikace zdravotních oslabení základní speciální cvičení - polohy, technika, soubory speciálních cvičení pro samostatné cvičení pohybové činnosti v návaznosti na TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí	Prvouka 1. ročník Člověk a jeho zdraví	

Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti, samostatně si zvolí odpovídající cvičební úbor a obuv, převlékne se - užívá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostorech školy - dbá na správné dýchání, správné provádění cviků a na správné držení těla - provádí základní estetický pohyb těla a jeho částí	význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace	Prvouka 2. ročník Člověk a jeho zdraví	Prvouka 2. ročník Člověk a jeho zdraví Tělesná výchova 1. ročník Činnosti ovlivňující zdraví
Metody	Postupy	Formy práce

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci v prostoru školy • dbá na správné dýchání, správné provádění cviků a na správné držení těla • provádí základní estetický pohyb těla a jeho částí • snaží se vyjádřit pohybem jednoduchou melodii, rytmus • ovládá přihrávku jednoruč i obouruč a správné držení míče • ovládá pravidla některých míčových her a jedná v duchu fair - play • předpokládá různá nebezpečí a smaží se jím pomoci učitele zabránit • používá základní techniku běhu, hodů a skoků do dálky, zná základní pojmy s nimi související, reaguje na smluvené signály a gesta učitele • užívá techniku polovysokého a nízkého startu • cvičí jednoduchá cvičení na žebřinách • předvede chůzi, běh po lavičce, kladince, přeskoky • bezpečně provede kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách • skáče přes švihadlo, probíhat lano • ovládá techniku šplhu na tyči, snaží se vyšplhat s dopomocí • ovládá základy gymnastického odrazu na trampolínce, výskoky na sníženou švédskou bednu • snaží se zlepšovat dosažených výsledků • dokáže překonat přírodní překážky, respektuje ochranu životního prostředí • účastní se sportovních akcí dle nabídky • adaptuje se na vodní prostředí • dodržuje hygienu plavání	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly - přetahy a přetlaky základy atletiky - rychlý běh 30-50 m, motivovaný vytrvalý běh do 10 min., skok do dálky, hod míčkem z místa i za pohyb základy sportovních her - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel turistika a pobyt v přírodě - chůze v terénu, ochrana přírody plavání - základní plavecká výuka, adaptace na vodní prostředí, dodržování hygieny plavání, základní plavecké dovednosti, vybrané plavecké techniky bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledu další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	Hudební výchova 2. ročník Hudebně pohybové činnosti	Hudební výchova 2. ročník Poslechové činnosti Výtvarná výchova Upatřování subjektivity Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti Prvouka Rozmanitost přírody
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci prostoru školy - předpokládá různá nebezpečí a smaží se jim pomocí učitele zabránit - snaží se zlepšovat dosažených výsledků		- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Sebezpoznání a sebezpojetí	Prvouka 2. ročník Člověk a jeho zdraví	Hudební výchova 2. ročník Instrumentální činnosti	
Metody	Postupy	Formy práce	

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - snaží se o dodržování správných základních cvičebních poloh - zapojuje se do jednoduchých speciálních cvičení		konkrétní oslabení žáka, prevence, pohybový režim vhodné oblečení a obuv pro ZTV zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení nevhodná cvičení - kontraindikace zdravotních oslabení základní speciální cvičení - polohy, technika, soubory speciálních cvičení pro samostatné cvičení pohybové činnosti v návaznosti na TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni postižení	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika Psychohygiena Sebezpoznání a sebezpojetí	Prvouka 2. ročník Člověk a jeho zdraví		
Metody	Postupy	Formy práce	

3. ročník

3. ročník

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • užívá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • pod vedením učitele přesně opakuje cviky, dbá na správné dýchání a držení těla		význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace	Prvouka 3. ročník Člověk a jeho zdraví	Anglický jazyk 3. ročník Řečové dovednosti Český jazyk P: Psaní Prvouka Člověk a jeho zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce	

3. ročník

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • užívá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • pod vedením učitele přesně opakuje cviky, dbá na správné dýchání a držení těla • předpokládá různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet • předvede minimálně 10 pohybových her, snaží se individuálně vytvářet pohybové hry, hledá varianty • hraje v duchu fair play • učí se základy hry s basketbalovým míčem, střelbu na koš • používá základy estetického pohybu těla, tance zeložené na chůzi, klusu, běhu, na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, zatančí mazurku • provede kotoul vpřed i vzad s modifikacemi • správně provede odraz na můstku či trampolínce • ovládá základní techniku běhu, skoku do dálky, hodu, šplhu • připraví startovní čáru, doskočiště, vydá povely ke startu • zvládá dle svých individuálních předpokladů základní plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku • zvládá dle svých individuálních předpokladů prvky sebezáchary a bezpečnosti	Učivo pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost; variace her jednoho druhu; základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie - kotouly a jejich modifikace, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti; přeskok; lavičky; šplh bez dopomoci rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly - přetahy a přetlaky základy atletiky - rychlý běh - 50m, motivovaný vytrvalý běh do 15 min., skok do dálky s rozběhem, hod míčkem s rozběhem základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - vybíjená, přehazovaná, minibasketbal turistika a pobyt v přírodě - chůze v terénu, ochrana přírody plavání - základní plavecká výuka, adaptace na vodní prostředí, dodržování hygieny plavání, základní plavecké dovednosti, vybrané plavecké techniky, prvky sebezáchary a bezpečnosti bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	
Průřezová témata VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	přesahy do učebních bloků: Hudební výchova 3. ročník Poslechové činnosti Hudebně pohybové činnosti	přesahy z učebních bloků: Hudební výchova 3. ročník Instrumentální činnost Hudebně pohybové činnosti
Metody	Postupy	Formy práce

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci, dokáže nastoupit do řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu • hraje v duchu fair play • měří a zapisuje dosažené výsledky, porovnává je s předešlými, zlepšuje svoji výkonnost	kommunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Sebepoznání a sebepojetí	Prvouka 3. ročník Člověk a jeho zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímá správné základní cvičební polohy		konkrétní oslabení žáka, prevence, pohybový režim vhodné oblečení a obuv pro ZTV zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení nevhodná cvičení - kontraindikace zdravotních oslabení základní speciální cvičení - polohy, technika, soubory speciálních cvičení pro samostatné cvičení pohybové činnosti v návaznosti na TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni postižení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 3. ročník Člověk a jeho zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

2 týdne, P

4. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - dbá na správné provádění cviků, držení těla, dýchání - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a v místě bydliště, samostatně získává potřebné informace		význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV sledování sportovního dění - noviny, časopisy, internet	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Sebepoznání a sebepojetí		přesahy z učebních bloků: Anglický jazyk 4. ročník Poslech s porozuměním	
Metody		Postupy	
Formy práce			

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; zná pojmy z pravidel sportů a soutěží, rozumí povelům - pozor, pohyb, rozchod, nástup do řady dvojřadu, zástupu, dvojstupu - předvádí kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem - dbá na správné provádění cviků, držení těla, dýchání - užívá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her - je schopen se dohodnout na určité taktice družstva a dodržuje ji, podílí se na rozhodování, dovede zaznamenat výsledky - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš, branku - přivede kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, sestavy - provede dle svých možností přeskok přes nářadí odpovídající výšky - šplhá bez dopomoci - přesně užívá techniku běhu, hodu, skoku do dálky, snaží se zlepšit své výsledky - adapтуje se na vodní prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá dle svých možností základní plavecké dovednosti - zvládá dle svých individuálních předpokladů vybranou plaveckou techniku - v souladu s individuálními předpoklady zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti		pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost; využití přírodního prostředí základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie- kotoul vpředa vzad, stoj na rukou s dopomocí, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti -přeskok přes kozu (skrčka, roznožka našif), šplh bez dopomoci rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance-krok poskočný, přeměnný, přísuný, cvičení s šátkem, obrouč; změny poloh, obměny tempa, rytmu průpravné úpoly - přetahy a přetlaky základy atletiky - rychlý běh - běžecká abeceda, nízký a polovysoký start, běh na 60 m, , motivovaný vytrvalý běh - 12 min., skok do dálky s rozběhem, hod míčkem s rozběhem základy sportovních her - manipulace s míčem - přihrávka jednoruč, obouruč, vrchní, spodní, trčením, chytání míče, driblink, vedení míče nohou, střelba na koš a branku, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře - udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit ho na polovinu soupeře a zakončit, řešit situaci jeden proti jednomu, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů turistika a pobyt v přírodě plavání - základní plavecká výuka, adaptace na vodní prostředí, dodržování hygieny plavání, základní plavecké dovednosti, vybrané plavecké techniky, prvky sebezáchrany a bezpečnosti lyžování - hry na sněhu a na ledě další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Hudební výchova 4. ročník Hudebně pohybové činnosti	Hudební výchova 4. ročník Hudebně pohybové činnosti
Metody	Postupy	Formy práce

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; zná pojmy z pravidel sportů a soutěží, rozumí povelům - pozor, pohov, rozchod, nástup do řadu dvojřadu, zástupu, dvojstupu - připraví startovní čáru, doskočiště, vydá povel ke startu - měří a zapisuje dosažené výsledky, porovnává je s předešlými, zlepšuje svoji výkonnost	komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování - fair play, ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí	Český jazyk 4. ročník J: Jazyková výchova	
Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlatním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení - koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnosti či prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením	konkrétní oslabení žáka, prevence, pohybový režim vhodné oblečení a obuv pro ZTV zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení nehodná cvičení - kontraindikace zdravotních oslabení základní speciální cvičení - polohy, technika, soubory speciálních cvičení pro samostatné cvičení pohybové činnosti v návaznosti na TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni postižení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebezpojetí Rozvoj schopností poznávání	Přírodověda 4. ročník Člověk a jeho zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

5. ročník

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy			Učivo		
žák: - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka			význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Psychohygiena Sebezpoznaní a sebezpojetí		Vlastivěda 5. ročník Lidé kolem nás		Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním Přírodověda Člověk a jeho zdraví	
Metody		Postupy		Formy práce	

5. ročník

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - předvede základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou, vyjádří tancem různé činnosti, představy, nálady, melodie - dbá na správné držení těla, dýchání při sportovních činnostech - rychle a přesně reaguje na povely pořadových cvičení - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - pohybově vyjádří předmět, bytost, zvíře atd. - provádí přihrávky, ovládá hru s basketbalovým a volejbalovým míčem, driblíng - užívá taktiku běhu, hodu, skoku, na povely odstartuje - provádí kotouly i v sestavách, skřčku a roznožku na nářadí odpovídající výšce, dovede poskytnout dopomoc, přejde kladinku bez dopomoci, vyšplhá bez dopomoci - dodržuje hygienu plavání - zvládá dle svých možností základní plavecké dovednosti - zvládá dle svých individuálních předpokladů vybranou plaveckou techniku - zvládá prvky sebezáchran a bezpečnosti v souladu s individuálními předpoklady	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly - přetahy a přetlaky základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody plavání - základní plavecká výuka - hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, vybraný plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchran a bezpečnosti lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání	Hudební výchova 5. ročník Hudebně pohybové činnosti	Hudební výchova 5. ročník Hudebně pohybové činnosti
Metody	Postupy	Formy práce

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rychle a přesně reaguje na povely pořadových cvičení - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	kommunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí	Vlastivěda 5. ročník Lidé a čas	
Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlatním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení - koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnosti či prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením	konkrétní oslabení žáka, prevence, pohybový režim vhodné oblečení a obuv pro ZTV zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení nevhodná cvičení - kontraindikace zdravotních oslabení základní speciální cvičení - polohy, technika, soubory speciálních cvičení pro samostatné cvičení pohybové činnosti v návaznosti na TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni postižení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Poznávání lidí Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání	Přírodověda 5. ročník Člověk a jeho zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

5.7 Člověk a svět práce

Charakteristika oblasti

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepte vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech

tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.7.1 Pracovní činnosti

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

V předmětu Pracovní činnosti je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spolupráci žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je v RVP ZV rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstičské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výuka probíhá ve třídách a na školním pozemku. Žáci také využívají počítačové sítě s přístupem na Internet.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje i k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Pracovních činností přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

1. Učíme žáky chápat důležitost dalšího studia a celoživotního učení; efektivně využívat získané informace v praktickém životě; vytvářet si pozitivní vztah k práci; tím, že přesně stanovíme postup a výsledek samostatné práce, umožňujeme žákům získávat různými způsoby informace o dalším studiu a povoláních.
2. Vedeme žáky k plánování, organizování a řízení vlastní práce, k efektivnímu využívání získaných informací v praktickém životě;

Kompetence k řešení problémů:

1. Vedeme žáky k tomu, že činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých rozhodnutí zhodnotí, vedeme žáky k diskusi při řešení problémů, dáváme žákům dostatečný prostor pro samostatnou tvořivou práci.

Kompetence komunikativní:

1. Učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů, hlavně schematickým nákresům, technickým výkresům, využívat je pro samostatnou práci i pro aktivní zapojení do práce ve skupině, tím, že průběžně seznamujeme žáky s potřebnými texty a způsobem čtení technických výkresů, práce žáků je závislá na porozumění textům a „přečtení“ technického výkresu.

Kompetence sociální a personální:

1. Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, která pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce přijetím role ve skupině.
2. Učíme žáky případně potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat, chápat potřebu efektivně spolupracovat při plnění daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různé postupy a hlediska a dokázat si z nich vzít poučení.
3. Pomáháme žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samých, tím, že přesně vymezíme rozsah práce pro skupinu žáků, pomáháme rozdělit pracovní role ve skupině, poskytneme pomoc, pokud o ni žáci požádají, výstižně a objektivně zhodnotíme práci skupiny i jednotlivých členů.

Kompetence občanské:

1. Vedeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje, tím, že: při vhodných příležitostech seznamujeme žáky s problémy životního prostředí, vštěpujeme žákům principy chování vedoucí k trvale udržitelnému rozvoji.

Kompetence pracovní:

1. Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování vymezených pravidel.
2. Učíme žáky chránit své zdraví a zdraví druhých.
3. Učíme žáky využívat získané znalosti a zkušenosti k vlastnímu rozvoji i k přípravě na budoucnost, činit uvážlivá rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

4. učíme žáky orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápat podstatu, riziko a cíl podnikání, rozvíjet své podnikatelské myšlení, tým, seznámíme žáky s bezpečností práce, s řády počítačové učebny i pozemku, dbáme na to, aby používané nástroje a vybavení nebyly poškozené nebo nebezpečné.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu pracovní činnosti

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

OSV 2 Sebeznání a sebepojetí: jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mě samému, moje učení

OSV 4 Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních typů

kreativity

OSV 7 Mezilidské vztahy:

péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů;

OSV

9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování - zvládnutí učebních problémů, problémy v seberegulaci

OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: pomáhající a prosociální chování

EV Environmentální výchova

EV 2 Základní podmínky života: voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);

EV

3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální).

MV Mediální výchova

MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů

a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Základní podmínky života

voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

Vztah člověka k prostředí

naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí

jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mě samému, moje učení

Psychohygiena

dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Kreativita

cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Kooperace a kompetice

rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

dovednosti pro řešení problémů a rozhodování - zvládnutí učebních problémů, problémy v seberegulaci

Hodnoty, postoje, praktická etika

pomáhající a prosociální chování

Mezilidské vztahy

péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**

Učíme žáky chápat důležitost dalšího studia a celoživotního učení; efektivně využívat získané informace v praktickém životě; vytvářet si pozitivní vztah k práci; tím, že přesně stanovíme postup a výsledek samostatné práce, umožníme žákům získávat různými způsoby informace o dalším studiu a povoláních. Vedeme žáky k plánování, organizování a řízení vlastní práce, k efektivnímu využívání získaných

informací v praktickém životě.

- **Kompetence k řešení problémů**

Vedeme žáky k tomu, že činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých rozhodnutí zhodnotí, vedeme žáky k diskusi při řešení problémů, dáváme žákům dostatečný prostor pro samostatnou tvořivou práci.

- **Kompetence komunikativní**

Učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů, hlavně schematickým nákresům, technickým výkresům, využívat je pro samostatnou práci i pro aktivní zapojení do práce ve skupině, tím, že průběžně seznamujeme žáky s potřebnými texty a způsobem čtení technických výkresů, práce žáků je závislá na porozumění textům a „přečtení“ technického výkresu.

- **Kompetence sociální a personální**

Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, která pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce přijetím role ve skupině.

Učíme žáky připadě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat, chápat potřebu efektivně spolupracovat při plnění daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různé postupy a hlediska a dokázat si z nich vzít poučení.

Pomáháme žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samých, tím, že přesně vymezíme rozsah práce pro skupinu žáků, pomáháme rozdělit pracovní role ve skupině, poskytneme pomoc, pokud o ni žáci požádají, výstižně a objektivně zhodnotíme práci skupiny i jednotlivých členů.

- **Kompetence občanské**

Vedeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje, tím, že: při vhodných příležitostech seznamujeme žáky s problémy životního prostředí, vštěpujeme žákům principy chování vedoucí k trvale udržitelnému rozvoji.

- **Kompetence pracovní**

Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování vymezených pravidel.

Učíme žáky chránit své zdraví a zdraví druhých.

Učíme žáky využívat získané znalosti a zkušenosti k vlastnímu rozvoji i k přípravě na budoucnost, činit uvážlivá rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Učíme žáky orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápat podstatu, riziko a cíl podnikání, rozvíjet své podnikatelské myšlení, tím, seznámíme žáky s bezpečností práce, s řády počítačové učebny i pozemku, dbáme na to, aby používané nástroje a vybavení nebyly poškozené nebo nebezpečné.

1. ročník

1 týdně, P

1. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - rozlišuje různé druhy materiálů, jeho vlastnosti (pružnost, tažnost, ohebnost), ověřit je v praxi - vybírání si vhodné pracovní nástroje a pomůcky, umí s nimi zacházet, udržovat je a ukládat - používá základní činnosti - skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání, válení, hnetění, ohýbání a stlačování - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - popíše jednoduchý pracovní postup na základě svých zkušeností - napodobí předváděnou práci - udržuje pořádek a čistotu na pracovním místě - osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce - využívá přírodních, přírodních a odpadových materiálů k výrobě jednoduchých výrobků		práce s různými druhy materiálů seznámení s různými pracovními pomůckami a nástroji, s jejich účelem, vlastnostmi a způsobem využití jednoduché pracovní postupy organizace a plánování práce lidové zvyky a tradice, řemesla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 1. ročník Místo, kde žijeme Rozmanitost přírody Hudební výchova Vokální činnost a nácvik písní Hudebně pohybové činnosti	Český jazyk 1. ročník Čtení a literární výchova. Sloh. Jazyková výchova. Matematika Aritmetika Prvouka Místo, kde žijeme Rozmanitost přírody
Metody	Postupy	Formy práce

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - udržuje pořádek a čistotu na pracovním místě - osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce - používá základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi SEVA a CHEVA - sestavuje podle obrazového návodu i dle své fantazie - osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky řízení organizací práce		sestavování nejjednodušších modelů, montáž a demontáž bezpečnostní předpisy první pomoc při poranění
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Mezilidské vztahy Psychohygiena	Prvouka 1. ročník Místo, kde žijeme Rozmanitost přírody	Prvouka 1. ročník Místo, kde žijeme Matematika Geometrie
Metody	Postupy	Formy práce

1. ročník

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • udržuje pořádek a čistotu na pracovním místě • osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce • pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve škole • pojmenuje vybrané pokojové rostliny • seznamuje se s pojmem klíčení		pokojové rostliny podmínky života pokusy a pozorování - ověřování podmínek života, klíčivost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života	Prvouka 1. ročník Místo, kde žijeme Rozmanitost přírody	Prvouka 1. ročník Rozmanitost přírody
Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: • udržuje pořádek a čistotu na pracovním místě • osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce • správně se chová při stolování, jí přiborem • používá zásady stolování a sebeobsluhy ve školní jídelně • připraví tabuli k jednoduchému stolování • rozlišuje každodenní a slavnostní stolování • připraví jednoduchou svačinu		pravidla slušného stolování jednoduchá úprava stolu příprava chuťovek, svačiny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 1. ročník Člověk a jeho zdraví	Prvouka 1. ročník Člověk a jeho zdraví Lidé a čas
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - rozvíjí své znalosti o různých materiálech, využívá je v praxi, vnímá je svými smysly, porovnává vlastnosti, rozlišuje různé druhy materiálů - zvládá základní dovednosti s modelínou nebo hlinou - hnetění, válení, stlačování, přidávání, ubírání, sušení, pečení a vaření - vystřihuje jednoduché symetrické tvary z přeloženého papíru, zvládá obkreslování šablon, skládá z papíru jednoduché tvary, vystřihovanky - rozpozná a pojmenuje různé druhy papíru - odměří a navlékne návlek, udělá uzlík - sešívá pomocí jednoduchého stehu obnitkovacího a předního - rozlišuje rub a líc látky - zvládá přišití dvoudírkového knoflíku - rozpozná a správně užije pracovní pomůcky - uveď jednoduchý pracovní postup - nachází vztahy mezi materiálem a nástrojem nebo pomůckou - prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek, ošetří drobné poranění - bezpečně zachází s nástroji a pomůckami - seznamuje se s návody a předlohami - podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročním obdobím - sestaví modely i bez předlohy		vlastnosti materiálů, užití v praxi modelování práce s papírem práce s textilem pracovní pomůcky, nástroje; jednoduché pracovní postupy organizace práce, technologická kázeň bezpečnost a hygiena při práci lidové zvyky a řemesla, tradice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 2. ročník Rozmanitost přírody	Prvouka 2. ročník Rozmanitost přírody
Metody	Postupy	Formy práce

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - rozpozná a správně užije pracovní pomůcky - uveď jednoduchý pracovní postup - prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek, ošetří drobné poranění - bezpečně zachází s nástroji a pomůckami - seznamuje se s návody a předlohami - sestaví modely i bez předlohy - montuje a demontuje jednoduché díly - vytváří si kladný vztah ke své práci a k práci jiných - upevňuje si své pracovní návyky a dovednosti		sestavování jednoduchých plošných i prostorových modelů, montáž a demontáž bezpečnostní předpisy první pomoc při poranění práce s předlohou či návodem, náčrtem, plánem, schématem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Mezilidské vztahy	Český jazyk 2. ročník L: Čtení a literární výchova Matematika Geometrie	Český jazyk 2. ročník L: Čtení a literární výchova Prvouka Místo, kde žijeme Lidé a čas Matematika Geometrie

2. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozpozná a správně užije pracovní pomůcky - uveče jednoduchý pracovní postup - prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek, ošetří drobné poranění - bezpečně zachází s nástroji a pomůckami - vytváří si kladný vztah ke své práci a k práci jiných - provádí pozorování přírody během ročních období - vede jednoduché kolektivní záznamy - pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu - zalévá, rosí, kypří - rozmnoží rostlinu pomocí odnoží - v praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin - sazečka, ředkvička, mrkev - rozeší nejznámější semena plodů	pozorování přírody péče o pokojové rostliny práce na školním pozemku semena - čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života	Prvouka 2. ročník Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví	Prvouka 2. ročník Rozmanitost přírody

Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek, ošetří drobné poranění - bezpečně zachází s nástroji a pomůckami - seznamuje se s návody a předlohami - vytváří si kladný vztah ke své práci a k práci jiných - seznamuje se s uchováním a skladováním potravin - připraví jednoduchou svačinu, úprava ovoce a zeleniny za studena - provede úpravu stolu pro všední i sváteční stolování - používá sebeobsluhu a pravidla slušného stolování - provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí	jednoduchá úprava stolu hygiena příprava svačiny a salátu ze zeleniny či ovoce za studena

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Prvouka 2. ročník Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti	Výtvarná výchova 2. ročník Rozvíjení smyslové citlivosti Prvouka Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví

Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

3. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu - rozlišuje druhy materiálů, vlastnosti a jeho využití - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní, umí s nimi zacházet - uvede jednoduchý pracovní postup nebo operaci a na základě svých zkušeností ji popíše - pozná vlastnosti různých materiálů - tvrdost, soudržnost, tvárnost - ke své činnosti si vybírá vhodné materiály a pomůcky - prohlubuje a zdokonaluje se v již nabytých zkušenostech - odměřuje, zarážává, sešívá - vytváří jednoduché kartonážní práce - rozlišuje druhy papírů a používá je v praxi - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje hygienické a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při poranění - dovede svých schopností využít k výrobě jednoduchých ozdob k ročním obdobím - uvede jednoduchý pracovní postup		vlastnosti materiálů - užití v praxi, odpadový materiál modelování práce s papírem a kartonem práce s textilem hygiena a bezpečnost při práci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		Český jazyk 3. ročník S: Sloh Anglický jazyk Řečové dovednosti
Metody	Postupy	Formy práce

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní, umí s nimi zacházet - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje hygienické a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při poranění - samostatně sestaví jednoduché plošné i prostorové modely dle vlastní fantazie či návrhu, plánu - provádí montáž i demontáž prvků stavebnice, urovná správně stavebnici k dalšímu použití - předvede dovednost organizovat práci svou i skupiny - zkontroluje funkčnost sestaveného modelu - uvede jednoduchý pracovní postup		sestavování jednoduchých plošných i prostorových modelů, montáž a demontáž bezpečnostní předpisy první pomoc při poranění práce s předlohou či návodem, náčrtem, plánem, schématem

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	Matematika 3. ročník Geometrie	Prvouka 3. ročník Místo, kde žijeme Matematika Geometrie
Metody	Postupy	Formy práce

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: • volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní, umí s nimi zacházet ln • udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje hygienické a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při poranění • provádí jednoduché pěstitelské činnosti v péči o pokojové rostliny, pojmenuje vybrané rostliny • pozoruje klíčení semen - fazole, hrách, řepka, obilniny • vede jednoduché kolektivní záznamy • pojmenuje základní zahradní nářadí a zná jejich použití	péče o pokojové rostliny, pěstování cibulovin práce na školním pozemku pracovní nářadí - funkce a použití	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prvouka 3. ročník Rozmanitost přírody	
Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: • volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní, umí s nimi zacházet ln • udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje hygienické a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při poranění • používá pravidla slušného chování při stolování • připraví jednoduchý pokrm ze studené kuchyně • připraví tabuli poro jednoduché i sváteční stolování	jednoduchá úprava stolu hygiena a bezpečnost příprava pokrmu ze studené kuchyně, moučník	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	Prvouka 3. ročník Člověk a jeho zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

4. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech - vybere a správně použije vhodný nástroj a pomůcku, náčiní a nářadí podle druhu činnosti - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny - důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji a pomůckami, zná zásady první pomoci - seznamuje se s různými řemesly a napodobí je - vyrobí jednoduché lidové výrobky - dovede vyřezávat, děrovat, tapetovat, polepovat, vytváří prostorové konstrukce - seznáme se se základy aranžování, využije lidových tradic - provádí různé druhy stehů		vlastnosti materiálů a užití v praxi lidové zvyky, tradice a řemesla práce s papírem a kartonem práce s přírodními textilní práce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání		Anglický jazyk 4. ročník Poslech s porozuměním
Metody	Postupy	Formy práce

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny - důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji a pomůckami, zná zásady první pomoci - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy - vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, nášrtem, předlohou		práce se stavebnicemi plošnými, prostorovými a konstrukčními práce s návodem, předlohou, plánem, náčrtem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání		Český jazyk 4. ročník S: Sloh Matematika Geometrie

4. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny - důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji a pomůckami, zná zásady první pomoci - vyhledává informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře, pozná základní pokojové rostliny - ovládá péči o pokojové rostliny - rozmnoží rostliny odnožemi a řízkováním - rozpozná rozdíl mezi sázením a setím	péče o rostliny ve třídě a škole práce na školním pozemku - řádky dle provázku, sázení letniček, sazečky, setí zeleniny (mrkev, ředkvičky), rytí, údržba nářadí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života	Přírodověda 4. ročník Rozmanitost přírody	

Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny - důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji a pomůckami, zná zásady první pomoci - orientuje se v základním vybavení kuchyně - snaží se užívat zásady správné výživy - připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	základní vybavení kuchyně (technika dříve a dnes) výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava tabule slavnostní i všední pravidla slušného stolování a hygieny práce příprava jednoduchého teplého i studeného pohoštění

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

5. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech - vybere a správně použije vhodný nástroj a pomůcku, náčiní a nářadí podle druhu činnosti - využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic - dorčuje pořádek na pracovním místě, zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při drobném poranění - dovede vyřezávat, děrovat, tapetovat, polepovat, vytváří prostorové konstrukce - vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, nášrtem, předlohou - prokáže dle svých schopností technické myšlení a technickou představivost - dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu, atd., pracuje zcela samostatně podle předlohy - používá a volí samostatně různé druhy stehů - seznámí se se základy aranžování, využije lidových tradic		vlastnosti materiálů a využití v praxi nářadí vzhledem ke zvolenému materiálu lidové zvyky a tradice papír a karto, odpadový materiál přírodniny textil - přední, zadní, obnitkovací, stonkový, perličkový steh, látání ponožek	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk 5. ročník L: Čtení a literární výchova	Anglický jazyk 5. ročník Poslech s porozuměním	
Metody	Postupy	Formy práce	

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: - vybere a správně použije vhodný nástroj a pomůcku, náčiní a nářadí podle druhu činnosti - dorčuje pořádek na pracovním místě, zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při drobném poranění - provádí samostatně montáž a demontáž stavebnicových prvků - vytvoří modely z vlastních prvků - narýsuje jednoduchý technický nákres a pracuje podle něj		práce se stavebnicemi plošnými, konstrukčními, prostorovými práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena	Matematika 5. ročník Geometrie	Český jazyk 5. ročník S: Sloh	

5. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vybere a správně použije vhodný nástroj a pomůcku, náčiní a nářadí podle druhu činnosti - dorčuje pořádek na pracovním místě, zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při drobném poranění - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování dokáže zaznamenat - samostatně pečuje o náročnější pokojové a jiné rostliny - vyhledá potřebné informace v dostupné literatuře - rozmnožuje rostliny odnožemi a řízkováním, dělením - seznámí se s rostlinami jedovatými a nebezpečnými pokojovými, s rostlinami jako droga, s alergiemi	péče o rostliny ve třídě a škole práce na školním pozemku - řádky dle provázku, sázení letniček, sazečky, seti zeleniny (mrkev, ředkvičky), rytí, údržba nářadí besedy o drogách a návykových látkách

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života	Přírodověda 5. ročník Rozmanitost přírody	

Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - vybere a správně použije vhodný nástroj a pomůcku, náčiní a nářadí podle druhu činnosti - dorčuje pořádek na pracovním místě, zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při drobném poranění - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm, pracuje podle receptu - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - připraví slavnostní i jednoduchou tabuli - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, umí umýt nádobí	základní vybavení kuchyně (technika dříve a dnes) výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava tabule slavnostní i všední pravidla slušného stolování a hygieny práce příprava jednoduchého teplého i studeného pohoštění

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Přírodověda 5. ročník Člověk a jeho zdraví	Český jazyk 5. ročník S: Sloh

Metody	Postupy	Formy práce

6 Projekty

Název školy	Základní škola a mateřská škola Bolehošť, okres Rychnov nad Kněžnou		
Adresa	Bolehošť 21, 517 31		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Platnost	01.09.2016	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

7 Evaluace vzdělávacího programu

Název školy	Základní škola a mateřská škola Bolehošť, okres Rychnov nad Kněžnou		
Adresa	Bolehošť 21, 517 31		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Platnost	01.09.2016	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání		Délka studia v letech: 9

Pravidla pro hodnocení žáků

Obecné zásady hodnocení

* Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb.

* Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále.

* Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).

* Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost zákonných zástupců a doporučení PPP se u žáků se SVPU požívá hodnocení slovní. U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků.

* Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

* Pravidla pro hodnocení jsou součástí Školního řádu, oddíl B) Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, který obsahuje:

1. Zásady a způsob pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení

1.1 Zásady a způsob pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1.2 Zásady a způsob pro hodnocení chování žáků ve škole

2. Zásady a způsob pro sebehodnocení vzdělávání a chování

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií

3.1 Stupně hodnocení prospěchu

3.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

3.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

3.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

3.2 Stupně hodnocení chování

4. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2, včetně předem stanovených kritérií

5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

7.1 Komisionální zkouška

7.2 Opravná zkouška

8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci a zákonní zástupci jsou se Školním řádem seznámeni vždy na začátku školního roku. Je volně k nahlédnutí.

Kritéria pro hodnocení

* zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka

* schopnost řešit problémové situace

* úroveň komunikačních dovedností

* schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem

* změny v chování, postojích a dovednostech

* míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- * písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení...
- * ústní zkoušení a mluvený projev
- * zpracování referátů a prací k danému tématu
- * úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- * modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy...
- * výroba pomůcek, modelů, ...
- * projektové a skupinové práce
- * projektové dny celoškolní a projektové dny ročníkové
- * soustavné diagnostické pozorování žáka

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

- * Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 - nedostatečný
- * Znamka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka.
- * Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- * Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů. V případě zhoršení prospěchu je nutno informovat rodiče a konzultovat s nimi daný problém.
- * Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo.
- * Všechny písemné práce, testy, diktáty... jsou včas předem oznámeny žákům, aby žáci měli dostek času se na ně připravit.
- * Žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení plně opravit (po dohodě s vyučujícím).

Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku. Vedeme je k tomu aby posoudili svoji vlastní práci a chování, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. Žáky vedeme též k posouzení práce spolužáků a chování spolužáků.

Pravidla:

Nejprve žák zhodnotí sám sebe, pak je jeho sebehodnocení konfrontováno v diskusi s hodnocením pedagoga, skupiny spolužáků nebo spolužáka.

Závěrečné hodnocení

Je součtem všech aktivit žáka v porůběhu pololetí, projeví se známkou, slovním hodnocením nebo kombinací obou na vysvědčení.

Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada. využívá se tří stupňů hodnocení:

1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení se řídí Vyhláškou č.73/2005 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrováni na základě doporučení PPP nebo SPC jsou

vzdělávání i hodnocení na základě Individuálního vzdělávacího plánu. Na žádost zákonných zástupců a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnocení slovně.

Způsoby slovního hodnocení

1. průběžně ústně

- ve vyučování hodnotí učitel i žáci
- na třídních schůzkách
- na dohodnutých konzultačních dnech

2. průběžně písemně

- do notýsků, do žákovské knížky

3. závěrečné slovní hodnocení na vysvědčení je v písemné podobě, popisujeme konkrétně výsledky žáka a zapojení do vyučování, celé hodnocení je laděno pozitivně, ale není nekritické, neomezuje se jen na konstatování výsledku, ale naznačuje i další vývoj žáka a cestu k nápravě nedostatků

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu žáka.

Ve druhém pololetí obsahuje vyjádření způsobilosti žáka postoupit do vyššího ročníku.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotově, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávně i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Hodnocení nadaných žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného

pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Hodnocení a klasifikace cizinců na naší škole

Vycházíme z pokynů MŠMT k vzdělávání cizinců.

Žáci Slovenské republiky:

V případě nedostatečných znalostí z českého jazyka a literatury nemusí být žák z tohoto předmětu klasifikován po dobu tří let.

Ostatní cizinci

Podle pokynu MŠMT má žák – cizinec klasifikační úlevu z předmětu český jazyk a literatura pouze první pololetí jeho školní docházky v ČR, z ostatních předmětů žádnou úlevu nemá. Žák – cizinec je klasifikován s přihlédnutím k jeho jazykovému handicapu. Ve fázích adaptace cizince hledáme momenty pro jeho motivaci formou pozitivního hodnocení a využíváme každou situaci pro jeho povzbuzení. Pokud žák – cizinec ovládá česky jen částečně, přestupujeme na slovní hodnocení nebo žák nemusí být klasifikován z nedostatků podkladů ke klasifikaci.